

MEDITATIËN

VAN

D.G. POSTMA

(1818-1890)

V.D.M. et Th. Docts

VOORBURG.

C.L. DAHL.

1902.

VOORBURG.

Dit bundeltje Meditatiën wordt gaarne, met al zijne deugden en gebreken, opgedragen aan de Leden der Bazar-Commissie, die zich beijveren tot het verkrijgen van een Vrij-Lokaal voor de Chr. Jongver. te Voorburg.

Zij er een zegen in voor veler hart en leven.

D.G. Postma.

NOTA BY HIERDIE ELEKTRONIESE WEERGAWE:

1. Dit lyk wel of die bekende ds. Dirk Postma hierdie oordenkings geskrywe het. Daar is egter nie sekerheid oor hoe die “G” as voorletter op die stuk beland het nie. Hy het bekend gestaan slegs as Dirk Postma of Dirk Pieters Postma. Die teks wat omgeskakel is, het wel die korrekte jaartalle: 1818-1890.

Dit is ook in gedrukte vorm beskikbaar by:

<https://www.amazon.com/Meditatien-Dutch-Dirk-Postma/dp/127371265X>

INHOUD

DAAR IS NIETS.....	5
STOF EN ASSCHE.....	9
GEEFT EERE DEN HEERE, UWEN GOD.....	12
DE ALGEMEENHEID DER ZONDE.....	16
DE ONVREDE EN ZIJNE OORZAAK.....	20
EENE ONSTERFELIJKE ZIEL.....	24
ER ZIJ LICHT!.....	28
AFWENDING DES TOORNS.....	32
IK BEN HET.....	35
KINDEREN VAN GOD.....	39
KOSTELIJKE GEDACHTEN.....	44
GELOOF, HOOP en LIEFDE.....	47
DAUW OP HET VLIES.....	51
BENAJA.....	55
VEROOTMOEDIGING.....	59
DEN HEERE PERK STELLEN.....	63
TWEEËRLEI DROEFHEID.....	67
DE ARMEN VAN GEEST.....	71
ZALIG DE TREURENDE.....	75
ARBEID EEN ZEGEN EN EENE MACHT.....	79
UW WOORD IS DE WAARHEID.....	83
HET HUIS DES HEEREN.....	87
VLEUGELN DER DUIVE.....	91
IN UW LICHT.....	95
DOOR LIJDEN TOT HEERLIJKHEID.....	99
DE RUST, DIE OVERBLIJFT.....	103
VREDE ZIJ ULIEDEN.....	107
DANKEN.....	112
GELEGENHEIDS-MEDITATIËN.....	116
2. ADVENT.....	116

3. DE NAAM JEZUS.	120
4. OUDEJAARSVOND EN NIEUWJAARSMORGEN.	124
5. HET LIJDEN ONZES HEEREN.	128
6. VAN GOD VERLATEN.	132
7. VOOR PILATUS.	136
8. AAN DE ZEE VAN TIBERIAS.	140

DAAR IS NIETS.

I Koningen 18:43m.

Daar is niets.

Had Elia zich dan toch vergist? Was zijn kloek optreden tegenover de priesters van Baäl op den top van den Karmel dan toch àl te stoutmoedig geweest en was zijn woord tot Achab gesproken: “Trek op, eet en drink, want er is een geruisch van eenen overvloedigen regen (vrs. 41)”, wel veel meer dan overmoedige grootspraak? Wel had het volk, ziende de machtige werking des vuurs op het altaar, vroegtijdig genoeg, uitgeroepen: “De Heere is God, de Heere is God!”; maar zou die God wel goedkeuren de handelingen van Zijn ijverenden Profeet?

Elia had den geweldigen, overvloedigen regen aangekondigd en zijnen jongen heengezonden om over de zeevlakte te zien en aan den eindeloozen boog des hemels de wolken op te zien klimmen, waaruit het verkwikkende water zou druppelen, zou stroomen straks.

Vol vertrouwen was de man Gods in biddend-dankende houding ter aarde gezonken, wetende, dat de langverbeide regenwolk zou komen, die een einde zou maken aan de verschroeiende hitte, waardoor de dorre bodem reeds sinds meer dan twee jaren geleden had. Eindelijk zou, na de verootmoediging van vorst en volk, de Heere God weer genadig zijn en de eindelooze stofwolken, die dag en nacht de lucht verpestten en diep in de ademhalingsorganen van mensch en beest indrongen, wegnemen, en verkwikkende druppelen zouden allen verfrisschen.

Maar de jongen kwam terug met de ontmoedigende boodschap: Daar is niets.

Er was aan den koperen hemel nog geen spoor van wolkenveëren, en het scheen alsof de Profeet zich dan tòch vergist had. Daar is niets... met die korte, koude boodschap komt de profeten-leerling terug, en hij weet nauwelijks welk een verpletterende boodschap hij

brengt, tenminste wanneer Elia, Elia niet meer is.

Maar Elia *is* nog Elia. Hij weet in Wien hij gelooft. Daarom spreekt de Godsmán: “Ga weer heen, tot zevenmalen toe”, ga heen, want de regenwolk zàl komen, al toeft zij ook. Zijn geloof is ongeschokt, ook al ziet hij niet terstond de vervulling van zijne wenschen. Hij had een boodschap Gods tot Achab te brengen en die God liegt niet. Hij weet in Wien hij gelooft. God kent Zijnen tijd, en al schijnt Hij te toeven; tòch zal Hij komen. Hij ziet den Onzienlijke, en al zegt nu ook zijn jongen: Daar is niets, Elia ziet de almachtige hand die der wolken spoor teekent en ze drijft naar hare plaats. Dat is kinderlijk, dat is koninklijk gelooven! De beloften Gods vasthouden, ook al schijnt het geheel anders te loopen voor eenen tijd. De uurwerkmaker weet, dat de raderen in het werk eene tegenovergestelde beweging maken, maar daardoor toch den juisten tijd aanwijzen; en hoe dikwerf moet men achteruit in het Christelijk leven, om daardoor vooruit te komen, juist als een trein op gladde rails.

Alleen het kind, dat voor 't eerst van zijn kinderleven in den trein zit, zegt: “Vader, wij gaan achteruit”, De man weet, dat het toch vooruit gaat. Elia was door die kleine teleurstelling, niet teleurgesteld; want hij wist in Wien hij geloofde en hij hoorde reeds het geruisch eens overvloedigen regens”.

Ook door deze korte mededeeling in de boeken der Koningen kan het hart van den geloovige versterkt, vertroost en bemoedigd worden. Want, gaat het den geloovige niet dikwerf als Jezus' jongeren, die na den smadelijken dood van hunnen Meester, allen moed verloren hadden? Hij, de Vorst des Levens, was een prooi geworden van den Vorst des Doods, en... Daar was niets. Geen ochtendgloren bracht leven in den nacht des doods en hunne aangezichten stonden droevig. Jezus was heengegaan en zij hadden gedacht, dat Deze Israël zou hebben verlost. Hadden zij zich dan tòch vergist? Was Hij dan niet de Vorst des Levens geweest Die leven gaf en leven terug kon nemen?

....

De een liep naar den ander... maar daar was niets, dat hun antwoord kon geven op de talrijke vragen, welke in hun gemoed opwelden. En toch, daar was wèl iets.

De beloften Gods waren er, en het is juist de kracht van het kinderlijk geloof, waardoor het oog des geloofs achter dat tijdelijke Niets, het groote iets kan ontdekken.

Dáár hebben wij elkaar op te wijzen! De beloften Gods zijn er voor u, medestrijder in den kamp tegen de zonde; de beloften Gods zijn er voor u, arme, hulpbehoevende, ellendige naar de wereld; de beloften Gods zijn er voor u, rouwdrager, die in de stille sterfkamer binnentreedt met de sombere zucht in het hart, dat die koude lijkbbaar het laatste bevat, wat u hier beneden het allertiefste was; de beloften Gods zijn er voor u, die meent, dat, met de mislukking van uw ernstig streven, u de laatste kans werd ontnomen voor een reiner, heiliger leven in de gemeenschap met den Reine.

Ach, zegt toch niet: daar is niets, omdat gij de beloften Gods niet kunt grijpen, hoewel zij er zijn. Zegt toch niet: Onmogelijk, omdat het u onmogelijk schijnt. Zegt toch niet: "Ik heb tevergeefs gearbeid en mijne kracht nutteloos besteed", omdat gij, de zaden voorzichtig strooiende in de harten uwer kinderen, nóg niet de halmen ziet rijzen, noch de aar ziet zwellen van Godsvrucht en geloof. Wie de beloften Gods heeft, heeft ook de vervulling dier beloften, al komt de Heere niet op den tijd, waarop gij den jongen naar den zeekant zendt, om te zien of de wolk er alreeds is. Wie gelooft haast zich niet, overijlt niet; maar vertrouwt. De landman haalt niet zijn graan bloot om te zien of de kiem al ontkiemde; hij vertrouwt; hij laat het aan de krachten der natuur over, welke krachten de Almachtige daarin heeft neergelegd. En dat vertrouwen in Hem wil God van Zijne kinderen. Hij wil, dat wanneer Hij ons iets heeft gezegd, wij hem aan Zijn woord zullen houden, ook al loopt het eenen langen tijd schijnbaar heel anders.

Wee onzer, wanneer wij dan in ongeloof gaan zeggen, Zijne beloften minachtende, daar is niets; wat eenigszins op vervulling dier beloften gelijkjt. Door die zonde moesten de kinderen Israëls, die

slechts elf dagreizen van de grenzen van het beloofde land af waren, nog veertig bange jaren in de woestijn rondzwerven. Door de murmureering kwamen zij in de verdrukking, en omdat zij in de verdrukking kwamen, kwam er weer murmureering over hunne lippen. En zoo volgde het eene onheil op het ander, juist omdat zij begonnen waren met in ongeloof te zeggen, daar is niets, wat op vervulling van Gods beloften gelijk.

Maar Elia had zich niet vergist. Elia wist, dat God niet een mensch van ja en neen is, maar dat Zijne beloften ja en amen zijn; en het hart, dat tot dat kinderlijk geloof mag stijgen door de genade Gods, weet het thans nog evenzeer, ja heerlijker, dat in Christus Jezus alle Gods beloften zekerheid zijn geworden, en de oprechte smeekt daarom: Vermeerder in mij dat vast vertrouwen, dat steeds, ook al is de weg donker, moedig voorwaarts gaat, wetende, dat de hand van den trouwen Leidsman mij nooit op onveilige paden leidt; schenk mij dat kinderlijk geloof, dat, ziende den Onzienlijke, zelfs als de twijfel uitroept: daar is niets antwoordt: Alles is het mijne, omdat ik van Christus ben.

STOF EN ASSCHE.

En Abraham zeide: Zie toch ik heb mij onderwonden te spreken, tot den Heere hoewel ik stof en assche ben.

Genesis 18:27

Welk eene heilige teederheid spreekt uit dat woord van den Patriarch Abraham! Welk een nederig, toch vrijmoedig, welk een vertrouwelijk, toch respectvol woord is dit ons opschrift.

Abraham spreekt tot den Heere God.

O, op ieder dorrend blad, dat de herfstadem ons ritselend neerwerpt voor den voet; in iedere veelkleurige zonnestraal, welke neerglijdt in uw huiskamer; in ieder microscopisch lichaam; in iedere bloemkelk; op iederen halm staat dat groote woord geschreven ; onleesbaar voor den natuurlijken mensch; leesbaar echter, als in gouden letteren, voor degenen, die in Hem zijn ingeplant. Niemand van de kinderen der menschen kan zich Hem denken, doorgronden, peilen. Niemand kan de volmaaktheid van zulk een oneindig Wezen verstaan. Niemand kan ook zelfs het allergeeringste van één Zijner eigenschappen begrijpen. Alleen het geloof stijgt boven het weten uit. Alleen het kinderlijk geloof heeft de vleugelen van het verstand gegrepen, aangebonden; en, waar ons verstand duizelend stilstaat, daar aanvaardt het geloof den tocht door het onmetelijke en brengt de hulde aan Hem, die is en Die was en Die komen zal.

Menschen zijn soms zonnestrallen, Hij is de zon; menschen zijn druppelen, Hij is de oceaan. Hij is glorieus boven alles. Hij is heilig en woont in het heilige en Engelen roepen tot de Engelen: “Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen; de gansche aarde is van Zijne heerlijkheid vol (Jesaja 6:3)”.

En tot dien Eeuwige spreekt Abraham, als een man met zijnen vriend spreekt. Hij heeft zich onderwonden om met den Heere te spreken; maar hij belijdt het, dat er tusschen Hem en God een

soortelijk verschil bestaat.

God de Eeuwige Geest – Abraham een handvol stof, uit het stof genomen, voor het stof naar zijn lichaam bestemd; in het stof wonende; voor het stof werkende; etende het stof der aarde tot instandhouding van zijn stoffelijk lichaam. Welk eene belijdenis van broosheid, zwakheid, onreinheid!

Tegenover den Oneindige – een handvol stof. Tegenover den Eeuwige – mensch.

Daar is geen punt van vergelijk meer. Hier houdt alle overeenkomst op. Ja, hij belijdt assche te zijn. Verbrande specie. Rest van hout door vuurgloed verteerd. Asch, puinhoop na brand, ruïne. De zonde heeft het gebouw der menschheid in brand gezet. De rosse gloed steeg op uit het Paradijs en wierp zijn hellen schijn op het vlamig lemmet eens zwaards bij den ingang van den Hof. De hartstocht heeft den reine verteerd. Een vuurbrand heeft hem ondermijnd. Hij is weg. Hij is op. Adam is gevallen, ingestort als een brandend perceel, en niets dan een handvol asch – wie biedt er nog geld voor een handvol asch! – is er overgebleven.

Stof en asch! In die belijdenis ligt de weemoed van onze geringheid, onze kleinheid, en de smart over den val van Adam, in Abraham zichtbaar.

En toch, God sprak met Abraham en Abraham spreekt nu met God. God veroorlooft den mensch om weer met Hem te spreken, zich voor Hem neer te buigen, van Hem iets te vragen.

De onreine mag naderen tot den Reine; de eindige mag spreken met den Oneindige; ja, de mensch uit de aarde aardsch, mag van den Eeuwige ontvangen de verzekering, dat ook hij weer in gemeenschap met God mag leven. Ja, God de Heere heeft het vergund, dat de asch verwisseld mag worden met sieradiën; het rouwkleed een bruidsgewaad mag zijn.

De gevallene mag weer opbeuren het ootmoedig gebogen hoofd, zooals de door droogte dorstige bloemkelk haar hoofd opbeurt bij

voorjaarsregen. Dat nu is het voorrecht van den gevallen mensch, en terecht zingt de gemeente des Nieuwen Verbonds:

“In Adam door den dood geveld,
“In Christus schooner weer hersteld.”

In Christus Jezus wil God weer in intieme verhouding treden met de gevallen menschheid, en gelijk God op gansch bijzondere wijze zich aan Abraham openbaarde en met Abraham sprak, zoo heeft de Heere God in Christus, den Middelaar Gods en der menschen aangenomen, waardoor een arme zondaar weer mag oprijzen om met den Heere te spreken.

Hij zelf kwam tot ons en vroeg wat ons deerde. “Wien zoekt gij?” “Wat weent gij?” Spreek vrijuit van uwe moeiten, van uwe zorgen, van uwe zonden, van uwe angsten. Hij weet van uwe ellende, ellendige. Hij weet van uwe zorgen, beangstigde duive. Hij weet van uwe klachten, ouders, die de toekomst uwer kinderen zoo donker inzien en eigen toekomst vreest.

Ach, spreek er met uwen God over! Want Hij kan helpen, als menschenhulp faalt en Hij lijdt mede in uw lijden met innige deernis. Maar Hij wil ook, dat gij er met Hem over spreekt. Hij wil er om gebeden zijn.

Spreek er dan met uwen God over wat u ’t harte deert. God is een God der middelen, en Hij schenkt ons het middel des gebeds, zoodat wij mogen spreken met Hem, hoewel wij stof en assche zijn. Ja, Hij zegt tot ons: “Opent uwen mond, eischt van Mij vrijmoedig!” Hoewel stof en assche God wil zich van den rechtvaardige laten verbidden.

Hoewel stof en assche – in Christus schenkt Hij genade voor genade. Dat wij ons dan vele malen, daartoe aangespoord door de krachtige werking des Heiligen Geestes, mochten onderwinden om tot den Heere te spreken, hoewel wij stof en assche zijn.

GEEFT EERE DEN HEERE, UWEN GOD.

Geeft eere den Heere, uwen God, eer dat Hij het duister make en eer uwe voeten zich stooten aan de schemerende bergen.

Jeremia 13:16a

Wanneer God de Heere een volk aan zijne eigene gedachte overgeeft, zoodat het van de eene dwaasheid in de andere valt, heeft Hij zulks nooit toegelaten zonder het eerst ernstig te hebben gewaarschuwd. Daarom liet God den profeet Jeremia in Israël optreden met zijn woord van heilig dringend vermaan. Als Israël zóó voortdwaalt en niet tot zich zelf komt om de eer te geven aan den God des verbonds, dan zal het zinken in zoo zware duisternis, dat het licht gansch zal wijken aan den horizon van zijn maatschappelijk en geestelijk bestaan.

De vraag is gewettigd of deze waarschuwing niet ook voor ons volk in gelijke mate als voor Israël mag gehoord worden.

Men raakt er in ons maatschappelijk, wetenschappelijk en geestelijk leven zóó aan gewend, om alle mogelijke vraagstukken te bezien bij het licht van eigen verduisterde rede, dat men er nauwelijks aan denkt, dat er ook nog een God in den hemel leeft en regeert, die ons voor alle kwesties, waarvoor wij komen te staan, Zijn woord en Zijne inzichten heeft voorgeschreven. De groote vragen van den dag worden beantwoord met antwoorden uit het kabinet des menschen vernufts, en de grootste geesten trachten hunne inzichten der maatschappij op te leggen zonder dat zij er ook maar één oogenblik aan gedacht hebben die inzichten te toetsen aan het groote Inzicht. Het woord van onzen Heiland: “Zonder Mij kunt gij niets doen” heeft voor den waanwijzen geleerde geene beteekenis, en zoo weeft men stelsel aan stelsel, als de spin zijne webbe uit zijn eigen binnenste.

Met den Heere, den God van hemel en aarde wordt in de meest

gezaghebbende kringen geene rekening gehouden en letterlijk wordt Hij, “Wiens oog de gansche aarde doorloopen” gepasseerd, noch naar Zijn oordeel gevraagd. Maar daarom is er dan ook nergens gewenschte eenheid, en het protest van dezulken, die nog wel en o, zoo gaarne, ook in die groote vraagstukken van den dag het licht Gods zouden doen schijnen, wordt overschreeuwd door dezulken, wier harde organen ten dringende betoogen niet in overeenstemming zijn met de geringe zekerheid hunner kennis.

En terwijl nu jaar in, jaar uit dat menschelijk, wisselende inzicht regeerde en aan die menschelijke rede alle eere wordt geschonken, rijst uit diezelfde kringen een dof gemurmel, dat men tòch aan alle kanten in een moeras zit; wordt elders de klacht vernomen, dat de wetenschap in deze eeuw bankroet sloeg en dat ons maatschappelijk leven de kiem des verderfs niet slechts in zich draagt, maar geheel reeds verkankerd is, zoodat eene herstelling van het oude gebouw niet anders dan tijdverlies moet genoemd worden.

Reeds roept men elkaar toe, dat het duister wordt rondom en dat de ellenden stijgen, bedreigende met ondergang. Wie in den schemer tusschen de bergen wandelt en de slagschaduw al grooter en grooter ziet worden, mag zich haasten met zeer grooten spoed om tusschen die schemerende bergen het kortste pad te vinden naar het effen land, waar het licht langer schijnt en geen gevaar bestaat om in den afgrond, gapende aan den voet, onverwacht neer te storten.

Wanneer een volk Gode de eer ontnemt en eigene goden zich schept, ze ten troone voert en zich er voor neerbuigt, laat God die schemering neerdalen. Het wordt duister en de laatste hoop verdwijnt. Maar eer het duister wordt, heeft Hij zijne waarschuwingen tot een volk gezonden; zendt Hij zijne waarschuwing tot ons.

Hij vraagt om Zijne eere. Hij, onze Formeerder, onze Verzorger, de Almachtige heeft daarop recht.

Zijne heiligheid kan niet toelaten, dat Zijne eer gedeeld wordt; dat de mensch, Zijn creatuur, “andere goden voor Zijn aangezicht heeft”, en dat Zijn maaksel zich in dienst begeeft van het stoutste ongelooft.

De verheerlijking van Zijnen naam was het einddoel van Zijne schepping en Hij kan niet dulden dat Zijne schepping aan dat doel wordt onttrokken. Daarom schreef Hij zelf Zijn Woord en Wet in het hart Zijner kinderen en gaf Hij Zijn Woord der waarheid tot richtsnoer onzer handelingen. Veronachtzamen van Zijn goddelijk bevel is reeds den voet zetten op den weg der duisternis, en het verbaast ons dan ook niet, dat men allerwege, waar men zonder Zijn heilig bevel wil leven, het benauwende der duisternis gevoelt.

Terugkeer tot Zijn gebod kan ons derhalve alleen redden van gewissen ondergang. De duisternis wordt licht voor hem, die zich weer in het licht plaatst. Wandelen achter Hem, die van zichzelf zonder aanmatiging, kon getuigen: “Ik ben het licht der wereld”, is wandelen naar den morgen. Ook in de donkerste tijden is Hij, Jezus, Zaligmaker, de lichtbron, welke schijnen wil in ieder huis, waarin Hij weer de onzichtbare Gast is; in ieder hart, waarin Hij weer woont. Dan stijgen uit zulk een hart op de gebeden der aanbidding, de geuren der liefde en der toewijding, de beloften, aan Zijne voeten neergelegd van een leven der geheele overgave en gehoorzaamheid, en ontwaakt er een heilige ijver voor Zijnen dienst, en voor Zijne eer.

In het hart, waarin Hij weer Zijn altaar heeft, ontstaat een vurig verlangen om ook in het huiselijk en maatschappelijk leven iets te mogen doen tot verbreiding van Zijne eer over de gansche aarde; een verlangen, dat zich uit door woord en daad in de bede: “Uw Koningrijk kome “ en zelfs, als het moet, een verlangen, om voor Zijne zaak te lijden en te strijden met alle geoorloofde middelen.

Wanneer het waarlijk ons verlangen is, om geheel voor den Heer te leven, dan zal elk altaar, dal wij opgericht hadden voor andere goden, omver geworpen worden en het behagen van onszelven zal geheel uit hebben. Het “Heere, wat wilt gij dat ik doen zal”, zal onze morgenbede worden en ons avondoffer zal wezen: “Uw wille geschiede”, ja, ons dagelijksch lied zal zijn:

“Mag Uw naam maar eer ontvangen,
't Ga ons slecht of 't ga ons goed....”

Wij zullen ons zelve, onder voortdurend biddend zelfonderzoek, niet eenen naam trachten te verwerven, zooals van eenen Egyptischen architect vermeld wordt, die eenen wachttoren bouwde voor eenen Egyptischen koning, aan een der Nijlmonden. Hij beitelde zijnen eigenen naam in een der muren, maar bepleisterde die letteren heel voorzichtig, zoodat zij niet gezien werden. Den naam van den koning schreef hij er echter overheen in gouden letters. Hij wist, dat de golven weldra het goud zouden afspoelen en den naam van dien koning zouden doen verdwijnen, maar tevens, dat ook zijn naam dan te voorschijn zou treden voor het oog van het nageslacht.

Onze namen mogen vergaan, maar Zijn naam is van geslachte tot geslacht, en wie Hem eert met de toewijding van zijn gansche hart zal het ervaren, dat er een weg des lichts is, ook tusschen de bergen der schemering, de lasten der zorgen, de raadselen des levens, de angsten des doods.

DE ALGEMEENHEID DER ZONDE.

Wie kan zeggen: Ik heb mijn hart gezuiverd: Ik ben rein van mijne zonde?

Spreuken 20:9

Er is geene vraag denkbaar; welke meer weemoedig mag genoemd worden, dan de vraag van den Spreuken-dichter hierboven geplaatst.

Want de vraag sluit de belijdenis in, dat er niemand is onder de menschenschepping, die met fierheid zijne borst kon opsteken, zeggende. “Hier is een reine uit een onreine geboren.

Alleen zelfverblindings, gebrek aan kennis van zich zelve en van zijn hart, gebrek aan gevoel voor de majestueuze heiligheid Gods zouden den ijdel mensch zulks kunnen doen zeggen.

Wie waarlijk zijn oor te luisteren legt naar de machtige spraak van zijn geweten, zich zelve ziet in den gepolijsten spiegel van Gods woord en Wet, zich zelve vergelijkt met het smetlooze beeld van den Eenigen Heiligen onder de zonen der menscheit, moet tot de belijdenis komen, dat ook hij behoort tot het geslacht, waarvan de belijdenis bij den kinderdoop zegt: “in zonde ontvangen en geboren”.

Reeds de Lijder des Ouden Verbonds, Job, riep uit: “Wie kan een reine geven uit een onreine?” en Salomo. de wijste aller vorsten, sprak in zijn, in het oude Testament onovertroffen tempelgebed, soortlijke belijdenis uit: “Want geen mensch is er, die niet zondigt (1 Kon. 8:46)” David, de dichter van den 51sten Psalm, herhaalt die belijdenis en Johannes zegt tot den mensch, die zich zelve in dit opzicht zou willen misleiden: Indien wij zeggen, dat wij geen zonde hebben, zoo misleiden wij ons zelve en de waarheid is ons niet (1 Joh. 1:8).

Stel echter eens voor een oogenblik de mogelijkheid dat deze heilige mannen Gods zich inderdaad hadden vergist en dat de

mensch kon zeggen: in geen enkel uur van mijn heden, noch in het verleden, ligt ook zelfs het geringste, dat mij zou veroordeelen. Wanneer hij vervolgens met groote zekerheid kon zeggen: ik weet en wist ten allen tijde, wat God van mij eischte dan moest het leven voor zoo iemand zijn, een hemel op aarde.

Dan moest zijn leven zijn één loflied, één jubelzang één zalig genieten, storeloos.

Dan moest zijn levenshof geene doornen en distelen voortbrengen, geen onkruid zou welig opschieten, geene traan zou aan de wimpers parelen, geen slapelooze nacht zou hem kwellen en geene krankheid des lichaams bij hem kunnen insluipen.

O zeker, niet ieders leven wordt in gelijke mate verontrust door de kwelling van het geweten, door de zorg voor de toekomst, door de somberheid van de duisternis, door den smart der krankheid. Ook in dat opzicht kan de mensch zich aangorden het pantser der onverschilligheid, der gevoelloosheid.

Zelfs zoo, dat men het lijden en het gebrek niet meer voelt. Men is niet meer fijn bewerktuigd. Men heeft zich verheven boven die alledaagsche smarten, en de arme lijder in een rusthuis, door anderen krankzinnigen gesticht genaamd, kan zelfs in hoogmoedswaanzin zoo hoog klimmen, dat hij zich inbeeld een God, een Heiland, een Koning te zijn.

Maar dan is zulk een mensch ook een krankzinnige geworden.

Wie het lijden des levens niet gevoelt, of kan gevoelen, is op den weg daarheen, en verre van het normale.

Daarom zouden wij de vraag willen herhalen: waar is de mensch, die in ieder uur des levens, zoowel in het verleden als in het heden, volmaakt gelukkig was.

De afwezigheid nu van dat volkomene geluk is een bewijs voor de aanwezigheid der zonde; een bewijs, dat de mensch leeft buiten gemeenschap van de bron des eeuwiggen geluks, de bron der

reinheid, God.

Iedere zucht die daar opwelt in het hart, is als de kreet van een kind, dat weent om de moeder. Ieder verlangen, dat ongestild in onzen boezem woelt, een heimwee naar den Eeuwige, met Wien het hart in vijandschap leeft. Iedere beschuldiging, waarmede ons beste Ik ons beschuldigt, een bewijs, dat onze taak niet is afgedaan, onze plicht niet werd vervuld, en onze verhouding jegens God en mensch niet zuiver is.

Maar behalve dat.

Wanneer eenig menschenkind verwaten genoeg, of gevoelloos genoeg, of onkundig genoeg, mocht zeggen, dat hij de mensch is, die zou kunnen zeggen: ik heb mijn hart gezuiverd. ik ben rein, van mijne zonde! dan was de gansche Bijbel ééne leugen.

Immers de gansche Heilige Schrift stelt den val der menschheid, den vloek der zonde, de vervreemding van God als een onbetwistbaar feit.

Heel de geschiedenis, zelfs van het hoogst begenadigde volk der Joden, is de geschiedenis der zonde. Op iedere bladzijde wordt met den Val rekening gehouden. Salomo, van wien we boven reeds spraken, stelt dan ook in zijn tempelgebed niet eenmaal de mogelijkheid, dat Israël eens niet zou kunnen zondigen.

Het staat vast, dat Israël zàl zondigen. En waar dat lot der zonde over Israël lag, hoeveel te meer dan over de volkeren, die het licht der Godskennis in het geheel niet bezaten.

En niet slechts wordt op iedere bladzijde der Heilige Schrift rekening gehouden met den Val, maar ook met de Verlossing.

Er is ééne doorlopende openbaring Gods van den toekomstigen Verlosser. De Messias zàl komen is de profetie des Ouden Verbonds en tevens het verlangen van Oud Israël, dat naar dien Messias verlangt, als de wachter op de tinne¹ des tempels naar den

---

¹ Afrikaans = kantele: 'n Kanteel is die getande borand van 'n vestingmuur.

morgenstond.

Indien het dus waar kón zijn, dat er iemand was, die naar waarheid kon getuigen, dat hij geen zondaar was, dan was de komst van Jezus Christus, den Middelaar Gods en der menschen geheel overtollig geweest. Dan kon de menschheid zich zelve redden. Dan was er geen Middelaar noodig. Dan was het leven en lijden en sterven van Jezus overbodig geweest. Ja, dan waren Zijne woorden over Zijnen dood en over Zijne opstanding niets anders dan ééne grove misrekening, om maar geen ander woord te bezigen.

Dit alles is immers ondenkbaar, en zelfs zeer gering zal het aantal zijn dergenen, die den moed nemen om zich zelve uit te sluiten van de algemeenheid der zonde.

Gemakkelijk echter is de algemeenheid dier belijdenis; zoolang zij geene persoonlijke belijdenis wordt, heeft zij geenerlei waarde.

Wij moeten er goed van doordrongen zijn, dat dat lot der zonde ook ons deel werd. Persoonlijk moet onze belijdenis zijn, dat wij geene uitzondering maken; maar dat ook ons aankleeft de vlek en vloek der zonde, indien wij persoonlijk door den Zaligmaker van zondaren gered kunnen worden tot het eeuwige leven der gemeenschap Gods.

En indien wij wel den ander, niet ons zelve, schuldig weten aan de overtreding van Gods geboden, dat er dan voortdurend gebed op moge rijzen in onze ziele om het ontdekkend licht der genade Gods; opdat wij ons zelve mogen kennen als verlorene zondaren, bij wie de behoefte aan verlossing rijst, naarmate de smart der zonde grooter werd; bij wie de ijzige belijdenis over de lippen komt, als van den grooten Paulus: "Ik ellendig mensch!", opdat ook, als bij dien uitnemenden der verlostten, de juichtoon mag klinken: Ik danke God; door Jezus Christus is er verlossing en heil; verlossing van den vloek en de straf der zonde en een leven der heiligmaking tot Gods eer.

DE ONVREDE EN ZIJNE OORZAAK.

*Och! dat gij naar Mijne geboden
geluisterd hadt, zoo zou uw vrede
geweest zijn als een rivier.*

Jesaja 48:18a.

Als een breed lint van groene, met zilver doorstikte zijde, kronkelt de rivier tusschen de bergen door de dalen. Leven en beweging brengt hij in het landschap vruchtbaarheid in de vallei, verkwikking aan den vermoeiden pelgrim. Niet druppelsgewijze brengt hij het kristalhelder vocht naar de woningen der armen en rijken; maar met stroomen, mild en overvloedig; komt hij de vaten vullen en lafenis bieden aan de dorstige lippen. Als een rivier zou uw vrede geweest zijn. Vroolijk en dartel als een rivier zou het hart des menschen vrede hebben; door geen bergwand van zonde gekeerd; door geen doorn en distel van der menschen overlast belemmerd. Zoo zou de vrede geweest zijn van Israel, dat nu in onvrede en ballingschap verkeert, en de lijdensjaren zuchtende in Babel doorworstelt. De vrede is weg voor Israel.

Mijmerend en des peinzens moede hurkt Israels vrome neer aan de stroomen van Babel, en zucht vol heimwee naar het land, ginds westwaarts gelegen, waar de avondzonne zich droevig rood ter ruste spoedt.

De zoon van den Hebreër zit nog te staren, met bevochtigde wimpers, naar de tegen het strand opkrullende golfjes van Babels rivieren.

Vroolijk en rustig, dartel en onvermoeid, vol zoet verlangen en heerlijke geheimen gaat de rivier aan zijnen voet voorbij, als een tooversprookje... een beeld des vredes.

Maar bij hem is de vrede niet. Hij is ellendig, d.i. uitlandig, balling en vreemdeling. Hij heeft de harp aan den wilg gehangen en wordt inwendig verteerd van onrust.

Och! hadt gij naar Mijne geboden geluisterd, zoo zou uw vrede geweest zijn als een rivier ... aldus spreekt de Heere Heere.

* * *

In den staat der rechtheid had de mensch vrede. Krijg en twist woonden niet in het Paradijs. De mensch had niet noodig zich met helse machines te wapenen tegen zijn natuurgenoot.

Hij had ze niet noodig, de knots en de lans. De leeuw had zijn muil, de beer zijn klauw, de ree hare snelheid, maar de mensch had zijn vreedzamen geest. Maar toen kwam de zonde, toen kwamen de overtredingen tegen 's Heeren geboden en de vrede vlood op vlugge wiek.

Toen kwamen ook de vreeselijke verweermiddelen en steeds dóór werd 's menschen verontreinigde geest scherper en vindingrijker in het zoeken naar nog ellendiger moordtuigen. De goddeloozen hebben geen vrede (Jesaja 57:21). Wie God uit zijn hart mist, mist daardoor in zijn hart dien geest der wijsheid, die van boven is, welke is vreedzaam, gelijk Jacobus in zijn brief schrijft.

God, de bron van den waren vrede woont in Salem hetwelk vrede beteekent. Want volgens Ps. 76:3 is Zijne hutte in Salem. Daardoor nu is de van God vervreemde wereld ongelukkig. De krijg bant het geluk en het krijgzuchtig hart blijft daardoor gesloten voor den zegen des Woords, des Evangelies.

Maar waar het hart voor de noodiging des Evangelies gesloten wordt, daar is het door de prediking des ongeloofs niet gesloten voor den krijg en de twist. De wereld heeft sinds jaar en dag de melk des ongeloofs gedronken en de kinderen zijn wolven geworden en alleen de hand van den sterkere is instaat hen te bedwingen. Het natuurrecht is het vuistrecht, en dát recht heerscht in de maatschappij, die van God is afgeweken. Zelfs in de kerk des Heeren is de wereld ingedrongen, zoodat zij tot een spotbeeld werd en de ongeloovige het spotbeeld aanziende voor het juiste beeld, heeft daarom gelijk, wanneer hij zegt, dat de kerk telkens oorzaak was in

de historie veler eeuwen van de breede stroomen bloeds, welke het aardrijk verfden.

Verdwenen zoo uit maatschappij en kerk door de ongehoorzaamheid aan God de vrede en het geluk, evenzeer verdwenen zij uit het hart van den mensch. Twistzoekers, brievenbestellers van den duivel, geene duiven uit Noachs arke met den palmtak des vredes, werden de ongehoorzamen.

Hoogmoed kwam de gehoorzaamheid bannen, en als Diotrefes, dien wij uit den brief van Johannes kennen “die de eerste zocht te wezen”, werd iedere ongehoorzame een gevaar voor zijne omgeving.

Maar reeds verstaat gij, dat zulke lieden geen christenen meer genaamd kunnen worden. Alexander Severus zag eenmaal twee christenen met elkaar twisten. De machtige keizer riep toornig tegen deze lieden: “zijt gij christenen? gij zult het niet langer heeten, want zóó onteert gij den naam van Christus.”

Laat ons daarom de breuken zoeken te heelen. Bijeen rapen wat aan flarden gescheurd werd. Samen binden wat uiteenviel.... alleen, laat ons nooit den vrede begeeren en de gerechtigheid daarbij inboeten; nooit den vrede najagen, wanneer der waarheid letsel wordt aangedaan; want boven de vrede staan gerechtigheid en waarheid, welke in Jezus Christus zijn neergedaald, maar welke ook alleen in Hem en door Hem worden teruggevoerd in het hart van den gehoorzame aan de geboden Gods, waardoor Vrede inkeert.

Och! dat gij naar Mijne geboden geluisterd hadt.... roept de Heere uit den mond van Jesaja ook ons nog tegen. Want de ongehoorzaamheid maakt den onvrede. Reeds in het kindergemoed bant de minste ongehoorzaamheid den vrede, hoeveel temeer dan bannen wij ons den vrede door de overtreding tegen Hem, die ons in Zijne oneindige liefde formeerde en zijne zaligheid beloofde aan de vreedzamen. Is de staat der rechttheid verdwenen, Hij de Vrededorst daalde uit de glorie des Hemels neder om den vrede te herstellen in ons hart. Wel-is-waar kon die vrede niet in ons gemoed indalen om onze ongehoorzaamheid, maar waar Hij in ons hart indaalt, daar drijft

deze Vredevorst alle duivelen uit, die ons bonden met zevenvoudige zeelen. De dienst der wereld is slavernij; de zonde maakt woeling en onrust; maar wie den Heere aanhangen zijn eenes Geestes met Hem geworden, en in onze ziele wordt zijne fluisterstem vernomen: “Mijn vrede geef ik u, mijnen vrede laat ik u.” (Joh. 14:27)

En in de sterfure... “o! zaligheid niet af te meten”... de burcht des Vredes ligt vóór ons. Daar wordt de palm des vredes gereikt aan hen, die in gehoorzaamheid zich bogen voor den Vredevorst.

In die bange ure zullen de boden des vredes u omringen en u een vriendelijken glimlach tooveren op de bleeke wangen en uwe laatste woorden zullen dan zijn: “Vrede door het bloed des kruises.”

EENE ONSTERFELIJKE ZIEL.

En de koning van Sodom zeide tot Abram: Geef mij de zielen, maar neem de have voor U.

Genesis 14:21.

Het geschiedverhaal in Gen. 13, hetwelk door geen historiekenners in twijfel kan worden getrokken, is een der schoonste bladzijden uit het levensboek van den edelmoedigen patriarch Abraham. Lot, zijn neef, woonde in Sodom en was daardoor meegesleurd in den oorlog, welken Kedor-Laomer met zijne bondgenooten tegen de koningen van het Siddimdal had aangebonden.

Lot is krijgsgevangen gemaakt. Een vluchteling boodschapt Abraham wat er geschied is. De koning van Sodom is verslagen en de overwinnaar viert in den nacht zijne festijnen, ten koste van de overwonnenen. Abraham springt op, gespt zijn zwaard aan de heup, monstert zijn benden, waardig ten strijde, en rukt in den nacht op tegen Kedor-Laomers troepen.

Door snelle beweging, onverhoedschen aanval, en juiste bevelen grijpt hij met zijne keurbenden den overwinnaar aan, slaat hem, vervolgt hem, die reeds vluchtte, vernietigt de strijdmacht, die op zulk een plotselingen aanval niet bedacht, onbezorgd in de legertenten verkeerde en brengt Lot met al de zijnen en het zijne terug tot het dal Schavé.

Toen kwam ook de verslagen koning van Sodom weer terug, zijn macht was vernietigd en nauwelijks was hij aan de slachting ontkomen.

Heel vreemd is daarom zijn voorstel dat hij Abraham doet. "Geef mij de zielen, maar neem de have voor U", Hij had niets meer te vragen, alleen kon hij Abraham danken, voor de voor hem behaalde zege. Hij was geheel geruïneerd, en Abraham had niet voor hem, maar voor Lot den krijg aanvaard.

De koning van Sodom gebruikte het woord “ziel” ter aanduiding van de levende personen; wij gebruiken het in deze meditatie in een andere beteekenis. In den zin van het eeuwige in ons, waarop de koning der wereld zoo gaarne zijn hand wil leggen. Ook tot ons komt dagelijks de roep van den koning der wereld:”«Geef mij de zielen, maar behoudt gij de have voor U.”

Alsof onze ziel niet het êelste ware! Alsof zij niet onze eeuwige persoon ware, die in haar stofmantel des lichaams huist, tijdelijk slechts! Zij is in ons aan God verwant; zij is het, die eeuwig leeft.

Ons lichaam neemt af, onze have vermeerderd of vermindert, naarmate de fortuin ons gunstig of ongunstig gezind is; onze geest verstompt met den ouden dag; maar onze ziel, onze eeuwige persoonlijkheid, wordt niet oud en heeft aan haren wortel niet, wat aan Jonas wonderboom zat, een knagende worm. Niet om uw fortuin, niet om uw lichaam, niet om uwe talenten is het satan allereerst te doen. Hij wil uwe onsterfelijke ziel. O! hoeveel zielroovers heeft die vorst der duisternis niet in zijnen dienst! Zij verkondigen luide, dat de mensch niets dan een lichaam heeft, opdat hij, die oudere vorst van Sodom, des te eerder uwe ziel kon rooven.

Alles is stof – heeft men zoolang reeds gepredikt, dat de dwaze mensch al langzamerhand het begint te gelooven. Zelfs uwe gedachten zijn volgens de zieleroovers niet eenmaal meer geestelijk. Men verkondigt, dat zelfs onze gedachten stoffelijk zijn, een soort uitzweetsel van onze hersenen, heel fijn maar toch stoffelijk. Daarom bekommert de wereld zich maar alleen om het stoffelijke en verstaat zij zoo geheel niets van den uitroep van Oecolampadius op zijn sterfbed; “Goede tijding ... ik zal eerlang met Christus, mijnen Heere zijn.” Wanneer dus tot de kinderen van onzen tijd de vraag komt: “Geef mij uwe ziel, en houdt de have voor U,” dan zeggen zij heel bereidwillig: o! gaarne, geef ons maar brood en spelen en gij kunt onze ziel wel krijgen.

Dwaze wereld! Wie een grooten diamant bezit en er meê werpt in een appelboom om éénen appel naar beneden te doen vallen, den

diamant laat liggen en den appel grijpt, doet dwaas; maar wie voor de have des tegenwoordigen tijds, zijn ziel verliest, doet niet minder dwaas. Neen! integendeel hij doet onbegrijpelijk veel dwazer. Want die diamant kan men terugvinden, maar wie zijne eeuwige ziel heeft gegeven aan den koning der wereld, kan haar niet terugvinden na zijn sterven. Naomi zeide eenmaal tot Ruth: “heb ik nog meer zonen in mijn schoot?” Maar mogen ook wij niet vragen: Heeft God nog meerdere zonen dan dien Eenen, die gekomen is om zielen te winnen voor het eeuwige leven? Dat verlies is dan niet meer te herstellen. Want Christus is eenmaal gekomen als Redder; wanneer Hij weder komt zal het zijn als Rechter!

Chrysostomus zeide eens: God heeft den mensch twee oogen gegeven; verliest hij het eene, dan kan hij met het andere nog zien, maar gij hebt maar ééne ziel te verliezen en ziel verloren is alles verloren.

* * *

De koning der wereld is begeerig naar menschenzielen; maar de Vorst des Levens vraagt evenzeer naar uwe onsterfelijke persoonlijkheid. Wee onzer! zoo wij onze eeuwigheid verkoopen voor onze have, voor een hand vol goud, voor een geëerden naam, voor dertig zilverlingen! De gierigaard verkoopt zijne ziel voor een handvol geld; de advocaat verkoopt haar aan den meest biedende der procedeerende partijen, zooals Achan die haar verkocht voor een gouden tong, of zooals Judas voor dertig zilverlingen. De Magdalena's onzer maatschappij verkochten de hare voor één oogenblik van wellust en de dronkaard de zijne voor een enkelen borrel. Alle deze zaken zijn slechts het aas, waarmee de Duivel zielen vangt.

Maar de Vorst des Levens vraagt ons evenzeer om ons aan zich te verbinden tot het Eeuwige leven. Hij zeide eenmaal: “Wat baat het eenen mensch, zoo hij de geheele wereld won en leed schade aan zijne ziel?” Wat zouden wij er beter van worden, indien wij alle de have der wereld de onze mochten noemen, wanneer wij eeuwig

buiten de gemeenschap des Levenden Gods moesten zwerven, zonder hoop, zonder geluk, zonder vreë, zonder licht.

Waar hij echter vraagt om onze zielen aan zich te verbinden, daar geeft Hij ons tevens kracht om ons los te maken van de ijzige omhelzing der wereld; van de knellende boeien der zonde; daar geeft Hij ons tevens het Brood des Levens en het Water des Levens uit loutere ontferming over ons; uit genade jegens ons.

“Alles is het uwe”, laat Hij ons zeggen, ook de have van dezen tijd, maar onze ziel behoort Hem. Hij eischt haar op voor zich en als straks de aarde zal zinken, lichaamskracht zal wijken, ons stofgewaad zal vallen, dan zal zij, onze eeuwige persoonlijkheid, zich verheffen tot de Lichtbron der eeuwige genade.

Arme zondaar, die dãn alles moet missen, wat deze tijd u kon bieden, wanneer gij in de ure des stervens nog niet weet dat uw Verlosser leeft! Rijk begenadigd zal hij zijn, die dãn kan zeggen: Mijne ziele behoorde U, Heere, mijn Redder! neem haar op onder de gezaligden van alle eeuwen, in uw troonpaleis.

ER ZIJ LICHT!

En God zeide: Daar zij licht en daar werd licht.

Genesis 1:3.

Over den Chaos, eene wereld zonder gestalte, vormloos en onbehouwen, een moerasachtige warreklomp, zonder scheiding van vocht en vaste stof, hing loodzware duisternis.

Eeuwen en nog eens eeuwen moet dat geleden zijn! Het was “in den beginne”. De stof was geschapen, maar de vorm ontbrak nog. Evenals een beeldhouwer een stuk marmer aanziet en reeds in den onbehouwen klomp marmer, de statuur ziet, welke hij er uit zal beitelen, zóó zag God de aarde aan, die nog woest en ledig was. Met dit verschil: De beeldhouwer maakt de statuur uit aanwezige stoffen; maar de Almachtige greep met Zijne hand naar het ledige en riep, door den adem Zijns monds, uit het ledige, leven en bezieling.

Duister was het en geene beweging voorspelde leven en licht. Roerloos lag nog de aarde in rust.

Maar als door een tooverstaf aangeraakt, rijst de aarde op uit donkere kolken. Geen trillend blad roept den morgenstond welkom, geen ontwakende vogel kweelt morgenhymnen, want nog is de morgen der aarde niet geboren. Straks, wanneer ook de zon geschapen zal zijn, zal er scherpere afscheiding wezen tusschen den dag en den nacht.

Dàn zal de zon zijn het centraalpunt, dat licht uitstraalt, hoewel nu reeds de golvingen des lichts neerglijden over de woeste en ledige aarde.

Hoevele raadselen doen zich hier voor, aan het hart van het kind des stofs, dat zich de aarde en het licht niet als nietzijnde kan indenken. Maar de duisternis kunnen wij ons denken. Want haar kennen wij en haar vlieden wij. Geen plant kan er in leven en geen dier heeft aan haar genoeg, het kind vreest haar en de man vindt haar

even weinig schoon.

Wanneer God in later eeuwen Egypte dan ook plaagt, zendt Hij over dat land eene duisternis zóó zwaar, dat Farao den man Gods aan zijn hof ontbiedt, om hem de vrijheid voor het verdrukte volk te beloven, mits de duisternis zal wijken.

Toen God aan Israël de Wet gaf op den Sinaï en zij, naar de gestrengheid der Wet neerdaalde onder vreeselijke teekenen, viel er wederom eene duisternis over de aarde.

En toen later in de wereldgeschiedenis die verschrikkelijke 6e en 9e ure aanbrak, waarvan Matth, 27 en Lukas 23 ons spreken en toen de Zone Gods stamelde: “Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten!” – toen viel er eene duisternis over de aarde zóó zwaar, dat zelfs heidensche schrijvers er melding van maken, zeggende: “Het scheen alsof de god der natuur in lijden was”. *Paulus* neemt voor het begrip *zonde*, dikwijls het woord *duisternis* en als Jezus van een der verschrikkingen der hel spreekt, dan noemt hij die “eene buitenste duisternis”. Efeze 6:12 noemt ons den Satan, den overste der duisternis” en Judas vs. 6 zegt van de gevallen engelen, “dat zij met eeuwige banden onder de duisternis bewaard worden”. Beide derhalve, in het rijk der natuur en in het rijk der genade beteekent duisternis iets vreeselijks, iets dat men schuwt en mijden moet. Daarom sprak de mond des Scheppers bij “’s werelds aanvang”: “Licht zij! en licht was er”.

* * *

Rijker nog, dan in het rijk der natuur, was de sprake van Hem, die van zich zelve getuigen mocht: “Ik ben het Licht der wereld!” Rijker inderdaad, want de geschapen aarde in al haar pracht en schoonheid was door de zonde, de zedelijke duisternis, onder den vloek bedolven. Het Paradijs, badende in het licht der liefde Gods, schitterende van luister, werd gesloten om de zonde der eerste zondaren. Een cherub, met een vlamig lemmer eens zwaards, belette den toegang tot die oorden des Lichts, waar de Heere God tot Adam en Eva naderde in het ruischen van de toppen der boomen.

De zonde had over de aarde haren triumpf gevierd; de zedelijke duisternis ging heerschen. Daarom sprak de Heere nog eenmaal: “Er zij licht!” Wel had de Heilige, menschelijk gesproken, eene poging gewaagd om eene nieuwe menschheid te formeeren uit het ééne geslacht, dat Hem vreesde en was de zedelijk in duisternis gedoken menschheid in den Zondvloed ondergegaan; maar ook nà den Zondvloed, bleef de kiem der zonde dwalen van geslacht in geslacht en was wederom “de aard door 's menschen schuld, met angst en schrik en vloek vervuld”, ja, was de duisternis weer loodzwaar geworden. Zonde werd op zonde getast, duisternis vervulde de afgronden; schuld werd aan schuld geregen, en buiten God, vervreemd van het burgerschap des hemels, taste de arme, zoekende menschheid naar een weinig levensvreugde, naar troost en vrede. In die duisternis brak het licht door. Allengskens. Niet op eenmaal. Voor de zon in het rijk der natuur was geschapen, was er ook reeds een weinig licht, straks echter rees de zon als de lichtbron. Zoo heeft God ook in het rijk der genade gedaan. Voor de Zon der Gerechtigheid opging, had God door den mond der Profeten reeds een weinig licht, spaarzaamlijk uitgezonden. Dat waren de heilsbeloften van den komende Messias. Heel het oude Testament door, liggen er hier en daar lichtsprankels en schaduwbeelden. De oud-testamentische eerediensten waren schaduwen van de groote Lichtbron, Maar waar schaduwen zijn, daar is ook het licht zelf niet verre.

De profetiën van den ouden dag, reeds in het Paradijs (Gen. 3:15) aangevangen, werden al duidelijker, al scherper, en toen in Efrata's velden de Zon opging en de Engelen “groote blijdschap” uitbazuinden, toen waren alle beloften over dat komende Licht in vervulling gegaan. De Profeten waren slechts de herauten van den dag; Johannes was ook het Licht niet, maar hij was gekomen om van dat Licht getuigenis te geven. Johannes was slechts een brandende en lichtende kaars”, maar toen de Kerstnacht kwam en na dien nacht een Kerstmorgen, toen stond Hij op de aarde die van zich zelven getuigde: “Ik ben het Licht der wereld”.

Zonder het licht der natuur kan geen bloem geuren en geen boom groeien; maar zonder het Licht der wereld, Jezus, kan evenmin eene ziel des menschen leven. Zonder Jezus is het leven dor, “woest en ledig”, ja, zonder Hem heerscht er duisternis in de diepe kolken des harten. In het hart zonder Jezus wordt geen vreugd en vrede gevonden; geen levenslust en stervensmoed ontdekt.

Het leven der wereld is dan ook zóó somber, dat de een zich afvraagt: “waarom leef ik toch eigenlijk? En de ander met versteenden blik uitroept; “was ik maar dood!” Dat is het Pessimisme van onzen tijd, hetwelk belijdt (want pessimus beteekent: zoo slecht mogelijk), dat alles ZOO slecht mogelijk is. Het ziet alléén de moeite en het verdriet, den arbeid en de tranen, de verwoesting door de zonde en het verloren Paradijs.

Het tast derhalve alleen de duisternis en heeft geen oog voor het licht der wereld.

Gelukkig echter de Christen, die Jezus heeft gevonden! Want hij kan het Koninkrijk Gods zien, Hij ziet ook de ellende, die er op de wereld is; ja! hij ervaart in zijn eigen leven al de ellende der verwoesting door de zonde; want wie het Licht ziet, ziet des te scherper de duisternis. Maar hij weet, dat Jezus gekomen is om tranen te drogen en wonden te heelen, en dat zelfs in de ure des stervens, Jezus den fakkel bijhoudt, om de dalen des doods te verlichten met Zijnen glans der liefde. En Hij, die gedurende Zijn leven van de geboekte 32 wonderen, 6 wonderen, deed aan blinden, Hij wil ook de geestelijke blinden genezen met Zijne vingers en tot hen spreken: “Ik wil, word ziende: Er zij licht!”

Geloofst gij dat? Indien niet, vreest dan “de buitenste duisternis waarvan Hij, het Licht der wereld, heeft gesproken. Wacht dien nacht niet af, maar knielt voor Hem, die u zoekt, nu het nog de dag der zaligheid is; opdat Hij ook tot u zegge: “Er zij Licht!”

AFWENDING DES TOORNS.

Zoekt den Heere alle gij zachtmoedigen des lands, die zijn recht werken. Zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid, misschien zult gij verborgen zijn in den dag des toorns des Heeren.

Zefanja 2:3.

De kleine profetie van Zefanja doet ons eenen blik werpen in Juda's volksbestaan ten tijde van Koning Josia.

De vorst van Juda diende den Heere Jehova, het volk leeft in zonden van gruwelijken aard. Josia's laatste jaren der regeering waren dan ook zorgwekkend. Ook Juda leefde in de zonde harer zuster Efraim, ja, ware het mogelijk, Juda zou nog dieper zinken.

De naaste familie van Koning Josia verachtte den dienst van Jehova en 's konings kinderen waren echte ijdeltuigen, die zich kleedden met vreemde kleding, (Zef. 1:8) Zij studeerden meer over de mode van Egypte of Babel, dan in de historie der vaders en de wet des Heeren.

Wel is de dienst van Jehova staatsgodsdienst voor den vorm, maar tevens is hij gemengd met heidensche gewoonten. "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben," was een vergeten wet; want op de platte daken hunner huizen liggen de Judeërs in eerbiedige houding, biddende tot de sterren des hemels en wanneer zij eenen godsdienstigen eed zweren, doen zij het bij Jehova's naam, maar ook bij Malkam d.i. waarschijnlijk bij Moloch. "Zij springen over den dorpel" (1:9), eene gewoonte, die thuis hoorde in den Filistijnschen dienst aan Dagon, wiens dorpel des tempels voor heilig en onaantastbaar gold.

"God", zoo zeggen zij "doet geen goed en geen kwaad", zoodat een practisch atheïsme, bij de rijken in Juda voorzit. Op hunne

stapels goud gaan ze zitten, de rijken, en ze gunnen niets aan den arme, die bedelend de hand uitstrekt om eene gave.

Hun goud en hun zilver is hun álles geworden en trotsch op hun vermogen, wagen zij openlijk den strijd tegen den Heere Jehova, zeggende, dat God het niet ziet en indien wel, er toch niets tegen doet.

De vorsten, de rechters, de priesters waren wreed geworden en lichtzinnig en losbandig was het volk. De lichtzinnigheid was uit de paleizen gedaald naar de hutten der armoê en de goede bedoeling van Josia vermocht niets tegen deze volksverkanking. Inwendig was de kiem des doods en allengskens kwam deze aan de oppervlakte zichtbaar. De kiemen des ongeloofs, dáár, hoogerop gekweekt, vonden bij het volk eenen gunstigen bodem en alle vermaning stuitte af op de lichtzinnigheid der massa.

Daarom geschiedde des Heeren woord tot Zefanja zeggende: “Ik zal ganschelijk alles wegrapen uit dit land”. De toorn des Heeren over Juda is gaande gemaakt. De heilige en rechtvaardige God des Verbonds duldt niet langer zooveel krenking des rechts en der gerechtigheid en daarom wordt een dag des gerichtts aangekondigd! Toch zal een deel des volks daaraan ontkomen. “Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arim volk, die zullen op den naam des Heeren vertrouwen.” (Zef. 3:1).

Vóór echter die dag der verbolgenheid komt, is er bekeering mogelijk. Daarom roept de Profeet: “Eer het te laat is, komt tot u zelf en zoekt den Heere.” In den weg der verootmoediging zal redding wezen; zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid, en zoó gij haar vindt, in den dag des toorns zal er voor u behoudenis en vertroosting wezen.

* * *

Juda is Nederland. Zooals het toen was, is het thans. Alsof de historie zich herhaalde, worden dezelfde toestanden in onze maatschappij zichtbaar, waardoor Juda haar volksbestaan heeft

verloren. Aan den eenen kant eene niet uit te spreken hardheid der harten en daarnaast eene schromelijke lichtzinnigheid; aan den anderen kant, voor den vorm, de eeredienst van God hoog gehouden, en tevens een dartel spotten met allen godsdienst.

Wat een roemen van zichzelf en wat eene verwaandheid bij velen!

Zie maar eens rondom u en merk op de woorden van allen en let op daden van velen. Hoort ge niet schier overal datzelfde: God doet geen goed en geen kwaad? Men leeft voor zijn geld, zooals de verwijfde Judeër, die steeds meer naar goud dorstte, om meer weelde te kunnen genieten. De gebrekkige mocht omkomen en de arme mocht bedelen, zij zullen huizen bouwen en wijngaarden planten en van den wijn slorpen.

De mode van Egypte en Babel is naar het Westen getogen en de moderne wereldsteden worden thans ten voorbeeld gesteld. De meest uitzinnige gewoonten in kleederdracht en costuum worden gieriglijk nagevolgd en letterlijk blijft men in geen ding achter, van waarin het huidige Babel voorging.

En daarnaast de zotte praat van christelijke deugden! Waar woont de liefde jegens God boven alles; waar de liefde jegens den naaste en jegens zich zelven? Waar de zachtmoedigheid; waar de gerechtigheid? Toch kan die wereld vroom wezen, als het moet! Zeker, de christelijke deugden worden geroemd, maar in de praktijk des levens rekent men er niet meê.

IK BEN HET.

Maar terstond sprak Jezus hen aan, zeggende: Zijt goedsmoeds, Ik ben het, vreest niet.

Mattheus 14:27.

Het is ver over middernacht. Reeds zou het in andere nachten in 't oosten dagen, ware het thans geen storm.

De schijnbaar kalme wateren van de zee van Tiberias, die heden nu eens groen dan weer blauw, straks eensklaps zwart worden gekleurd, zijn in heftige beroering. En op die donkere wateren dobbert een sloop, met angstige schippers. Zij kenden het klagelijk huilen der winden; zij wisten, wat er zou komen, wanneer de vogelen des hemels zoo laag over de nog effene wateren fladderden; zij kenden de korte windvlagen, die uit de rotskloven aan den oever neervielen op het watervlak, en verstonden van verre wat het beduidde, als de heuvels van Gadara in wolkenkrans gehuld werden.

Dàn kwam er storm en storm was er en zij, de jongeren van Jezus, zij waren midden in zee, in nood van de baren; want de wind was hun tegen.

Maar wat het ergste is, Jezus is niet bij hen. Hij had hen alléén gelaten. Hij verwijlt aan den oever op den top van eenen berg aan de noordzijde van de zee, waar Hij zich afzonderde tot die heilige gemeenschapsoefening met Zijnen Vader, zooals Hij, de Eengeborene des Vaders, alléén zulks vermocht. Maar voor Hem is de storm geen beletsel, zooals voor Zijne jongeren. Hij beluistert in den adem der winden de stem van Zijnen Vader, die in goddelijke majesteit Zijne stem verheft met kracht.

Inmiddels gaat voor de jongeren des Heeren de nacht traag voorbij. Nog is de kust aan de overzijde niet in 't zicht. Onverdroten hebben zij de roeispanten geplast, nu over, dan door de schuimende koppen der golven en nog zien zij de kustlichten niet opdoemen.

Worstelende tegen getij en wind, klimt het gevaar van te verzinken met iedere minuut. De moed ontzinkt hun; de zucht naar levensbehoud houdt hen nog aan den arbeid; maar de storm blijft gieren en huilen en als een eindelooze donder zweept hij het water tegen den boeg.

In het grauwen van den morgen zien zij eene gestalte naderen.

Het joodsche bijgeloof wordt in hen wakker. Immers, wanneer op zulk eenen ongelegenen tijd eene schim uit de onderwereld zich aan hen vertoonde, waren zij ten doode opgeschreven. In die lichtende gestalte zien zij Jezus nog niet en dáárom schreeuwen zij van angst. In dat oogenblik openbaart de Heiland zich aan hen en spreekt: "Zijt goedsmoeds, Ik ben het, vreest niet".

* * *

Toen wij nog kinderen waren hebben wij allen wel eens in ons leven de vertroosting onzer moeder gehoord bij anstige droomen. Wanneer zij in onzen angst de hand op ons voorhoofd legde en tot ons zeide, fluistrend teeder: "Ik ben het", dan was ons hart gerust en gingen wij weer slapen.

Maar nog teerder dan zij, spreekt de Heere tot zijne jongeren, ook thans nog: "Ik ben het". Korter kan hij geen woord spreken, dat meer bemoedigt. In hoe menig gemoed heeft dat woord reeds den vrede hersteld. En hoe dikwijls hebben wij het kunnen beluisteren! Er twinkelt geene star aan het azuur des hemels, waarin dat woord niet geschreven staat. Er perelt geene dauwdroppeel in dorstige kelk of dat woord legt er zijne kleuren in. Er ruischt op aarde geene beek of in haar ruischen spelt zij deze letteren. Als gouden letteren schittert dat "Ik ben het" op al de bladzijden van ons levensboek, welke gelukkige bladzijden mogen genoemd worden; maar ook rondom de wolken des onspoeds staan die woorden gegrift.

Boven het ziekbed vindt het geloofsoog deze drie woorden en zelfs in de ure des doods wordt het: "Ik ben het", zachtkens gefluisterd aan het oor van den stervende, die Jezus gevonden heeft.

Alsof de bergen van Tiberias het woord hebben ingezogen, wordt zijne echo vernomen, over heel de wereld, waar anstige harten roepen en schreeuwen om uitredding en genâ.

Dat woord staalde den gezonken moed van duizende geloofshelden, die verstaan hadden, dat zij in deze wereld verdrukking zouden hebben, en dat zij door verdrukking moesten ingaan in het Koninkrijk der Hemelen.

Dat woord was in staat de murmureering om te zetten in eene smeekbede en de smeekbede te maken tot een danklied. Wanneer alles bij ons voorspoedig gaat; alle dingen meêloopen; onze kinderen tot hunne bestemming komen en onze maatschappelijke welstand niet zinkt dan roepen wij dikwerf niet en wordt ons roepen nooit schreeuwen. Maar wanneer er uren in ons leven komen, zooals David doorleefde, die zijn bed den ganschen nacht doorweekte met zijne tranen, of zooals Job doorleefde, toen hij de verschrikkingen Gods tegen zich zag rusten of zooals Jeremia, die in de gevangenis gezet werd en door het slijk gesteurd; uren zooals Paulus, Petrus, Johannes, Maria doorworstelden dan, ja dan roepen we wèl, en zijn als de discipelen wier scheepke dreigde te verzinken. En wanneer dan de Heere God of door Zijn Woord, of door de prediking of door de inwendige getuige des Heiligen Geestes tot ons spreekt: "Ik ben het!", wie zal dan beschrijven het voorrecht van een kind des Heeren te zijn.

En dat voorrecht is des te rijker, naarmate wij meer hulpbehoevend zijn en arm en ellendig en jammerlijk en naakt. In die angstige ure van den nacht was dat woord den discipelen alles waard; maar hoe donkerder de weg en hoe angstiger het hart des te heerlijker is ook dat bemoedigende woord onzes Gods aan ons hart. Want wanneer de Heere tot uwe ziele spreekt: "vrees niet, Ik ben het!", dan geeft Hij ook den vrede en bant Zelf de onrust. Ja, Hij verkondigt al zijnen jongeren: "Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn; en door de rivieren, zij zullen u niet overstroomen; wanneer gij door het vuur zult gaan, het zal u niet verbranden en de vlam zal u niet aansteken". Welnu dan, arm hart, angstige zondaar,

die u zelve doemwaardig acht voor God, het hoofd omhoog! In den lijdensweg is Hij uw stok en uw staf en in de sterfure is Hij uwe vertroosting. Ja! wanneer in die ure de angst en de verschrikkingen des doods naderen, en de golven der zonde als zwarte baren aandeinzen aan het ziekbed, straks de stervenssponde, luistert ook dan nog goed toe, luistert scherp! er is ook dan in die ure eene fluisterstemme die aan uw oor meldt: "Ik ben het!". En Hij is niet de Dood, maar Hij is het Leven; niet het graf, maar de Opstanding.

Nog eenmaal, welk een voorrecht een kind van God te zijn door het geloof in Jezus Christus, die in leven en sterven zijn kind niet begeeft en verlaat, maar die, hoe ellendig, arm, naakt en hulpbehoevend het ook zij, als de rijke Vader tot hem komt, als de eeuwige vriend en de barmhartige vertrooster met de woorden: "Ik ben het!"

KINDEREN VAN GOD.

Maar zoo velen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk, die in Zijnen naam gelooven.

Johannes 1:12.

Majestueus klinkt ons het koninklijke woord van den Profeet Jesaja tegen: “Heft uwe oogen op omhoog en ziet wie alle deze dingen gemaakt heeft en in getale hun heir voortbrengt!”

Telt de starren; zoo gij ze tellen kunt !

Welk eene majesteit troont aan den nachtelijken hemel, welk een glorie!

Dat is het werk des Heeren; dat is Zijn borduren op het azuren stramien des hemels.

Wanneer wij onze oogen opheffen en ons die onmetelijke ruimte indenken duizelt het ons. Dat is het werk van God. En niet slechts dät. De zon, die hare stralen boort door de gepurperde nevelen van den morgen; de bloemkelk, die in uwen hof geurt en bloeit; de diepe wateren der zeeën met hare geheimzinnige gewassen, de onherbergzame vlakten der aarde; de diepste kolken en de hoogste bergen als om strijd roepen zij ons tegen: “Hoe groot zijn Heer Uw werken, Hoe ver gaat Uw beleid”.

Volmaaktheid spreekt uit het grootste en majesteit predikt ons het kleinste, wijsheid verkondigt ons iedere spriet en aar en goedheid prijst elke halm en korrel.

Ja, de gansche schepping predikt onzen Zijnen lof en terecht schrijft onze Ned. Geloofsbel., dat dat gansche heelal ons is als een groot boek, waarin alle schepselen, groote en kleine, als zoovele letteren, geschreven staan.

En dat alles kwam voort door éénen wenk, door één woord en het

was.

Menschenwerk kost jarenlangen arbeid; Hij sprak slechts en de wereld rees uit donkere kolken. Hij sprak en bergen staken de bultige ruggen hemelhoog omhoog. Hij sprak en dalen daalden tot onpeilbare diepten. Hij sprak en stroomen bruisten; watervallen schuimden en als een eindeloos koor, zong heel die schepping: “Gij Heere, zijt waardig te ontvangen, de heerlijkheid en de eere en de kracht; want gij hebt alle dingen geschapen en door Uwen wil zijn zij geschapen.”

Wij kunnen slechts stamelen en bewonderen; doorgronden nimmer. Wij kunnen ons inbeelden in den grooten mierenhoop der menschheid iets te beteekenen ziende op dat werk des Almachtigen, dat borduursel des Heeren, krimpen wij weg en verschuilen ons. De wetenschap moge haren fakkel bijhouden, zij moge afstanden trachten te meten, zij moge dieper delven en steeds meer geheimen ons trachten te openbaren – het hoe en waarom zal zij niet raden en er slechts bij benadering over stamelen.

Van haar staat het woord van Job geschreven: “Zie ik ben te gering, wat zoude ik u antwoorden? Ik leg mijne hand op den mond”.

Maar toch diezelfde God, die de effen zwarte draden van uwen stofmantel met goud kan doorstikken; die, de liefelijkheden van het Zevengestarte heeft gebonden, die de strengen van den Orion los maakt”; diezelfde God wil Vader zijn, met oneindige genade en liefde, met volkomene nederbuigende Ontferming.

* * *

Geheimenis aller geheimenissen !

Die heerlijke, almachtige Schepper zou onze Vader willen zijn! Dat had geen mensch kunnen uitdenken, sedert hij van zijn val bewust werd. Dat was nog niet opgeklimmen in het brein van den denker. Dat had nog geen post gevat in het gemoed van den dichter. Zelfs het volk der Openbaring onder den ouden dag had slechts een enkele maal het vernomen (Psalm 103 en Jes. 63 e. a. p.) dat God Vader

wilde zijn van het gansche volk, maar het persoonlijke van die betrekking had Israël nauwelijks gevoeld.

Ook Israël had de smartelijke schuld van den Val in het Paradijs geërfd.

Ook Israël stond daardoor buiten het kindschap. De Israëliet moest zich trachten te verzoenen door offers en vasten en gebeden; de innige gemeenschap was verbroken.

Toen kwam die hooge God zelf om de van Hem vervreemde wereld met zich te verzoenen. In den eeuwigen raad zijns wils stond het geschreven, dat weer van de lippen van zondaren de liefelijke vadersnaam zoude geuit worden.

Ja! Hij zond zijnen Zoon om aan de verloor'nen te verkondigen, dat de weg tot het Vaderhart weer geopend was; dat die weg zoude leiden, door het enge Kedrondal, langs den Via Dolorosa, den lijdensweg, over Golgotha's kruistop. Daarom leerde Jezus aan Zijne discipelen het "Onze Vader, die in de hemelen zijt" met geheele overgave des harte bidden.

Dat is het welbehagen in menschen, door Engelenmond gebazuind bij 's Heilands geboorte, vertolkt en omgezet tot eene bede.

In de heerlijke gelijkenis van den Verloren Zoon heeft Jezus het zoo schoon geleeraard.

De zoon in den vreemde zwervende en steeds dieper zinkende, had het recht verloren van zich een kind te noemen. Maar toen hij tot zich zelven kwam, zijnen vernederden toestand inzag en met van smart gebroken hart terugkeerde tot het Vaderhuis toen gaf de vader hem de rechten van een kind terug en de zegelring aan zijnen vinger werd hem een pand der vorige betrekking, waarin hij stond tot Zijnen Vader. Dat is nu ook wat Johannes heeft willen leeren in zijn Evangelie 1:12.

De verhouding van God en mensch was van 's menschen kant

verbroken door de eerste zonde der eerste menschen. De droevige erfenis uit het Paradijs, werd door alle latere geslachten aanvaard, en zonder hope waren zij in de wereld.

Maar toen de Heiland der wereld den zoendood stierf en stervende «het is volbracht» uitte, toen was de harmonie hersteld tusschen den heiligen God en zoovelen, die hunne hand gelegd hebben op dat zoenoffer voor de zonde.

Nu moogt gij niet meer klagen: “Mijn weg is voor den Heere verborgen en mijn recht gaat voor mijnen God voorbij” want, wie Jezus Christus zijnen Redder mag noemen door de genade des Eeuwigen Ontfermers, heeft eenen Vader in de hemelen, die de maat des lijdens en der moeite toemeet naar Zijne vaderlijke liefde.

* * *

Reeds voelt gij, dat ééne conditie van Gods kant gesteld wordt, zonder wier naleving, wij niet mogen uitroepen: “Onze vader, die in de hemelen zijt, Abba, Vader”! O! gedachteloos wordt gepreveld door den Roomsche, wiens sombere gebedsmachine van den rozenkrans, telt het aantal malen, waarin men den Vadernaam ontheiligd en ontwijfd heeft. Maar gedachteloos prevelt ook het kind, dat “Onze Vader” en gedachteloos spreekt zelfs het kind der wereld dien naam uit. Alleen wie den Heiland der wereld met een geloovig hart hebben aangenomen, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden. Niet dus den bijgeloovige, niet dus den ongelooovige, maar alleen den geloovige is dat voorrecht beschoren.

Wèl een voorrecht! Want “uw Vader weet, wat gij van noode hebt”, arme kruisdrager, arme tobber in den strijd des levens, arme zoeker op de wereldmarkt. Hij zegt het zelf: “Opent uwen mond”! Hij heeft een groot schathuis, waaruit gij op zijn order moogt halen geloof en vertrouwen, rust en onderworpenheid, kracht voor het kruis en moed voor den strijd.

Het allerbeste ligt echter nog hooger.

Er zit een logisch betoog in het woord van Paulus (Rom. 8:17):

“Indien wij kinderen zijn, zoo zijn we ook erfgenamen Gods en medeërfgenen van Christus”. Dat is het heerlijkste van alle voorrechten; te weten, mij ontgaat de erfenis niet. De schatten des hemels liggen gereed voor het kind des stofs. Na de korte jaren van strijd en moeite, van arbeid en zorg, komt de eeuwigheid met haren vrede, hare blijdschap en rust. De ongestoorde genieting der liefde, zal veel leed vergoeden en vele tranen omzetten in parelen. Dat is het eindpunt van alle streven; de atoom is tot Cherub gerijpt; de kennis is dáár zonder mate en wat hier nog een bloemknop was, is dáár eene geurende roos.

Voor den geloovige is dan de dood, de poorte, welke den toegang opent naar het Vaderhuis met zijne vele woningen, waar Hij, onze Vader, tot Zijnen verlostte zal zeggen: “Kind! al het Mijne is het uwe”.

KOSTELIJKE GEDACHTEN.

Hoe kostelijk zijn mij, o God, uwe gedachten.

Psalm 139:17a.

De koninklijke Hebreër, David ligt op zijne legersteê. De nachtelijke toorts des hemels werpt haar bleek schijnsel door de hoge boogramen van zijn paleis en als de wollige wolken onder de maan, komen ook bij hem de gedachten aansnellen en verdwijnen. Maar terwijl de gedachten zich vermenigvuldigen, begint de stem van zijn geweten sterker te spreken. Hoe vele oogenblikken des levens, waarin eigen dwaasheid hem naar de aarde had getrokken! Eigen zonde rijst als een grimmig spooksel voor zijnen geest en naast die zonde zijns levens staat daar voor hem de blinkende gestalte van Gods heiligheid in haren ongerepten mantel. Hoe meer hij op beide tuurt, hoe donkerder de bladzijden van zijn levensboek hem toeschijnen, hoe grooter en dieper de afgrond wordt, welke hem scheidt van dien heiligen glorieuzen God, ja! rook welt op uit dien afgrond en met zielsangst stamelt hij: “Heere, gij doorgrondt en kent mij”.

Hij peinst en peinst over het wezen Gods, over Gods alomtegenwoordigheid, Zijne alwetendheid, Zijne almacht en het duizelt hem bij al het geheimzinnige van zulk een Wezen. De getallen vermenigvuldigen zich, de gedachten smelten weg naar de grenzen van het oneindige de sommen worden hem te groot – en toch roept hij uit: “hoe kostelijk zijn mij o God, uwe gedachten”.

* * *

Ook wij waren in sommige uren des levens als David. Ook onze gedachten waren reizigers naar een ver gelegen land, maar van hoevelen der tegenwoordige menschenkinderen, moet geschreven staan, dat hunne gedachten niet boven hen zelven uitkwamen. Hoeveler overdenking bepaalt zich alleen tot de enge grenzen van het waarneembare. Toen Juda voor Jozef stond om voor Benjamin te

pleiten, zeide hij; “Zijne ziele is aan dezès jongelings ziele gebonden”. Maar is niet dikwerf onze ziele gebonden alleen aan de dingen dezer aarde?

Wij kunnen niet genoeg oordeelen over het leven der beesten in de wei, maar zou eene koe wel over iets anders denken, dan om voedsel, water en rust? Toch komt het ons ook dikwerf voor, dat vele menschen niet boven het redelooze vee uitmunten in dezen. Zij denken over zich zelven, over hun huis, over hun loon over genotmiddelen, over het aardsche, maar hooger dan de nok van hun dak komen de gedachten niet. Vele lieden zijn struisvogels geworden, die wel vleugels hebben maar er niet meê kunnen vliegen, en, gelijk Sisera's hoofd door Heber's huisvrouw, Jaël aan de aarde werd geslagen met den nagel eener tent, zoo schijnen in deze wereld veler hoofden nooit van de aarde en het aardsche los te komen.

Nu heeft ook deze aarde, met al wat er op is, vele schoone dingen, waar wij wel stellig over moeten en mogen denken. Wie niet voor zijn gezin zorgt, verdient de hooge eere, door God hem geschonken, om huisvader te zijn, volstrektelijk niet.

Wie dat niet doet, heeft het geloof verloochend, en is erger geworden dan een ongeloofige. Maar zij mogen onze eenige zorg niet zijn. Een bij mag gerust honig puren uit elken bloemkelk; maar zij mag niet in het honigvat kruipen, want dan sterft zij. De rijke, die vele goederen heeft verzameld en daarover zijne gedachten laat gaan; of de wulpsche deerne, die bij opschik leeft; of de koopman, wiens brein vol koersberekening zit en die over niets anders denkt, zijn gelijk de schepen wier bestemming is om te varen op het water, maar die, omdat zij water in kregen, straks gaan zinken.

Dat is de bestemming van den mensch, die naar den beelde Gods is gemaakt, niet. Onze aanleg zegt ons dat wel anders. De hoogste geesten der menschheid hebben het beter verstaan en deze allen zeggen met Anaxagoras: “ik ben geboren om den hemel te aanschouwen”. De Christen, wanneer hij de stem van zijn geweten beluistert, weet, dat hij niet alleen voor deze aarde leeft, en met

David zingt hij: “hoe kostelijk zijn mij, o God, uwe gedachten”!

* * *

Over het wezen Gods raken wij, kortzichtige mensen, echter nooit uitgepeinsd. Wie zal den Allerhoogste omspannen; wie Hem in zijn brein beperken? Maar Hem voelen in iederen adem der winden; Hem bewonderen in iederen ratelenden donder; Hem kennen in de vroolijke of sombere levenservaringen; Zijne liefde gewaarworden aan onze ziele; Zijne stem beluisteren uit de blåren des heils – ja! dat mogen wij. Iets van Zijn wezen kennen wij met zóóveel zekerheid, dat wij soms mogen zeggen: Wij weten! Dat spotters durven zeggen: “Er is geen God”, is voor den ernstig denkenden mensch geen reden, om het hen na te zeggen.

Zoolang er nog in de rangen der menschheid, staatslieden zijn als Burke en Groen, schilders als Rafaël en Bosboom, beeldhouwers als Thorwaldsen, toondichters als Mozart, dichters als Milton ... behoeven wij niet te vreezen in slecht gezelschap te zijn.

De slappe hersenen onzer tijdgenooten hebben echter geene spanning voor zulke hooge gedachten, en als onwillige jongens, die eene som niet kunnen vinden en nu de lei wegwerpen, werpen ook zij deze kostelijke gedachten aan God over boord. Maar juist daardoor is zooveler leven vleugellam. Daardoor mist men dezen eenigen troost beide in leven en in sterven, dat men van dien God een kind mag zijn, door het geloof in Jezus Christus.

Maar wie de hand van Jezus in kinderlijk geloof gegrepen heeft, mag het vast gelooven, dat hij steeds dichterbij den levenden God. Hij, Jezus, heeft ons den Vader verklaard. Wie zijne gedachten richt, eerst op den Heiland van zondaren, hij zal straks als een verlost gevoerd worden in de armen van Hem, die na den bangen droom dezes levens zijn kind in zijn armen zal omstrengelen.

Dan zullen wij Hem zien, gelijk Hij is.

GELOOF, HOOP en LIEFDE

En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie, doch de meeste van deze is de liefde.

1 Corinthhe 13:13.

De herfstadem des winds heeft het geboomte ontbladerd. Ritselend vielen zij voor onzen voet, de verbleekte kinderen van den zomer. De nachtvorst brak ook de laatste stengels der bloemen; de aarde gaat zich inwikkelen in haren wintermantel, de doodssprei, waarvan de witte rijm ons de draden schijnen, waaruit zij geweven zal worden. En zoo ging ook dat schoone voorbij, om ons aan al het vergankelijke te herinneren. Als met de snelle wiek van den adelaar, vliegt dag aan dag, nacht aan nacht daarhenen; het leven des menschen is als eene bloeme des velds; als een sprookje, verteld en vergeten; als water op den grond gestort, waarvan dra het spoor is verloren.

Een der schildersmeesters, P. Thuman, bracht de Parzen op het doek, de eene, eene jeugdige schoone spint den levensdraad; de andere, eene rijpere van leeftijd, weeft hare bloemen daarin; de derde, een oude vrouw knipt dien draad doormidden. Dat is het beeld des levens. Alles gaat voorbij, en de weemoedige stemming is de stemming van hem of haar, die dat bedrijf der Parzen, ziet. “Al het heden wordt verleden”. Onze vrienden stuiven uiteen, als de afgevallen blâren; de een rust hier, de ander ginds; onze kinderen verlaten ons; de eene roos na de andere wordt geplukt – voorwaar, wij hebben hier geene blijvende stad”. Voort, voort! moeten wij, totdat wij neerzinken en niet meer verder kunnen.

Iedere klokkeslag, die tong des tijd, predikt het ons: “Bereid uw huis want gij zult sterven!” Gij, krachtige jongeling! trotsch op uwe vlugheid en spierkracht; gij jeugdige schoone, eenen rozenrooden morgenstond gelijk; gij, kloeke huisvader! wiens kapitaal zit in uwe handen; gij, vroede huisvrouw! de onmisbare steun van uw huis. Wij

allen gaan voorbij, en iedere rimpel; iedere “kerkhofsbloem,” tusschen onzen haartooi predikt het ons, ook wij gaan naar ons eeuwig huis.

Bezitten wij iets blijvends, iets dat beklijft?

* * *

Daar *is* iets blijvends. En nu *blijft* geloof, hoop en liefde, deze drie. De liefde vergaat *nimmermeer*. Profetieën, zij zullen in vervulling gaan; talen, zullen ophouden (en de doode talen verkondigen het ons dat ook talen sterven); kennis, stompt af en verdwijnt; maar geloof, hoop en liefde blijven. Het *geloof* is het avondrood der ziele, dat ons een nieuwe morgen in het licht predikt. Wanneer alles in duister wegzinkt en het zienlijke ons ontvalt, heft het geloof ons hoofd op, en fluistert ons in het oor, dat de Onzienlijke leeft en op ons neerziet en ons niet verlaat; ons ook niet verlaat als de avond onzes levens daalt. Dat geeft nieuw leven. De Heilige Schrift zegt het ons nauwkeuriger, dat wij leven door het geloof in den Zoon van God. Ons geheele godsdienstig leven wordt onderhouden, geleid en geregeld door het geloof in Jezus. Zijnen Persoon te kennen; Zijne betrekking tot ons te aanvaarden; zijn werk voor ons in Zijnen kruisdood en Zijne opstanding met geloovig hart aan nemen, is het voedsel der ziele grijpen, waardoor wij den Eeuwige in ons opnemen. Dat is het eeuwige leven voeden en onderhouden. Want Hij is ons Leven. De *hoop* nu is het voortgezette geloof. Wanneer de blinde de hand van den leidsman grijpt, hem vertrouwend; hoopt hij straks tehuis te komen. De levende hoop beschaamt niet. De hoop doet het geloof rijpen, zooals de lentezon de bloemen doet zwellen en ontluiken.

De tijd des wachters beproeft het geloof, maar de hoop geeft kracht aan het geloof om niet te vertragen. De hoop zingt voor het oor des geloofs de schoonste melodiën en sterkt het geloof met de woorden:

“Laat den winter woên, 't kerkhof gapen,
“Boven beiden ligt een eeuw'ge Lent',
“Zalig zij, die in den Heer ontslapen!
“'t Vaderhuis vervangt de Pelgrimstent”.

Ons levenspad, hetwelk zich voortslingert tusschen gedolven graven, geknakte bloemen, verdorde planten, wordt dan beschenen door de vriendelijke stralen van de zon der hope en die hoop op den verrezen Heere, den Levensvorst beschaamt niet, ook dan niet, wanneer de deur van het Graf knerst.

Maar geloof en hoop zijn slechts “de voetbanken der *liefde*”. Zij is het, die beide moet beheerschen, reinigen en louteren. De liefde is het welriekende van het geloof, het licht der hoop.

Zonder haar is het geloof dood. Een geloof zonder de liefde is het geloof der duivelen, die den Verrezen Heer in den morgen der Opstanding hebben gezien – maar met eindelooze haat. Een geloof zonder de liefde is een bloem, afgesneden van den stengel. Daarom zegt de Apostel, maar de meeste van die is de Liefde”. Want straks gaat het geloof over in aanschouwen; de hoop wordt niet beschaamd; maar dan smelt de liefde niet meer weg. Dan eerst, wanneer het oog van den verlostte, den Heere zal zien, op Wien hij in dit leven gehoopt heeft, zal de liefde tot meerdere volmaaktheid rijpen en hare stem verheffen in het koor der gezaligden van alle eeuwen. Geloof bracht ons, die in Jezus al onze hoop vinden, tot Christus, maar de liefde zet er haar stempel op en maakt ons mede-erfgenamen van Christus. Geloof kan dood geloof zijn en hoop kan valsche hoop wezen, maar de liefde is onbedriegelijk, zij heeft het kenmerk van oprechtheid in zich zelve en daarom is zij de meeste.

* * *

Tot ernstig zelfonderzoek stemt ons dit woord van Paulus. O! over Christus' liefde te *spreken*, is te weinig voor de eeuwigheid. Het woord is niet altijd in overeenstemming met de genegenheid des harten. Maar de waarachtige liefde loutert ons geloof en onze hoop, waarom wij ons *hart* dagelijks hebben te onderzoeken. Wij weten, dat

alles wat ons omringt vergankelijk is en aan de ijdelheid onderworpen. Gij kunt de wereld liefhebben, maar zij kan u niet liefhebben; gij kunt een schilderstuk of een beeld liefhebben, maar zij kunnen u niet liefhebben. Daarom, wie de wereld liefheeft, of iets, dat in de wereld is, heeft altijd *eene ongelukkige liefde*, omdat zij *slechts* van éénen kant is. Alleen wie den Eeuwige heeft gevonden en door den Zoendood van Christus met den Vader verbonden is door den band der liefde, welke uit den Heiligen Geest is, kan gezegd worden eene gelukkige liefde gevonden te hebben. Zijne hoop zal niet beschaamd worden, zijn geloof zal in aanschouwen verwisseld worden en wat het oog niet heeft gezien en wat in het hart niet is opgeklommen, heeft God bereid, dengenen die Hem liefhebben. Dan zal ons leven zijn een leven vol van het heerlijkste reukwerk der liefde, een reukwerk, dat niet slechts aangenaam is den Heere, maar ook den menschen.

Waar de Liefde woont, daar woont God en waar Hij woont, daar is vrede, daar is een milde hand ook voor den ellendige in onze omgeving en onder al het vergankelijke rondom ons, iets blijvends. De vonk der liefde zal een vuurbrand worden, die niet verteert, slechts verwarmt; een braambosch, waarin de Heere God zelf woont.

Voorwaar, de meeste van deze is de liefde.

DAUW OP HET VLIES.

Zie, ik zal een wollen vlies op den vloer leggen: indien dauw op het vlies alleen zal zijn en droogte op de gansche aarde, zoo zal ik weten, dat Gij Israël door mijne hand zult verlossen.

Richteren 6:37 v.v.

Welk een heerlijke teerheid des gemoeds merken wij op bij dien Gideon, den kleinsten in zijns vaders huis; uit den kleinsten en armsten stam in Manasse. Dat kon Gideon niet gelooven, dat hij nog eenmaal zoo groot zoude wezen als die andere kloeke helden, die Israël hadden verlost in vroeger dagen, en tegen wier statige figuren hij vol eerbied opblikte.

Hoe? Hij de kleinste uit den kleinsten stam, hij zou straks genoemd worden in de reizangen van Israëls schoonen, in éénen adem met de grootsche namen van een' Othiël, Ehud, Samgar, Debora of Barak. Dáárvóór was Gideon te bescheiden. Dat wilde er bij hem niet in. Zie hem daar staan, den zoon van Joas, den Abiëzriet, met een stok beukende op de kleine hoeveelheid tarwe, in den kelder van het huis zijns vaders. De dorschwagen maakt te veel gedruisch, hij zal het met een stok doen, om nog een hand vol koren te redden voor het aangezicht der plunderende Midianieten. Angstig en schichtig blikte hij rondom zich, wanneer de stok even te hard neerkomt, want ieder oogenblik kan de Midianiet komen, die Israël liet zaaien voor zich, en die den oogst kwam rooven, wanneer hij rijp was.

En die dorschende zoon van Joas zal de verlosser Israël worden? De zaak is hem te wonderlijk. Hij zou geroepen wezen om die rondzwerfende horden, die daar kwamen op vaste tijden, wanneer de oogst rijp was, het rund gemest, en die alles roofden wat waarde had; om die horden terug te drijven over de veren van den Jordaan? Hij? onmogelijk! Daarvoor was hij te klein in eigen oog.

Daar komen ze, de sprinkhanen, het tallooze heir. Men kan ze niet tellen, de kemelen, de snelle voertuigen der woestijnen. Op de bultige ruggen schuilen ze, de wreede stroopers, voor wier blikken de angstige Israëlieten in de holen en de spelonken der bergen wegsluipen. En zij lieten niets, niets overig, geen leeftocht en geen klein vee, geen os en geen ezel!

En zal Gidon hen tegen houden?

Maar de Heere heeft hem geroepen! Hij, Jehova heeft tot hem gezegd: “Gij strijdbare held! Ga henen in deze uwe kracht, heb ik u niet gezonden?” En Gideon doet wat God hem gebod. Stillekens, in den nacht breekt hij het altaar van Baäl af, velt de hage rondom het altaar, brengt Jehova een offer en wijdt het land tot een eigendom des Heeren Heeren. Ja! Hij blaast de bazuin in het land. Hij roept de strijdbare mannen op. Op ten kamp tegen de stroopers! Op! Abiezrieten, op! Manasse, Aser, Zebulon, Naphtali, op ten strijde! En zijne benden worden gevormd.

Zij komen, de Israëlieten, ten strijde tegen de Midianieten. Maar in de stille eenzaamheid beeft de hand des helden. Hij had zich moedig gehouden tegenover de mannen, maar voor God staat hij als een angstige vogel, die eene schuilplaats zoekt in het donkere loof, tegen een naderend onweer. Zijne knieën knikken. Zal hij het kunnen? Hij, de geringe, de onwaardige, de machteloze? Hij voelt zich zoo nietig tegenover de taak, welke hem wacht. Daarom vraagt hij van God een teeken. Het zwakke menschenhart van dezen held vraagt naar meer duidelijk bewijs van zijne hooge roeping. Zie, hij spant een vacht van het schaap zijner kudde over den dorren bodem en vraagt: “Indien dit vlies morgen vochtig is en de aarde droog, ik zal gelooven dat Gij mij hebt gezonden”. 's Morgens wringt hij een schaal vol waters uit de wol – maar nog blijft hij angstig twifelen. Want ook dat teeken kan natuurlijk verklaard worden, maar was het omgekeerde het geval, was de aarde bedauwd en de vacht niet, dan was er iets bovennatuurlijks geschiedt. Welnu ... ook dat geschiedt.

* * *

Nu zegge niemand, dat Gideons vragen, God verzoeken was. Verstaat gij het niet, dat de kloeke gestalte van dezen held, die een nobele figuur is in Israëls geschiedenis, beefde toen hij tegenover zijne taak zich plaatste? Voor de menschen kunnen wij ons soms, o! zoo groot houden; maar zijn wij in de eenzaamheid niet als het bevende riet? Dàn komt de twijfel aan ons zelve; aan onze krachten, aan het succes. Dàn sidderen wij om eigen onwaardigheid en knielen wij neder om bij Hem schuil te gaan. O! de mond zegt niet altoos, wat het hart vreest en de lach, welke op de trekken van het gelaat ligt, is dikwerf slechts het masker voor de innige smart, die ons verteert.

Toen Gideon de bazuin aan de mond zette om, staande op de toppen der bergen, zijne landslieden op te roepen ten strijde, was er niets dan kloeke energie in zijn houding en fierheid in zijn blik. Maar dat was de Gideon van de binnenkamer niet. In de binnenkamer kwamen de bezwaren, welke hij op den top des bergs niet had vermoed.

Bij Mozes merken wij hetzelfde verschijnsel op, dat Gideon voor ons zulk eene aantrekkelijke gestalte maakt. Exodus 14:13-15 leert ons van Mozes, dat hij ook moedig en fier tot volk spreekt: “Vreest niet, staat vast en ziet het heil des Heeren”. Maar diezelfde man ligt in zijne legertente o! zoo diep gebogen voor zijnen God in den angst van zijn hart, zoodat de Heere tot hem zegt: “Wat roept gij tot Mij? Zeg den kinderen Israel, dat zij voorttrekken”. De wereld weet dan niet wat daar omgaat in de binnenkamer, maar wie er vermoeden van heeft, weet dat dáár een loopen is naar de bron om kracht te putten, welke straks in energie en kloekheid van buiten zich openbaart.

Want de vraag van Gideon sproot niet voort uit ongeloof, maar uit zwak geloof. De vrees voor eigene zwakheid en de kennis van eigene onwaardigheid waren slechts onbedriegelijke kenmerken van zijne oprechtheid. Aan zijne vraag om het teeken lag de gewisse verzekerdheid van Gods almacht ten grondslag en deze almacht Gods vraagt hij ten zijnen behoeve. Wie zich dáárop geworpen heeft wordt eerst daarna een held.

Dit geldt ook van den Christen. Ook voor hem kunnen er tijden zijn, waarin de Zon verduistert en de vreugde wijkt. Tijden, waarin hij treurt met de bruid uit het Hooglied, zeggende: “Mijn liefste is geweken, hij is doorgedaan”. Dan komen de twijfelingen en verwijtingen aangesneld. Dan fluistert de Satan ons in het oor of het wel zoo heel, heel zeker is, dat wij kinderen van God zijn. Dan verlamt hij onze kracht en bant onze hope.

Zóó aangevochten, snelle iedere geloovige naar de eenzaamheid en werpe zich op de knieën en bidde om een weinig dauw des Heiligen Geestes op het vlies van hart en huis.

Hij laat geen bidder staan! Hij verhoorde Gideons bede: Hij zal ook om Christus' wille het gebed van zijn kind hooren, dat in eenzaamheid klaagt en treurt; Hij zal waterstroomen gieten op het dorre, kracht zal komen en moed rijzen en in Zijne mogenheid zal dan Zijn kind den strijd aanbinden tegen de Midianieten, zonde, wereld en duivel om ten leste overwinnaar te wezen.

BENAJA.

Ook ging hij af en versloeg eenen leeuw in het midden des kuils in den sneeuwtijd.

I Kronieken 11:22.

Benaja, de zoon van Jojada, eens dapperen mans zoons van Kabzaël, eene stad in het zuiden van Juda, was groot van daden. Drie heldendaden had hij verricht, welke in de bewondering van het volk voortleefden. Eens had hij twee leeuwen gedood, dan had hij een leeuw in zijn hol omgebracht en ook had hij eenen Epyptenaar verslagen, eenen reus van vijf hebreeuwsche ellen, in wiens hand een speer lanceerde, alsof zij een weversboom ware. Door deze heldendaden was Benaja in rang geklommen, en straks bevelhebber van Davids lijfwacht geworden. In de naaste omgeving van David staat zijn naam geboekt in de rolle der historie, als die van eenen held van zeer nobele inborst.

Want bij de vermelding van zijne daden staat, dat hij een leeuw doodde in diens hol en dan nog wel in den sneeuwtijd. Dat pleit voor nobelen zin. Niet dat hij een roofdier, den brullende koning der wouden, wiens muil een geopend graf is, aandurfde, maar dat hij hem aandurfde in zijn hol, maakt hem in onze oogen zoo groot.

Het is, meen ik, op de jacht geen eer een onnoozele haas te schieten in zijn leger. De kloeke jager treft haar in volle vlucht en zou niet gaarne vertellen, dat hij haar in heur leger doodde. Alleen een zondagsjager zou zulk een zeker schot niet versmaden, om toch ook eens iets in zijn weitasch huiswaarts te dragen. Dat nu versmaadt de man van karakter. Zulk eene overwinning zou hem al te licht zijn.

En dat eeren wij in Benaja, dat hij bewust van zijn kracht, den koning der roofdieren aandurfde, ook toen het hem de meeste moeite zou kosten, hem te knevelen. De Benaja's moeten moeilijkheden overwinnen en versmaden het om op gluiperige wijze den strijd te voeren.

De slang moge zijn lenigen kop snellijk opbeuren, om onverziens den wandelaar in de verze te bijten; slangenaard past kwalijk bij heldenmoed en beginselvastheid.

De held durft, zonder overmoed, zijnen vijand aanzien en den strijd aanvaarden, man tegen man. Dien kloeken zin eeren wij in Benaja. Want hij heeft de prenten van leeuwenklauwen gezien in de sneeuw. Hij heeft het spoor gevolgd en het hol ontdekt. Dáár huist het schrikkelijke roofdier; het hongerige roofdier, dat in den sneeuwtijd reeds meermalen te vergeefs op buit uit geweest was. Hij greep den leeuw niet bij zijn harigen muil, toen hij weerloos was, maar terwijl hij op eigen terrein, juist in de krachtigste positie verkeerde. Waar is de leeuw fierder dan in zijn hol, waar hij souverain mag genoemd worden in eigen kring; waar is hij beter tot verweer ingericht dan daar en wat zou hij liever met krachtigen klauw verdedigen dan eigen huis en daarin eigen welp? Benaja nu ging af en versloeg eenen leeuw in het midden des kuils in den sneeuwtijd.

Zulke krijgsoversten had David en zulke mannen zoekt Koning Jezus tot Zijne lijfwacht. En gelukkig, daar zijn er, die den leeuw der zonde aandurven in Zijne kracht, die den strijd tegen de wereld aanvaarden, niet op gluiperige wijze, maar die manmoedig haar in 't oog blikken en tot haar zeggen: "tusschen u en ons is geene gemeenschap".

Het is waarlijk niet moeilijk om getrouw te zijn in kloostercel en woestijn, in den kring der vromen en der vergaderingen van het volk Gods. Het is veeleer moeilijk om in het midden des kuils af te dalen en den ongeloovige dáár af te wachten en tot hem te spreken over de belangen zijner onsterfelijke ziel.

Dit wil echter niet zeggen, dat men den strijd tegen eigene zonde en anderer ongeloof roekeloos mag strijden. Den Christen past ook voorzichtigheid. Hij spene zich aan vermetelen overmoed. Maar ook dit worde nooit een voorwendsel tot ledige ruste. En de vrees is gewettigd, dat er vele Christenen zijn, die onder dit vijgenblad hunne bloohartigheid trachten te bedekken, Waar zijn de Benaja's in de

Christelijke gemeente, die zich zelven niet te beschuldigen hebben?

Van den kant des ongeloofs wordt op enorme wijze propaganda gemaakt voor zijne theoriën der dwaling. Jongens, nauw der kinderschoenen ontwassen, staan soms in publieke vergaderingen te oreeren, met eene overtuiging, die overigens tot jaloerschheid wekt. De wereld verschuilt hare dwalingen niet onder stoelen en banken, als eenmaal Rachel de terafim van haren vader onder het zadel van den kemel. Dáár zijn vele Benaja's, jonge helden, die de moed der overtuiging drijft om te spreken van wat zij, helaas! voor de waarheid achten.

Waarom kon die kracht niet ook in de Christelijke gemeente meer openbaar worden? Is de waarheid den kloeken kamp niet waard? Zijn velen wellicht dáárom geene Benaja's, omdat zij zelve de kracht der waarheid niet voelen?

En, indien ja, waarom is er dan geen vuriger bede, in het hart en machtiger worsteling om de genade der vrijmoedigheid te veroveren?

Daar is in onze Christelijke gemeenten eene schandelijke slapheid, ook bij dezulken, wier belijdenis, de schoone belijdenis is, dat zij Jezus willen dienen en Hem kiezen tot hunnen Herder en Leidsman. Eene slapheid, die erger wordt, naardien men door ontwenden strijd, ook eigen krachten inteert.

Dit is de beschuldiging tegen velen, die door doop en belijdenis levende lidmaten Christi behoorden te zijn, dat ze geworden zijn als doode visschen, die op den stroom afdrijven. De Spartaansche soldaten waren gewoon vóór den strijd plechtig te beloven, dat zij uit den strijd zouden terugkeeren *met of op* hunne schilden.

Wij kunnen inderdaad er niet van terug om de verzuchting te slaken: Och, stak er toch iets meer van dien moed in de Christenen! De strijd onzer dagen heeft mannen noodig, die geene veroveringen maken van de eene gemeente in de andere, maar die zwaarder gevecht aandurven tegen ongeloovigen, onverschilligen, gezonken-

en en lasteraars van het heilige.

Wanneer de kracht der liefde ons aanvuurt om voor den Heere te strijden, die ons uit zoo grooten nood en dood verlost, dan wordt de lamme een held en de stomme een spreker.

Men verhaalt van den zoon van Croesus, dat hij stom was; maar toen hij zag, dat iemand zijnen vader doodde, moet hij plotseling door ijver aangevuurd de spraak teruggekregen en geroepen hebben: “Wat, gij dood Croesus!?”

Waar de liefde voor eenen aardschen vader zulk eenen ijver kan wekken, wat dunkt u, zou dankbare wederliefde jegens Christus den Christen niet moeten aanvoeren tot hooger en moed, tot heiliger ijver, tot vuriger kamp tegen alles, wat Zijne eer aanrandt? Mogen er dan meerdere Benaja's opstaan, die den leeuw aandurven in zijn hol, zelfs in den wintertijd!

VEROOTMOEDIGING.

Toen riepen de kinderen Israëls tot den Heere, zeggende: Wij hebben tegen U gezondigd, zoo omdat wij onzen God hebben verlaten, als dat wij de Baäls gediend hebben.

Richteren 10:10.

Wanneer het volk des Heeren begint te zinken, zinkt het veel dieper dan de wereld. De historie van Israël bewijst het op iedere bladzijde van hare geschiedboeken. In den tijd der Richteren, Thola en Jaïr was Israël zich in in geen enkel opzicht meer bewust van zijne hoge roeping.

Israël was gezonken en zóo diep, dat men elders in een heidensch land te vergeefs naar zooveel gruwelen zou zoeken.

Had ieder land zijn bepaalde, nationale afgoden, Israël had *alle* afgoden van andere landen saâm en diende de Baäls en de Astarots, de afgoden der Filistijnen, die van Syrië, van Sidon, van Moab, van Ammom, ja, ware het mogelijk, de afgoden van alle landen.

Wanneer zulk een hoogstaand, heerlijk begenadigd volk in de gruwelen der heidenen valt, doet het die gruwelen tot de laagste diepte en schaamt zich niet om het vuilste van alle vuilheden te bedrijven. Wanneer een kind uit een geloovig gezin, opgevoed in de leer en de vermaning des Heeren, den dienst der wereld kiest boven den zaligen dienst des Heeren, dan is het gewoonlijk laag in zijn ongelooft, hatelijk in zijnen spot, ruw in zijn vloeken en bitter tegen alles wat van Christus is.

Judas zonk dieper dan Kajafas en Petrus had reden om meer bedroefd te zijn dan Pilatus. Er is in de zedekunde dan ook eene wet, welke ons leert, dat hetgeen voor het hoogste bestemd was, in zijne ontarding, het meest onwaardige wordt.

Zoo was het met Israël ten tijde van Thola en Jaïr.

Zij hoereerden met de afgoden van alle landen en hadden de kleur van het heidendom aangenomen. Het zwaard tegen de volkeren, op wie zij Kanaän moesten veroveren, rustte in de schede; geen leeuwenmoed was er om den vijand des Heeren te weerstaan; en ongeloof was op sombere wiek neergedaald op het volk.

De barmhartigheden en lankmoedigheid Gods waren echter nog grooter dan Zijne gestrengheid; en daarom spaarde de Heere dat volk, opdat het zich zoude bekeeren. En wanneer telkens eene algemeene boete kwam, dan zond de Heere God wederom mannen, aan wie het gelukte die nationale boete tot heilige geestdrift om te zetten, zoodat de inzinking werd gevolgd door meerdere krachtsontwikkeling. Helden als Gideon, Samgar, Simson en anderen hebben het volk uit de diepte opgebeurd, en wanneer er van mannen als Thola en Jaïr alleen slechts in een paar korte bijbelteksten geschreven staat: *En Thola stierf en werd begraven*, of: *En Jaïr stierf en werd begraven*, dan kunnen wij er zeker van zijn, dat hun leven toch eene aaneenschakeling is geweest van kloeke daden, ernstige prediking, besliste bestraffing en moedig waarschuwen. Het zou geringe waarde voor ons hebben; indien wij van Jaïr alléén mochten veronderstellen, dat zijn leven belangrijk was, omdat hij “dertig zonen had, rijdende op dertig ezelveulens” (vs. 4).

En al is het dan, dat wij geene bijzonderheden van hun leven kennen, wij weten uit de verdere historie, dat zij mannen van beteekenis zijn geweest. Want zoodra Jaïr gestorven is, voeren de kinderen Israëls voort te doen, wat kwaad was in de oogen des Heeren. Het schijnt dus, dat Jaïr dien diepen val eenen tijd lang had tegengehouden.

Maar in die diepte der zonde liet God toch niet af, bemoeienis met Zijn volk te hebben.

Ook de straffende en kastijdende hand Gods is een bewijs van Zijne liefde, en toen Hij Zijn volk, verkocht. (dat is, overleverde) in de hand der Filistijnen en Ammonieten, toen kon ieder ernstig nadenkende Israëliet het weten, dat God Zijn volk niet losliet, maar

het slechts in den smeltkroes wierp tot loutering.

Neen, de gouden voorspoed is niet het beste bewijs van Gods ontfermende liefde. Ook wanneer Hij kruis en en lijden zendt, heeft Hij ons iets te zeggen; loutert Hij ons slechts ten onzen nutte, opdat wij uit de diepte zouden roepen naar Zijne ontferming, opdat wij met verootmoediging zouden smeecken om genade en vergeving. Daarom zond God de Filistijnen over Israël. Achttien jaren hadden zij reeds over Israel geheerscht, de jonkvrouwe Israels geschonden, zware belasting afgeperst, het volk onderdrukt en vertreden.

Maar toen riep dat verdrukte volk uit de diepte. Het was der dochter Zions zeer bange vanwege den smaad haar aangedaan; daarom zonk zij op hare knieën en hief de handen ten hemel en bad om genade.

Ja, Israël overzag de ellende en de straf, en bad, met name zijne zonde noemende: “Wij hebben onzen God verlaten, en wij hebben de Baäls gediend”.

De straf was zwaar geweest en onder die straf had Israël geleden, maar ook het geweten was wakker gemaakt en wist de oorzaak aan het gevolg te verbinden. Oorzaak was Israëls zonde; gevolg was Israëls straf. Dit is zoo heerlijk dat wij zonde en straf aan elkaar hechten. Dat wij niet bij de straf ons blind turen zonder de zonde te zien.

Dat was de fout bij Farao, bij Ezau of ook bij Saul. Dat is de fout der wereld, dat zij in krankheid en lijden, in armoede en gebrek zich niet in kan denken, dat de oorzaak elders ligt. Dan komt er ook geene verootmoediging; eerder verharding. Farao verhardde zich en de ongeloovige doet als Farao; maar het kind Gods doet als Israël, dat uit de diepte roept om vergeving voor die of die bepaalde zonde.

Die waarachtige verootmoediging is dan ook geen morgendamp, welke voorbijtrekt zonder regen neer te druppelen op den dorren bodem; zij is geene verootmoediging als van Judas, welke wanhoop wordt; zij is geen vluchten als van den blinde in een brandend huis,

die niet weet, waarheen hij zal vluchten, maar zij is een vlieden naar Hem, Die ware verootmoediging als heerlijk reukwerk opvangt en stille vertroosting zendt in het bange hart.

Wanneer ons de straffende hand Gods bezoekt, laat ons dan onderzoeken, waarom de Heere ons kastijdt. Laat er ook bij ons die heilige stemming zijn, welke den dichter van Ps. 77 bezielde, toen hij zong:

En mijn geest doorzocht de reden,
Waarom God die tegenheden
Mij in zulke mate zond.

Wanneer onze geest die reden zoekt, met ernst zoekt, op de knieën zoekt, dan, ja dan komt er licht in den donkeren nacht des lijdens en wij rechtvaardigen God in Zijne rechtspraak, maar smeeken ook:

Straf mij met medelijden,
Gelijk een vader 't doet.

Reeds *die* bede is balsem voor 't hart; troost in lijden; en de tranen, welke die smeking vergezellen, zijn de dauw, welke neerzigt over den dorren bodem der ziele, waaruit dan de vruchten des geestes welig opschieten; en onder die vruchten heeft de lelie des vredes de schoonste kleur en de heerlijkste geuren.

DEN HEERE PERK STELLEN.

En zij stelden den Heilige Israëls een perk.

Psalm 78:41b.

In het kamp der Israëlieten in de woestijn van Param wordt eene revolutie voorbereid. De klacht komt van aller lippen, dat de leiding van Mozes en Aäron eene zeer rampspoedige geweest is voor het volk, en dat het nu na jaren zwervens nog veel ellendiger is, dan het in Egypte was. Immers, verspieders hebben Kanaän gezien, zij hebben ontdekt, dat het land gansch niet “mager” is en ten bewijze daarvan hebben zij eene rank met eenen tros wijndruiven “dien zij droegen met hun tweeën op een draagstok”, meegenomen. Maar de woordvoerders hebben het volk verontrust door het bericht, dat de mannen in dat land kinderen Enaks waren, reuzen, die op de lenige, kleine gestalten der Israëlieten neerzagen, zooals een mensch naar eenen sprinkhaan ziet.

Daar waren zij niet tegen opgewassen. De moed ontzong hun en de vergadering is van oordeel, dat men het tegenwoordige bestuur op zij moet stellen, een ander hoofd moet benoemen, maar weer terug moet trekken naar Egypte, om daar als gunst van den Farao te bedelen, weer slaaf te mogen worden.

Zij rekenden niet met den Almachtige. God kon zulke moeilijkheden niet weer voor hen overwinnen. De Heere had hen gespijzigd en gelaafd op bovennatuurlijke wijze; thans, zoo vreezen zij, is de arm des Heeren verkort. God kan het niet meer doen; eene plotselinge vrees heeft allen aangegrepen; zij hieven hunne stem op en het volk weende in dien nacht, waarin zij twijfelden aan de almacht Gods. Zij stelden Gode een perk en dat droevige feit vermeldt Asaf in zijne “onderwijzing”, Ps. 78.

* * *

In deze korte woorden zegt Asaf ons, wat twijfelzucht en ongeloof

van Gods almacht gelooven.

De mensch der zonde stelt den Heere allerlei beperkingen. Niet slechts geeft hij eene grens aan Gods almacht, maar ook aan Zijne liefde; ja! aan alle eigenschappen Gods. Jezus' tijdgenooten konden het in den Heiland niet billijken, dat Hij óók tollenaren en zondaren ontving en met hen aanzat; de gemeente te Damascus kon zich niet indenken, hoe een razende Saulus een Paulus kon worden; ja, hoe dikwerf twijfelt niet de oprechte van harte aan Gods genade en vraagt hij: “zou God zelfs mij kunnen vergeven?” Het gaat velen in de gemeente van Jezus Christus als de melaatsche, die tot den Heere zeide (Matth. 8:2): “Indien gij *wilt*, gij kunt mij reinigen”. Op het *kunnen* antwoordt Jezus niet; maar op de beperking van het “willen”, zegt Jezus: “ik *wil*”, en toont, dat Hij *kan*. Zelfs het trouwe kind van God stelt in zijne gedachten en gebeden den Heere zulke beperkingen.

Jacob meende, dat hij wel van verdriet zou sterven door de boosheid zijner kinderen, terwijl hij niet geloofde, dat zijn lot en leven in de hand zijns Gods waren. Martha zegt: “Heere, indien Gij hier waart geweest, zoo ware mijn broeder niet gestorven”, terwijl zij wist dat voor den Heiland, afstand geene beperking van Zijne almacht was. Deze zelfde ervaring heeft ieder dikwerf van zich zelven, wanneer hij nauwlettend zijne gedachten bespiedt of zijne gebeden in zich zelven herhaalt. Wij hebben van onzen kant allerlei bezwaren tegen eene volstreckte almacht en algenoegzame genade onzes Gods en al belijden wij zulks niet met den mond, toch schuilen zij in ons hart.

Let maar op uwe gebeden. Hoewel de beloften Gods in zijn Woord zoo stellig mogelijk zijn, hebben wij toch dikwerf allerlei slingeringen en twijfelingen, waardoor ons gebed nóch oprecht, noch vol vertrouwen is. Wij bidden dan wel, maar ontvangen niet, omdat wij kwalijk bidden, niet vertrouwend, dat God ons geven kan en zal wat heilzaam voor ons is. Aandoenlijker dan de Heere het liet zeggen bij monde van Zijnen Profeet Maleachi (3:10) kan het nauwelijks. “Beproof mij nu daarin”, spreekt de Heere: alsof God wil zeggen:

Wanneer gij, o! Juda, leeft naar Mijne geboden en Mij de tienden schenkt, waag het dan gerust met Mij, “Ik zal de vensters des hemels openen en u zegen afgieten, zoodat er geene schuren genoeg wezen zullen”.

* * *

Waarom durft de geloovige het niet? Waarom grijpt hij die beloften Gods niet met vaste hand? Wij stellen den Heere een perk. De Schepper wordt in onze schatting een schepsel. Wij zouden ons eenen mensch met reuzenkrachten kunnen indenken, maar geen God met almacht bekleed. De Heere staat in onze gedachten dikwerf niet hooger dan de bovenste hemelen. Wij meten Hem met de meetsnoer van menschelijke kracht en vertrouwen Zijn woord niet volkomen. Wel redeneeren wij over dat Woord van God in schoone theoriën; maar brengen het niet in de practijk des levens. Wanneer Hij daarin tot ons zegt: “Ik ben God, de Almachtige (Gen. 17:1)” of als de Heiland zegt (Matth. 19:26) “Bij God zijn alle dingen mogelijk”, dan luisteren wij naar die woorden, alsof wij de schoonste muziek beluisterden, maar zulke woorden grijpen en vasthouden en er ons aan vastklemmen, doen wij al te dikwerf niet. En toch, indien we het deden! Wat zou ons geloof spoedig geloofsdaden voortbrengen en hoe zouden die geloofsdaden weldra het gelaat des ganschen aardrijks veranderen!

De Heere vergeve het Zijn volk, dat het zoo weinig deed en zoo dikwerf Hem perk stelde. En zulks te meer, naardien wij zoo dikwijls op beschamende wijze mochten ervaren, dat Hij de Almachtige is.

Roept in uwe herinnering alle de gebedsverhooringen, de wonderlijke uitkomsten, de groote en machtige daden onzes Gods. Heeft Hij niet oneindig meer gegeven dan wij durfden hopen, dan wij mochten verwachten? Hoevele malen heeft Hij onze vrees beschaamd en ons geleid langs onoverkomelijke bezwaren, welke onzen weg versperden; hoe dikwerf den, door den aardschen geneesheer verlaten, kranke gered en hersteld! Leeft de oude God dan niet meer! Is Zijne macht door menschen hoogmoed en

zotte aanmatiging gekortwiekt? Maar wij weten immers beter.

Hij leeft nog, al vierde de wereld des ongeloofs reeds over Hem haar doodenmaal. Hij leeft en werkt en laat zich niet binden door onze beperkingen. Zijne almacht en genade hebben geene grenzen en Zijne trouw wankelt niet. Dat zij ons meer tot troost en bemoediging en deze bede welle van den bodem onzer harten: “Ik geloof, Heere! kom mijne ongeloovigheid te hulp”.

TWEEËRLEI DROEFHEID.

Want de droefheid naar God werkt eene onberouwlijke bekeering tot zaligheid, maar de droefheid der wereld werkt den dood.

2 Corinthe 7:10.

Er is in het hart van den rusteloozen mensch een voortdurend zoeken naar geluk. Van onstuimige begeerten is dat hart vol; begeerten naar de zonnestrallen op zijn levenspad, naar de genietingen des levens, naar de rust des gemoeds, naar de reinheid der liefde.

Overall, waar de mensch is of komt, draagt hij dat trillende en bevende hart naar geluk meê.

Eene eeuwigheid kan het bergen en eene eeuwigheid kan het alléén vullen. Een dorsten als van het hert naar de waterstroomen prikkelt het voortdurend, totdat het den Eeuwige omhelsd heeft. Geen kind des menschen dat geheel normaal voelt en denkt, kan ontkomen aan dien drang naar geluk, aan het eeuwige heimwee, dat bang zijne ziele doorruischt.

Als eene schuchtere duive, zou de mensch den Koninklijken Dichter van Psalm 54:7 willen nazeggen: "Och, dat mij iemand vleugelen als eener duive gave! Ik zou henenvliegen, waar ik blijven mocht!"

Onrustig, te midden van allerlei grijp- en roofvogels der zonde, heeft die duive der ziel geen hol voor haren voet, totdat zij een veilige schuilplaats gevonden heeft, waar zij mag rusten. Het levensdoel, dat wij ons voorstelden, en dat zoo heerlijk hoog lag, is nog niet bereikt en wanneer wij het vergelijken bij de naakte, kale werkelijkheid van het leven, dan komen wij tot de overtuiging, dat wij er bij lange na nog niet zijn; dat wij het geluk wel als eene zwevende gestalte, ver voor ons uit hebben zien wegsnellen, maar dat wij

onmachtig waren om het bij zijn lichtend kleed te grijpen en het vast te houden.

En dán de vrees dat het wel altijd zoo zal blijven! Dat wij, als de voorgeslachten, die wegwijnden en op wier graven wij staan, even ver van het levensdoel verwijderd blijven, als zij, die heengingen; dat ons streven naar geluk een Fata Morgana blijkt te zijn, hetwelk als eene luchtverheveling den vermoeiden pelgrim lokt naar de kimme en dat steeds verder terug wijkt, naar mate wij meenen er dichterbij te komen, in de woestijn des levens – die vrees drukt neer, mat af, legt de lijkkleur op de eens bloeiende wangen en maakt den mensch ongelukkig. En dàn nog de zelfbeschuldiging, die ons in de nachtelijke ure aangrijpt en tot ons spreekt in harde taal ... “gij hebt den lichtenden engel des geluks voorbij laten snellen; gij hebt den morgen des levens voorbij laten spoeden; de avondstond is gekomen, maar dien morgen krijgt gij niet terug”.

Maar daardoor zijn wij ééne, en de voornaamste conditie voor het leven kwijt. Voor den groei onzer natuur is geluk even noodig, als voor het kind de moedermelk en voor de bloem de gouden zonnestraal.

* * *

Wanneer het geluk weg is; wanneer de mensch staat op de puinhopen van verloren geluk, als eenmaal Adam buiten den ingang van het Paradijs, dan ontstaat de droefheid.

Daarvan spreekt Paulus. Hij heeft de droefheid gezien die er in de wereld is.

Hij heeft handen wringende moeders zien staan bij de met rouwfloers overtogen wieg eener eerstgeboor'ne; hij heeft in de Corinthische gemeente gezien, hoe men de zonde, welke in die gemeente woonde beweende, of om hare gevolgen of om haar karakter; hij heeft gezien dat die droefheid tweërlei oorzaak kan hebben. Daarom spreekt hij van droefheid der wereld en droefheid naar God.

Die droefheid der wereld maakt den mensch niet beter, want zij

eindigt in den dood. Zij maakt den mensch slechter, want zij gaat over tot wanhoop, radeloosheid naar steeds diepere ellende en zij eindigt in zedelijken, geestelijken en eeuwigen dood. Die droefheid der wereld is geen treuren over de zonde als zoodanig; daarom is er wel handenwringen, maar geen breking des harten.

Zij miskent het wezen der zonde en daarom komt er een toestand van verharding. Zij beschuldigt niet den mensch van zijnen afval van God en van zijn ongehoorzaamheid aan den Vader en van zijn ongeloof aan den Zoon en van zijn bedroeven van den Heiligen Geest; maar zij richt eene aanklacht tegen God en vloekt het noodlot en beschuldigt de maatschappij en tiert tegen den rijke. De zonde zelve vergoëlijkt dan de mensch en steeds harder wordt het gelaat en immer stouter wordt het woord. Dan word de vuist gebald, maar geen traan geplengd; dan wordt alle troost gemist, omdat de bron der vertroosting toegemetseld is. Want de wereld heeft de oorzaak van alle droefheid, n.l. de zonde, miskend, dáárom baat geen medicijn meer; daarom is er steeds verergering der kwaal, waaraan de arme, hopelooze, verharde zondaar jammerlijk moet sterven. De droefheid der wereld werkt den dood.

* * *

De droefheid naar God werkt eene onberouwelijke bekeering tot zaligheid. Ook de christen is bedroefd. Hij kan tijden hebben, waarin hij ervaart weer buiten het Paradijs des geluks te staan. Maar hij weet, waarom een cherub met een vlamvend lemnet des zwaards hem den toegang verbiedt. Hij weet, dat de zonde oorzaak is der uitdrijving. Maar hij weet ook, dat de poorten van het Paradijs van zijn geluk heropend werden door Christus, die door zijn lijden en sterven verzoening teweeg bracht. Dat is goddelijke vertroosting! De slagdeuren van het paleis der hope staan weer open en genade brengt den weenenden zondaar terug in de armen van den eeuwigen Ontfermer.

Eigen onheiligheid moge den zondaar neerdrukken; zelfzucht moge den eisch der naastenliefde verdonkeren; een smartelijk

gevoel van schuld moge ons verbrijzelen en zelfbeschuldiging over tekortkoming in alle geboden en verboden des Heeren moge ons innig bedroeven – de deur der hope gaat open, zoodra wij den blik werpen op den gekruisigden, maar verrezen Heer en Heiland.

Dàn erkent de ziele, die naar God dorst, dat de Heere rechtvaardig was in zijne oordeelen; dat de jammeren des levens nog niet eenmaal in verhouding staan tot de grootheid der genade; dat de woestijn, waar Hij ons invoerde, slechts eene welverdiende woonstede was, om ons te leeren zuchten en verlangen naar het verloren Paradijs. Daar moest de ziel leeren weenen en de knieën buigen en om genade smeeken. Dat is de bekeering; dat is eene *onberouwelijke* bekeering; want keert de droefgeestige wereld tot lusteloosheid, tot zelfmoord en tot eeuwigen dood; – *deze* onberouwelijke bekeering leidt uit het tranendal naar de toppen der bergen van Gods vertroostingen, naar de zaligheid. De wereld sterft in hare droefheid duizend doden; maar wie met zijne tranen des berouws over de zonde zich naar God keerde en den kruispaal van Jezus leerde vastklemmen, zijne droefheid zal tot blijdschap worden en de blijdschap zal zwellen en geluk worden en het geluk zal zaligheid worden, eeuwig onverstoortbaar in Gods gemeenschap.

DE ARMEN VAN GEEST.

Zalig zijn de armen van geest.

Mattheus 5:3.

Toen de Heiland der wereld zijn onderwijs aanving, was Zijn eerste woord, een woord dat lijnrecht stond tegenover de gangbare meeningen van dien tijd, tegenover de wijsheid der wereld.

Want de Heere prees de armen van geest zalig.

De wijsheid der wereld leert echter: zalig de bezitter. Zalig, d.i. volkomen gelukkig, de Midas, onder wiens aanraking, naar Grieksche legende, alles goud wordt. De gangbare meening van dien tijd en van den onzen, is dan ook nog steeds deze, dat de rijke die aan geen ding behoefte heeft, zalig is.

Jezus nu zegt bij Zijn eerste optreden, dat deze gedachte geheel onjuist is.

Het goed der wereld te hebben, als het niet bezittende, zijn hart er niet aan te hechten, is voor allen, die goed hebben en toch in het Koninkrijk van God willen ingaan, dan ook eerste eisch. De verleiding van den rijkdom echter is zoo groot, dat menigeen als de rijke jongeling bedroefd zich van Jezus afkeerde, omdat de strik van den rijkdom hem aftrok van het hoogste, dat niet in de weegschaal gelegd wordt of niet op de balans komt.

Voor den bezitter van aardsche goederen is de keuze tusschen God en Mammon dan ook zoo moeilijk, dat men wel steeds de bede op de lippen en in het hart mag hebben: Voed mij, o God, met het brood van mijn bescheiden deel!

Daarom leert de Heiland in Matth. 5:3 allereerst, dat de arme van geest zalig is.

Niet wie een gescheurd kled draagt, maar wie een gescheurd hart heeft, wordt geprezen.

Jezus vangt zijn onderwijs daarmede aan, evenals de landman,

vóór hij begint te zaaien, den bodem gaat effenen door de ploegschaar en uit gaat roeien alle distelen en doornen, wier gevaarlijke wortels een voortdurend gevaar zijn voor de weeke zaadkorrelen met teere kiemkracht.

Als ons hart een berg is, kan er wel een vruchtbaar beekje ontspringen, maar het blijft niet bij ons; het dartelt naar het dal en verkwikt den bodem van den berg niet.

Is iemand niet arm van geest, dan kan hij ook niet treuren, niet hongeren en dorsten. Zijne oogen zijn hoog en deze zijn den Heere een gruwel.

Maar als ons hart een dal is en de vrucht van dat dal de tengere halm der nederigheid, ja, dan komt de regen van boven dien bodem laven en de teêre wortelvezelen zuigen de lafenis voor den stengel naar boven. Een distel tusschen het opschietend kruid des velds, ontsiert den ganschen akker; – zoo ontsiert de rijke van geest, die waant dat hij geen genade noodig heeft, de gemeente van Jezus Christus; en daarom zeide de Heiland: Zalig, de arme van geest.

* * *

De H. Schrift heeft ons, ter illustratie van hetgeen de Heiland bij Zijn eerste optreden getuigt, menig wandelend voorbeeld geschonken. Wie de levensgeschiedenis van den Onderkoning van Egypte opslaat, vindt iets daarvan. Jozef, ten toppunt van aardschen voorspoed geklommen, vergeet zijne geringe afkomst niet en schaamt zich niet voor zijnen vader en zijne broêrs, die toch maar schaapherders waren. De plant der nederigheid, die alleen kan groeien in het dal der armoede van geest, siert zijn leven; en wij hebben dien rijken Jozef er te liever om.

David, weleer herder, later Koning, heeft in zijne Psalmen overal laten doorschemeren, dat hij arm van geest bleef; Johannes de Dooper, die van den Heiland zeide; “Hij moet wassen, ik moet minder worden”; Maria, van wie wij driemaal lezen, dat zij aan de voeten van Jezus zat; Mattheus, die in zijn Evangelie (10:3) zich

eenvoudig “de Tollenaar” noemt, maar er zelf niet van spreekt dat hij het was, die den Heere een groot gastmaal bereidde. (In Math. 9:10 staat, “van Mattheus” tusschen vierkante haakjes, ter aanduiding hiervan, dat het oorspronkelijke het niet heeft).

Dat Mattheus terwille van Jezus alles verliet, zegt hij zelf niet, maar Lukas zegt het van hem. Marcus, die onder toezicht van Petrus zijn evangelie schrijft, meldt ons niets van Petrus' grootheid van karakter, niets van wat wij in Petrus' leven mooi zouden willen noemen; maar hij schrijft wél van zijne verloochening, van zijnen val, van zijne tranen. Johannes, de meest bevoorrechte onder Jezus' jongeren, verzwijgt zelfs overal zijnen eigenen naam, maar hult zich in den doorzichtigen sluier van den discipel, dien Jezus liefhad.

Kortom, wie het dichtst stonden in de nabijheid van Hem, die in den nacht, waarin Hij verraden werd, de voeten wiesch Zijner jongeren, zij hebben deze eerste les van den Heiland verstaan: “Zalig zijn de armen van geest”.

De hooge van hart is den Heere een gruwel, maar den nederige schenkt Hij zijn genade.

* * *

Wie arm is van geest, verwacht het niet van zich zelve, nog van de wereld, maar alles van God. In zijn hart is het lied (Gez. 76:2):

Zoo uw genâ niet voor mij henen gaat,
Geen aanvang maakt, niet wekt, niet meê wil werken,
Niet bij mij blijft, wie zal mijn arm dan sterken?
Helaas, mijn God, dan weet ik troost noch raad.

Wie zich niet arm en klein gevoelt, zal niet bedelen, en wie niet arm van geest is zal niet bidden; en een der eerste redenen, waarom het gebed meer en meer wegsterft is deze, dat men zich zelve rijk en verrijkt acht en geen dings gebrek heeft. Men zwelt als de waterzuchtige; maar hoe dikker men wordt, des te erger wordt het. Maar wie geene hooge gedachten van zich zelve heeft, die alleen is vatbaar om hooge gedachten van Jezus te hebben.

En hoewel wij den Christus der Schriften op deze aarde niet anders zagen dan arm en lijdend, niet anders dan naakt en verwond, bespot door vijanden, verlaten door vrienden; in een versleten soldatenmantel over de schouders voor Pilatus, met bloedige slapen, verwond door de scherpe doornen rondom Zijne hoofd; hoewel wij de lasteraars Hem hooren lasteren en de Joden Hem zien belachen, toch zegt de arme van geest: Hij is mijn Koning, die mij zal verlossen. Ja, gelijk de klimop niet op zich zelf kan staan, maar alles grijpt wat hare lenige armen tot steun kunnen grijpen, zoo zal ook de arme van geest zijne armen uitslaan en zich vastklemmen aan den Eenen, die het heden en de toekomst in Zijne hand heeft en die genade en eere zal geven aan den arme, die op Hem hoopt. In uwe armoede is Hij uw rijkdom, in uw lijden is Hij uw troost, in uwen ouderdom is Hij uw steun, in uw sterven is hij uw licht, en in uw oordeel is Hij uwe Borg en Voorspraak. Alleen Zijne genade maakt u rijk en Zijne liefde vervult u met Zijnen vrede.

ZALIG DE TREURENDE.

Zalig zijn zij die treuren.

Mattheus 5:4.

De eeuw, die achter ons ligt, mag inderdaad een sombere eeuw genoemd worden. De avond van dat honderdtal jaren ging over in eenen donkeren nacht en zijne zuchten worden steeds meer hoorbaar.

De armoede der duizendtallen legt hare loodzware hand op veler levensgenot en de armoede van geest en hoofd, maakt de ellende nog zwarter. En niet slechts in de lagere standen der maatschappij, maar meer nog in hoogere kringen, woelt eene wereldsmart zóó ernstig, dat voor velen de dood in elken vorm een welkome bode is.

Men is het fladderende kapellenleven moede geworden; men hunkert naar het volgende, omdat het ledige van het heden zijn pijnlijken greep in het hart doet gevoelen. Het leven is der moeite van te leven niet langer waard; de idealen sterven en zelfmoord neemt toe.

Dat is het treuren der wereld buiten den eeuwigen God. Dat is het treuren van Ammon, die bedroefd was tot krank wordens toe, totdat hij Thamar onteerd had. Dat is de droefheid van Farao, die bedroefd was, omdat hij de kinderen Israëls had laten trekken. En die droefheid der wereld moet steeds grooter worden, omdat zij den dood werkt.

Het gaat die arme wereld in hare droefheid als dien ouden man, van wien verhaald wordt dat hij hout ging sprokkelen en zijnen last straks naar huis wilde dragen. Wel kon hij dien last niet dragen, maar toch ging hij voort met sprokkelen, zoodat hij dien steeds moeilijker kon torsen.

De wereld grijpt in hare droefheid naar middelen, waardoor de kwaal steeds verergert, en daarom werkt hare droefheid den dood, onverbiddelijk den dood. De levenssmart der duizenden rondom

ons, bevestigt ons het onwankelbare Woord des Heeren, dat die droefheid buiten God, die droefheid, welke niet klaagt over de oorzaak der ellende, niet anders kan werken dan den dood.

Juist dus het tegenovergestelde van wat de Heiland ons in Zijne zaligspreking leert, dat de treurende over de oorzaak der ellende zalig mag genoemd worden.

Immers zóó moet het woord van den Heere Jezus verstaan worden, dat niet in het algemeen de rouwdrager, of de weenende of de ellendige vol wereldsmart, gelukkig is; want dàn zou de wereld vol zaligen zijn. In dit tranendal des levens hebben de treurwilgen breeder plaats dan de oliekruiden des geluks, en niet dan met veel moeite zou het ons gelukken de zangers te vinden, die steeds vol zijn van de liefde Gods.

Niets derhalve van dat oppervlakkige bedroefd zijn; niets van die algemeene wereldsmart bedoelt Jezus, wanneer Hij de treurenden zalig spreekt.

Zalig allereerst en allermeeft is hij, die daar treurt over zijne zonde, over de oorzaak der ellende in het maatschappelijk en in het persoonlijk leven.

Maria Magdalena treurde, omdat men haren Heer had weggenomen. Hierover treurt de bruid uit het Hoog Lied, dat, hare liefste geweken was, omdat hij was doorgegaan”.

Hierover treurt de oprechte, die de diepten des levens peilt, dat de eeuwige God niet meer in Zijnen levenshof wandelt en dat hij niet leeft in de gemeenschap met den Heiland van zondaren. Dat de zonde scheiding maakte tusschen den Heere en ons, evenals de aarde droevig staat, wanneer wolken den glans der zon verbergen.

Toen Petrus door zijne zonde der verloochening van den besten Vriend, tot besef van zijne daad kwam, weende hij bitterlijk, en toen David geheel de diepte van zijnen val had gepeild, was hij troosteloos. Hij treurde meer over zijne zonde dan over het verlies van zijn kind.

Want de zonde was de oorzaak zijner ellende, en daarom treurde hij eerst over de oorzaak en daarna over het gevolg der zonde.

Dat nu is het wederom, wat de wereld des ongeloofs niet kàn. Zoolang de mensch zich geen zondaar weet, kan hij ook niet treuren over de oorzaak der ellende. Men klaagt over den droevigen toestand van het maatschappelijk leven, maar vloekt niet zijne oorzaak, hoewel men eerst die oorzaak moest beweenen, namelijk de algemeene vervreemding van God, de zonde, welke de kanker mag genoemd worden in de aderen van ons maatschappelijk en persoonlijk leven.

Zoodra echter bij het licht van Gods heilige wet en de werking van den Heiligen Geest, het hart beangst en benauwd wordt vanwege zijne zonden, keert de droefheid in, welke de Heiland met Zijne zaligspreking prijst. Dan treurt men over de oorzaak van zijne ellende en niet meer alleen over de ellende zelve. Maar wanneer het hart dan ook weent over de zonde, keert de heilige vreugde in, welke de droefheid bant.

Wanneer in het rijk der natuur de wolk breekt en in milden regen neervalt op de aarde, boort de zon ook straks weer, na dien regen, door de nevelen der lucht heen en beschijnt zij de aarde met haar vroolijk licht.

De tranen des berouws zijn de wegneming van de wolken en nevelen, waardoor ons levenspad die droevige schaduwen had; en, evenals de narduskruik eerst aan stuk geslagen wordt vóór de nardusgeur zich kan verspreiden, zoo komt ook de zaligheid eerst dan in het hart, wanneer dat hart gebroken is onder de slagen van Gods wet.

Daarom noemde Hieronymus de tranen der heiligen dan ook een plank in de schipbreuk en vergeleek Chrysostomus ze met eene spons, waarmee God de lei der zonden afwischt. Eusebius verhaalt, dat er te Athene een altaar stond, waarop men niets mocht offeren dan tranen, waarmee de heidensche priesterschap het volk

wilde leeren, dat, wanneer de Godheid door geene enkele gave verzoend wilde wezen, de Godheid zich stellig door tranen zou laten verzoenen.

De groote vraag is en blijft altijd deze, of wij die droefheid kennen. Indien wij haar kennen, dan kennen wij óók de goddelijke vertroosting, waarvan de Heiland spreekt.

Tot die zaligheid is slechts één weg en wie met tranen dien weg bewandelt, komt juichende binnen in het Jerusalem, dat Boven is, waar alle tranen van de oogen zijn afgewischt.

Wie de oorzaak heeft weggenomen, heeft ook de kwaal weggenomen, en waar wij dan de ellende in hare oorzaak kennen, daar zal verootmoediging ons op den weg der blijdschap voeren.

Wie bedroefd is met eene heilige droefheid, “Zijne droefheid zal tot blijdschap worden” (Joh. 16:20) en het woord der zaligheid zal ons troosten in de uren van tranen: “Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden”.

ARBEID EEN ZEGEN EN EENE MACHT.

In het zweet uws aanschijns zult gij uw brood eten.

Genesis 3:19a.

Met welk eenen tragischen eenvoud staat het daar geschreven op die eerste bladzijde van de geschiedenis der menschheid, dat de Heere God zelf, den mensch uitdreef uit den Hof van Eden, welks bodem den tred van den zondigen mensch niet meer zou voelen drukken.

Verstoord was de harmonie; de zaligheid, welke woonde in het hart der eerste menschen, had zich vleugelen gemaakt; de blijde Halleluja's waren verstomd; de kroon was van hunne hoofden gerukt; schaamte en schande waren het eerste gevolg van de eerste zonde, slechts voorspelen van latere treurzangen, welke over de aarde zouden ruischen, in sombere eentonigheid.

De poort van het Paradijs werd gesloten en het vlamig lemmer eens zwaards versperde den toegang voor den onheiligen mensch.

Achter hen het Paradijs met zijne kruiden en gewassen, met zijne wiegelende kruinen, die de nadering van God zelven aankondigden, ligt vóór hen de aarde met hare distelen en doornen, waarin zij nu voortaan de nijvere spade hebben te steken om voedsel te vinden voor den honger des lichaams.

Icabod – de eere is weg!

Van verre grijnst de dood reeds. “Tot stof zult gij wederkeeren” is de profetie. Maar vóór de mensch geveld zal worden door de knokkerige gestalte met de zeis, zal hij eerst vele jaren hebben te werken, te sloven, te slaven om aan de weerbarstige aarde de vrucht van haren schoot te ontwingen:

Evenals de dood een kind was der zonde, zal ook de harde, ingespannen arbeid een kind zijn der eerste zonde. Maar de straf is

eene vaderlijke kastijding en wordt zóó eene weldaad.

Immers deze straf bedoelt den mensch, nu hij buiten het Paradijs staat, weer in harmonie te brengen met het geheele stelsel der dingen rondom hem.

De zonde had den mensch in verkeerde verhouding gebracht met zich zelven, tot alles rondom hem, bovenal in verkeerde verhouding tot God. De gevallen mensch wilde heer zijn, bestuurder van alle dingen, hij wilde heerschen, ja, hij wilde als God wezen.

Welnu, God maakte hem knecht. Hij legde hem op te werken, te streven, om zijnen wil te onderwerpen. Hij alleen was God en kon niet dulden door de souvereiniteit zijner Majesteit, dat ook mensch was als Hij.

De mensch wilde geen mensch meer wezen, maar wilde boven zich zelven uitklimmen, hij wilde boven-mensch zijn en zoo zonk hij tot beneden-mensch; hij werd zondaar; zondaar die nu voortaan met inspannenden arbeid in levensbehoefte en levensonderhoud moet voorzien.

Toch is in dien arbeid zelf ook, wanneer hij het zweet op het gelaat doet parelen, straf met genade vermengd. Het is eene kastijding met medelijden. De vrucht van den arbeid zal de belooning zijn voor de moeiten en pareldroppelen, welke de vereelde hand wegvaagt.

Vraagt het den gevangene in eenzame kerker cel, of niet de arbeid, hem gegeven, zegen en weldaad bij straf is. Vraagt het den rustigen patient in het krankzinnigen-gesticht, of de verschaffing van werk hem niet doet jubelen in de eenzaamheid. Getuigde niet dezer dagen, toen schrijver dezes Meerenberg bezocht, hem een der tot rust gekomen lijdens, met stralende oogen, dat hij mocht werken; en zou de hoop werkloozen onzer dagen wel niet met gelijke blijdschap vervuld zijn, wanneer het tooverwoord: "Ik heb werk" de huiszittenden verraste? Te mogen werken staat dan ook gelijk met de vrucht van zijnen arbeid te mogen genieten, zich te voeden en te kleeden, met God en met eere zijn huisgezin te verzorgen en daarenboven nog

iets te hebben om den arme wel te doen.

Hoe meer sociale rechtvaardigheid onze maatschappij zal besturen, met des te meer klem zullen wij dan mogen zeggen, dat de arbeid een zegen is.

Niet minder echter is hij eene macht. Arbeid brengt lichaam en geest eerst tot ontwikkeling; zóó, dat wij in staat zijn, nieuwe toestanden te scheppen en de stof aan ons te onderwerpen.

Door den arbeid van den geest wordt der gedachte vleugelen geschonken, zoodat de uiterste einden der wereld aan elkaar zijn verbonden. God heeft ons die gansche aarde geschonken, opdat zij ons zou dragen en voeden, opdat wij haar zouden vrijmaken van distel en doorn en onder het onkruid de vruchtbaarheid zouden vinden. Dáár ligt een dor stuk bodem, elders ligt de vruchtbaar-makende grondstof en de arbeid verbindt beiden, mengt het een door het ander en Hij die over lucht en wolken gebiedt, zendt Zijnen zegen aan onzen arbeid en de landhoeve verrijst, waarin de mensch zich mag verblijden over de goedertierenheid van den Eeuwige. De nijvere hand plant het mastbosch, Goddelijke kracht doet de kruin hoog stijgen; de Heere zegent den arbeid en de mensch bouwt uit dat bosch de schepen der vloot, die in gestagen handel de produkten der verschillende landen uitwisselen. Met kloeken moed, te midden van storm en orkaan, klieft de ranke kiel de baren der zee, het net is afgedaald naar de diepte en met goud belaân komt de kiel straks weer binnen onder het gejubel der bevolking.

Wie verbaast zich niet dagelijks over hetgeen onze oogen aanschouwen, wanneer wij den arbeid van den menschelijken geest bespieden. Geen huis te hoog, geen kathedraal te groot, geen afstand meer te breed, geene diepte te diep, geene duisternis te zwart. In de gangen der aarde heeft de arbeid zijnen weg gevonden en over de toppen der bergen, zelfs dwars door de bergen, zich baan gebroken.

Zoo werd de arbeid eene macht, welke door komende geslachten nog zal worden overvleugeld. De straf der zonde bleek dus wel eene

straf der genade, en de plaats aan den mensch op deze aarde geweest, werd derhalve geene lage plaats.

Toch wane die machtige mensch niet dat hij, wat hij is en kan, nu uit zich zelve is en kan. Want bij al onze kracht blijkt telkens onze afhankelijkheid. Eén storm knakt den eik, ééne onzichtbare smetstof werpt den trotschen mensch op het leger van onmacht. De Nebukadnezars, die zich verlustigen over hunner handen arbeid, zullen het moeten ervaren, dat zij ten slotte geheel onmachtig zijn, wanneer zij God niet voor oogen houden, en ook den arbeid van hand en geest niet stellen in den dienst van den Heer en tot verheerlijking van Zijnen naam. “’t Is Israëls God, die krachten geeft, van Wien het volk zijn sterkte heeft”, moet het slotakkoord zijn van onze liederen. Dwaas kind, dat de gave stelt boven den gever, die meerdere gaven kan schenken, maar ook de ééne gave kan inhouden. En de vrees is in deze eeuw maar al te zeer gewettigd dat wij zulks doen. Is de arbeid voor den gevallen mensch een zegen en eene macht laat ons den Gever van al die genade prijzen en loven, omdat Hij ons in dit land der vreemdelingschappen wil onderhouden ter voorbereiding van het land der ruste, dat daar weggelegd is voor wie weet wat genade beteekent.

UW WOORD IS DE WAARHEID.

Uw woord is de waarheid

Johannes 17:17b.

De waarheid is het kostbaarste kleinood, waarnaar alle geslachten der menschen hebben gezocht en nog zoeken. De vraag, hoe zijn de dingen, de verschijnselen, de gemoedstoestanden eigenlijk, en wat is het beweegrad van alle dingen, heeft menig hoofd bezig gehouden en vele wijsgeeren schier tot razernij gebracht. Die verschijnselen zelf zijn de waarheid niet, nòg ook wat men er doorgaans voor houdt; maar alleen datgene, wat werkelijk is en nooit kàn ophouden te zijn, alleen dàt kan de waarheid zijn. Dwaling verdwijnt weer; lost zich op als een nevel, die voorbijtrekt; alleen de waarheid is als eene rots, die in 't bruisen der golven van geene wankeling weet. Naar die werkelijkheid der dingen en der verschijnselen nu dorst ons denkend menschenhart. De Pilatusvraag: “Wat is waarheid?” klimt uit veler bang gemoed, en het eindeloos uitspinnen van gedachten uit die wereld des harten, zegt ons, dat de boom der kennis niet op ieders levensweg geplant is.

De wijsgeer, die in zichzelf de bron der waarheid meent gevonden te hebben, weeft als de spin uit eigen lichaam zijne webbe, maar ervaart het ook telkens, dat de forsche greep in zijn ragfijn weefsel zonder veel moeite heel zijn bouwsel vernietigt.

Onze eeuw, welke de eeuw van het denken genoemd wordt, heeft zich voortdurend bewogen in hare denkbeeldige wereld; liep over de werkelijkheid heen; joeg schimmen na en was niet instaat ze te grijpen. “Straks kwam de wijzer die 't wegredeneerde”.

Zoolang de mensch zich zelf dan ook beschouwt als de bron der waarheid, kan het niet anders, of telkens komt het uit, dat hij gedwaald heeft.

Wanneer men al de steenen van een speelbouwdoois der kinderen op eene andere wijze dan het voorschrift wil, in die doos wil leggen,

blijkt het, dat men er telkens één of twee overhoudt, welke men niet weet te plaatsen. Dwaze kinderen, die toch altijd weer verkeerd opzetten, om te ontwaren, dat zij dwaalden!

Het voorschrift zeide het duidelijk genoeg, maar broertje meende, dat hij aan het voorschrift ontwassen was. Dwazer echter is hij, die de openbaring van God in Zijn Woord op zij legt, om naar zijne meening en naar zijn denken den draad te vinden in dien doolhof der waarheid.

Immers alleen God is waarachtig en wat uit Hem stroomt alléén de waarheid. Wat buiten die bedding stroomt, loopt in het mulle zand der dwaling; verloopt in stilstaande poelen, wier moerasbodem heel den omtrek verpesten.

Alleen wat uit God, die de Waarheid is, voortkomt, is waarheid. Zijne gedachten zijn niet onze gedachten, en alleen wanneer wij in Zijne gedachten ons indenken, hebben wij het spoor der waarheid gevonden. Ons komt het meermalen voor, dat Hij dwaalt; maar zulks komt alleen, omdat wij dan in onze gedachtenlijn ons bewegen.

Wanneer de Heiland nu zegt, dat het Woord van God de waarheid is, dan weet de geloovige, dat deze uiting des gebeds van zeer wijden omvang is.

Het woord van God is eene openbaring van God; de uiting van Gods gedachten; iets waarbij God Zichzelven onthult. In dat woord van God licht Hij den sluier op, waarin Zijn wezen gehuld was. Hij vertoont iets van Zijn heerlijk beeld. Zijne gedachten, Zijne voornemens, Zijne daden worden openbaar. Helder schijnt de Waarheid naar buiten. God zelf treedt naar buiten om den menschenkinderen, die naar de Waarheid dorsten, een teug van die eeuwige, kostelijke wateren des Levens te schenken. Zoo is heel die Schepping Gods een niet uitgesproken woord van God. Toch staan daarin boom en kruid, stroom en berg als zoovele letteren, waaruit wij Zijne wijsheid en Zijne trouw mogen spellen. Die Schepping is een woord van God en daarom ook werkelijk, daarom waar, daarom waardig onderzocht,

bestudeerd te worden.

Dat woord van God is echter in schier alle talen der wereld leesbaar in dat Boek aller boeken, dat zich bij ons aanmeldt als de Openbaring van God in de Heilige Schrift.

Er is geen enkele grondige reden aan te voeren, waarom wij niet zouden mogen lezen, in plaats van: Uw woord is de Waarheid, de Bijbel is waar.

Immers die Bijbel leert ons de gedachten Gods, het heilige Wezen Gods; de verhouding van God tot den mensch; het plan Gods tot redding van dwalende menschen door Jezus Christus; het werk van den Heiligen Geest in den mensch; leert ons onszelven kennen; werpt een bundel lichtstralen over dit aardsche leven, verlicht de groeve des doods en toont ons den morgen der eeuwigheid.

Dat woord is de gids door het land der dwalingen; dat woord van God houdt den fakkel bij in de donkere gangen van ons menschenhart; dat Woord geeft ons den bergstok in de hand, waarop wij leunen bij het klimmen naar den top van den berg der Waarheid.

Dat woord der Waarheid Gods is voor den zoekenden mensch derhalve een schatboek van ongekende waarde.

Wij kunnen ons indenken, dat vele zielen die naar den vrede zochten, het aan hun hart hebben gedrukt en dat zij het zich niet lieten ontrukken, zelfs niet door dreigementen of geweld. Wij kunnen ons voorstellen, hoe de geloovigen in de ontdekking van eertijds verborgene zaken, plotseling, overweldigd door het heilig schoon van dat boek, uitriepen: "Hoe zoet zijn uwe redenen mijn gehemelte geweest, meer dan honig mijnen mond (Ps. 119:103)." Die waarheid Gods is de vriendelijke leidsvrouw, die ons vergezelt op onzen levensweg en ons onszelven doet kennen, zooals wij zijn. Zij leert ons onze zonden zien en onze dwaling kennen; maar zij grijpt ons ook bij de hand, wanneer wij troosteloos terneerzitten, vol rouwe over onze ontdekking. Dan grijpt zij met forschen greep ons aan en wijst met

haren vinger naar het opgerichte Kruis, waar zij ons heenvoert om dáár onze zonden neer te leggen aan de voeten van Hem, die gezegd heeft: “Ik ben de Waarheid, Ik en de Vader zijn één”. –

Haar loslaten is de dwaling en den doolweg kiezen. Haar minachten is de liefde kwetsen. Haar miskennen en hare stem het zwijgen opleggen, is terugkeeren op den weg der duisternis, welke eindigt in eeuwig duister eeuwige verwijdering van God; is zich overgeven aan den Vader der leugenen.

Wie de Waarheid liefheeft, hoort hare stem, wanneer zij vermaningen en beloften geeft; en wie haar hoort, laat elke andere hand en alle menschenlijke wijsheid los en spreekt tot haar: “Verlaat mij niet, want U missen is sterven in den eeuwigen dood”.

HET HUIS DES HEEREN.

*Hoe liefelijk zijn Uwe woningen, o,
Heere! der heirscharen!*

Psalm 84:1.

Welk een hoog gestemd loflied is die vier en tachtigste Psalm! De vrome zanger stort zijn verlangen en zijne vreugde uit in diep gevoelde poëzie.

Zijn hart is in den tempel, waar Jehova vereerd wordt en waar hij met zijnen God mag spreken, als een man met zijnen vriend. Dáár geeft de Koning der aarde, óók de Heere van de slagorden des hemels, zijne audientie aan de boetelingen des stofs, die nederig voor Hem knielen en Hem hunne zonden belijden; die Hem inwijden in de angstige geheimen van hunne harten; Hem prijzen voor Zijne uitredding en Hem beloften plengen voor de toekomst.

Want de Psalmist spreekt hier niet van het eeuwige troonpaleis van den Heere in den hemel, waarvan de Heiland zeide: “in het huis Mijns Vaders zijn vele woningen” en waarvan Paulus spreekt in zijn kloek: “Wij weten, dat zoo wanneer ons huis dezès aardschen tabernakels verbroken wordt, wij een gebouw bij God hebben, een huis niet met handen gemaakt.” Van dat eeuwige huis spreekt de Psalmist niet, Hij spreekt van die heilige plaats, waar God vereerd wordt op *aarde*.

Het hart van alle kinderen des Heeren kende die plaats, dat hoogaltaar des lands te Jerusalem. In vorige eeuwen had de zwervende patriarch *Jacob* zulk een huis des Heeren gezien op den bodem van Luz. Toen de Engelenladder in zijn droomgezicht was opgericht, zeide *Jacob* in Gen. 28:17 “Dit is niet dan een huis Gods”. Toch was aan die plaats geene andere glorie verbonden dan de nachtelijke hemel, die zich als het gewelf van dat huis aandiende, en de koude bodem der aarde, waarop hij ruste, met geen ander oorkussen, dan een steen. Toch, ook die plaats was een huis van God.

Toen de Israëliet zwierf in de woestijn, werd de verplaatsbare tent, de *tabernakel*, de heilige woonstede, waar de hoge majesteit van God zetelde. Het bevel des Heeren had daarvan gesproken: “zij zullen Mij een heiligdom maken, dat Ik in het midden van hen wone”. God woonde in het midden des volks en tot Zijn paleis mocht men opgaan in alle ure des levens. Dat was ook de troost van allen, die godvruchtig opgingen naar den *tempel te Jerusalem*. In dat heerlijk paleis vond “de zwaluw haar nest”; een beeld vol vrede en teederheid. Wij kunnen ons eenigzins indenken, hoe de Israëliet onder de verwoesting van dien tempel moest gesteld zijn. Dat was voor hem de heilige plaats bij uitnemendheid. Dààr, in de geheimenisvolle nabijheid van den levenden God was het kind ingelijfd in het Verbond met den Heere; dààr waren gebeden verhoord; dààr waren zonden beleden en vergeven. Dààr had de moeder gejubeld over het kind van haren schoot; daar had het volk gedankt voor overwinningen en plengoffers der dankbaarheid gebracht. En die plaats werd verwoest. In Babel, verre van dat huis des Heeren, konden ze dan ook niet zingen. Zij zeiden: “Hoe zouden wij een lied des Heeren zingen in een vreemd land”. Later werd wel die tempel weer opgebouwd, maar ook die *nieuwe tempel* werd verwoest in dat ontzettende jaar der wereldgeschiedenis, waarvan de Heiland geprofeteerd had: “Geen steen zal op den anderen steen gelaten worden” van al die prachtige gebouwen, in wier nabijheid het verdwaasde volk der Joden den Messias zou vermoorden.

Elken Vrijdag na vier uur verzamelen zich daar de kinderen der Joden, uit alle landen der wereld om over dat huis des Heeren te weenen. De beroemde *Baedeker* zegt: “Zooals zij daar staan tegen de verweerde muren, weenende en de steenen kussende, maken zij een aangrijpenden indruk. Hoort! de voorzanger zingt een lied”: “Wegens het paleis, dat verwoest ligt ... en de verzamelde Joden antwoorden: “Zitten wij eenzaam en weenen”. De voorzanger zingt: “Wegens den tempel, die verwoest is” ... en zij: “zitten wij eenzaam en weenen”. “Wegens de muren, die omvergehaald zijn.... zitten wij eenzaam en weenen”. “Wegens onze Majesteit, die weg is zitten wij eenzaam en weenen”, enz.

Arme verdwaasde kinderen van God! Gij hebt Hem in uw midden gehad, die gezegd heeft: “de tijd komt, dat gij nòch op dezen berg, nòch te Jerusalem zult aanbidden. De ure komt en is nu, dat de ware aanbidders den Vader aanbidden zullen in geest en in waarheid. *En de Vader zoekt ook alzulken, die Hem alzoo aanbidden*”.

* * *

Een heilige plaats, dat Jerusalem, waar Gods huis stond! Maar de Vader zoekt alzulken, die Hem alzoo vereeren, niet te Jerusalem en niet op den Gerizim. Hij bouwde in iedere gemeente Zijne huizen. Hij maakte van iedere binnenkamer Zijnen Tempel. O! wij menschen hebben in het aardsche leven onze heilige plaatsen, niet waar? De plaats, waar man en vrouw elkaar voor het eerst vonden, voortaan trouwe levensgezellen, gedurende de korte pelgrimage; de plaats waar ouderweelde werd gesmaakt; de plaats, waar het eerste graf voor eene gemeenschappelijke lieve doode werd gedolven; de plaats, waar zij hand in hand stonden bij het sterfbed van eene dierbare, zoo noode gemist, die plaatsen moge men heilige plaatsen noemen – en voor het hart, dat liefheeft, zijn het heilige plaatsen – onze bidcel, ons kerkgebouw worde ons allereerst, meer en meer liefelijk. Daar in de eenzaamheid mag men zich neerbuigen en smaken, dat de Heere zeer nabij onze ziele is; maar ook het gemeenschappelijke huis des gebeds moet ons dierbaar worden. Daar wil de Heere tot Zijne gemeente spreken en Hij heeft meerdere zegeningen dan ééne. Daar wil Hij tot de gemeenschap komen, op gemeenschappelijk gebed. Het bidden, in de eenzaamheid geleerd, brenge men in het huis des Heeren, om ook daar de broederen te versterken, zoodat de zwakkere gesterkt wordt in vrijmoedigheid en men samen opga naar de audientie van den Vorst. En wanneer ons volk dāt weer zal geleerd hebben om met den Allerhoogste te verkeereren in Zijn huis wij gelooven, dat voor elken nood, Hij een sterken arm heeft om te verlossen; dat Hij weer genade en eere zal geven aan eene natie, die meer en meer wordt eene aansluiting der volkeren; dat Hij weer komen zal om de tuchtroede af te keeren, waarmeê Hij ons heeft getuchtigd. De Onzienlijke daalt neer in Zijnen

tempel. In Zijn huis is Hij de Koning, maar óók de Vader, en deze Vader laat ons dáár weten: “Ik heb in uwen dood geen lust, maar in uwe bekeering”. Hij buigt zich neer tot ons ... buige zich in ons neer onze ziele; Hij reikt onze Zijne hand ... reiken ook wij Hem onze hand. En waar wij dan iets van Zijne liefde hebben gepeild in Zijn heiligdom, dàn, maar dan eerst, juicht ook ons lied: “Hoe liefelijk zijn Uwe woningen, o Heere, der heirscharen!”

VLEUGELN DER DUIVE.

Och, dat mij iemand vleugelen als eener duive gave, ik zoude henen vliegen, waar ik blijven mocht.

Ps. 55:7.

Er ruischt iets van de eeuwigheid door in de woorden van het oude lied der Hebreërs.

Als de gekuifde golven, die naar het strand rollen en terugkeeren, zoo is in dien bundel der Psalmen een eindeloos verlangen, dat gaat en komt, tot heimwee aanzet en bevrediging vindt. De eeuwige sprake van het hart, dat, van God vervreemd, onder allerlei ellende in dit leven ronddooft van klip tot klip, van steenrots tot steenrots, als de hinde over de toppen der bergen, wordt beluisterd in de liederen, ons daar geschonken. Op schier iedere bladzijde van dat boek trilt ons het verlangen tegen naar terugkeer tot de bron van alle bestaan, tot den Paradijsvrede, welke door de zonde van het eerste menschenpaar zich vleugelen had gemaakt.

Iedere Psalm is bijna altijd eene zucht naar den levenden God, ééne verootmoediging over bedreven kwaad, één juichtoon, welke gezongen wordt, zoodra het oog des menschen den Heere mag aanschouwen in de glorie Zijner liefde. Daarom leest alle volk des Heeren gaarne die eeuwige sprake van het verlangende hart.

Ook deze Psalm spreekt van dat eindeloos verlangen. Hij is de roep van eene ziel, die door 's menschen overlast gedrukt, gaarne zou willen toeven in de woestijn om ontheven te wezen van den goddeloozen vijand, die hem kwelt en benauwt. Het is de bede van een angstig hart, dat er onder lijdt dat de goddelooze hem voortdurend kwelt en zonder oorzaak haat.

Het heeft naar liefde gedorst, maar kwelling en verdriet ontmoet. Het heeft op den mensch vertrouwd, maar teleurstelling gevonden. Het heeft gestreden tegen eigen boezemzonden, maar neerlaag

geleden in den kamp; en daarom roept David het uit in die zielesmart van zijn leven: “Mijn hart krimpt weg in het binnenste van mij en verschrikkingen des doods zijn op mij gevallen”.

En in die moedeloosheid der ziele roept David het uit: Och had ik den wieslag der duive, ik zou daarheen vliegen, waar niemand woont en waar niemand mij kwelt en haat. Ik zou willen wonen buiten het strijdgewoel en mij afzonderen van die booze wereld, waarin de ongerechtigheid dagelijks triumfeert en waarin de beminde des Heeren bloot staat aan droevige teleurstelling.

Daar kan op den duur het menschenhart niet tegen. Alleen een dronkaard, een half versufte, een geesteloze mensch is onverschillig omtrent het oordeel der omgeving over hem.

Maar het hart dat liefheeft en nog teer besnaard is voor alle fijnere gevoel, kan er niet tegen. In de omgeving van haat en miskenning kan de tengere stengel der liefde niet opwaarts schieten. Het hart lijdt er onder. De teleurstelling, welke vrienden ons bereiden, de haat, welke ons treft, de laster, welke ons doodt, de verdachtmaking, welke ons deel wordt, maken heusch het leven niet zoet, en men kan het verstaan, daarentegen wanneer de Sprekendichter ons toeroept: de liefde der menschen is zoet.

Veler hart is gebogen en gebroken door veler liefdeloosheid, en menige roos heeft het nauwelijks tot ontluiken gebracht of reeds heeft de koude nachtvorst de knop bevroren. En wanneer dan het hart, dat toch naar liefde dorst en den vreê wil kweeken, overal gesloten poorten vindt en de grendelen niet bij machte is weg te schuiven; wanneer het hart, dat den Heere God lief heeft en zoo in aanraking kwam met de reinste liefde en met de grenzenlooze genade van den Eeuwige; wanneer het hart van den Koninklijken zanger David iets heeft aanschouwd van die zonstralen der eeuwige ontferming, – ja, dan kunnen wij verstaan dat die wereld en die vijandschap en die haat des te donkerder en afschuwelijker wordt in zijne oogen en dat hij gaarne die wereld zou willen ontvluchten, om ergens in de woestijn onder den dadelpalm der

liefde te dromen van den Eeuwige, die nooit ophoudt lief te hebben.

Toch geeft de Heere God Zijne kinderen geen recht om zich die vleugelen der duive aan te hechten. Het zout mag niet buiten den schotel der spijs gestrooid worden; het licht mag niet onder den koormaat der afzondering schijnen, de stad op een berg ligt nu eenmaal niet in de woestijn.

Daarom geeft God én aan David én aan Zijn volk iets anders, iets beters. Zie het slechts in dezen Psalm. In vs. 17 roept David dan ook uit: Mij aangaande, ik zal tot God roepen en de Heere zal mij verlossen, ja, Hij zal mijne stem hooren, en in vs. 23 heeft hij weer teruggevonden, waarnaar hij in deze wereld tusschen de menschen tevergeefs had gezocht. Werp uwe zorg op den Heere en Hij zal u onderhouden; Hij zal in eeuwigheid niet toelaten, dat de rechtvaardige wankele.

Zoo vraagt David om iets, wat God hem moet weigeren, maar Hij schenkt hem iets beters. David heeft het onmogelijke gevraagd, de Heere schenkt hem het mogelijke, dat tegelijkertijd aan Davids roeping en bestemming beantwoordt en waardoor hij ook gelukkiger wordt.

Den somberen wensch van David echter kunnen wij als iets echt menschelijks verstaan. De mensch spreekt zóó naar zijn menschelijk hart, en evenals bij David komen immers zoodanige begeerten ook in het hart van Gods volk, als zoovele vlugge vogelen vliegen; maar wij mogen ze niet houden en ze niet opsluiten en ze niet voeden. Als het venster van ons hart openstaat, dan komen ze aangevlogen de pessimistische gedachten, maar zij moeten ook weer weg; want niet de woestijn is het strijdperk, maar het woelige, rusteloze leven der maatschappij met den arbeid der liefde, een ieder in zijn goddelijk beroep of bedrijf.

De Christen mag noch om die vleugelen der duive bidden, noch heeft hij ze noodig. Tegenover de verleidingen der zonde – zeker, dan heeft hij ze noodig, en voor de plaatsen der ijdelheid, ook dan. Ja, dan mag zijne bede zijn om die snelle vleugelen, maar in het leven

tusschen de menschen geenszins.

Niet dien vijand ontvluchten, maar hem met geduld en liefde trachten te winnen is onze eerste en heiligste taak; niet de moeite des levens ontzien, maar zoeken naar de bron van troost en licht is de eerste plicht, en waar wij dan in onze gebeden vragen om vleugelen als eener duive, daar mogen wij bidden om meer gebed en meer geloof en meer kracht; kracht voor de hand en kracht voor den voet, om der vijandige wereld te toonen de heilige kracht, die er stroomt uit het Kruis der genade en der eeuwige liefde.

IN UW LICHT.

In Uw licht zien wij het licht.

Psalm 36:10a.

David, de Koninklijke zanger, roemt in dezen Psalm de goedertierenheid Gods, die onuitsprekelijke liefde en genade jegens de kinderen der menschen, waarop zij vanwege hunne overtredingen nóch recht nóch aanspraak kunnen doen gelden.

De Eeuwige houdt Zijne kinderen in het leven, ja, Hij voedt mensch en beest en wel zóó, dat zij om hunne spijs slechts hebben te zoeken. Hij maakt den bodem vruchtbaar en vermenigvuldigt de korrelen in de aar. En zulks, in weerwil van de ongerechtigheden, welke de goddeloozen tegen Hem bedrijven. Daarover verbaast de Psalmist zich ten zeerste.

Immers de goddeloozen stapelen onrecht op onrecht, nochtans verderft Hij hen niet. Wel gaan de oordeelen Gods over de menschheid, wel slaat Zijne hand en kastijdt Zijne liefde, wel zijn die oordeelen Gods een groote afgrond, zoodat men den bodem er niet van bespeuren kan; maar ook die oordeelen zijn in dit leven niet eeuwig en Zijne grenzelooze goedertierenheid staat naast elk oordeel. Ja, zelfs voor degenen, die Hem vreezen, hoewel ook zij zondaren zijn, is er overvloed in Zijne gemeenschap en levensvreugde, welke zij met volle teugen mogen drinken, als een wandelaar water mag drinken uit de heldere beek, die van den top der bergen dartelt.

Wie, in weerwil van zijne overtredingen, vertrouwt op de genadige goedheid van den Heere God, mag zelfs aan eene fontein, scheppen: overvloed van levenskracht en lichaamssterkte, en hoewel hij wandelt op eene aarde onder den vloek der zonde bedolven, mag hij toch wandelen in het vriendelijk licht der zonne, dat trillend neerglijdt over zijn levenspad.

David peinst er over, hoe dat alles mogelijk kan wezen en barst

dan uit in dit ééne woord: “Uwe goedertierenheid is tot in de hemelen”.

Want de Heere God is de fontein des levens en Hij is het Licht, zonder wien het licht, dat neergolft over de aarde, duisternis zou wezen.

Geen mensch, geen beest, zelfs geen plant zou in het leven blijven, wanneer de lichtstralen ophielden leven te wekken. En van die lichtstralen is Hij de bron, is Hij de oorzaak.

Het is dan ook geheel zeker, dat weldra de aarde zou wegzinken, geen geluid meer zou gehoord worden, geen boom meer zou uitbotten en geen levend wezen zich meer zou bewegen, wanneer het licht doofde.

Die trillingen, welke wij licht noemen, zouden traag worden; mat, en straks roerloos, zou heel de Schepping wezen, wanneer de hand, welke die trillingen te weeg bracht, zich terugtrok. Dat zou de dood wezen der Schepping. Stel eens, dat de avondstond, met zijne gouden en purperen tinteling van kleuren, de laatste avondstond der aarde was; dat de wolkenwieg, waarin de zon zich ter westerkimme te ruste legt, het graf der zon werd en geen morgenstond zich meer vertoonde aan de oosterkim – waaruit zou de schepping nieuw leven moeten putten?

Maar de goedertierenheid Gods wekt de beweging. Onuitputtelijk is Zijne goedheid, en de hand, die ook het licht scheidt, elken morgen, is de hand van eenen Koninklijken Vader.

Dat nu ziet David. Hij ziet het licht weer rijzen.

Hij ziet alles licht in den gloed der oosterzonne. De kleuren worden doorengemengeld. Al de wolkenranden worden goud. De toppen der bergen staan lichterlaaie. Brandende steden zijn ze aan de kimmen. De gloed wordt hel als uit eenen vurigen oven. Alles gloed, alles kleur. Wat duister was wordt licht. Ieder voorwerp krijgt omtrekken en schijnt te leven.

Uit zich zelf was noch de berg licht, nòch het woud; nòch de kudde op de vlakte; noch het levende oog. Nu echter daalt het licht er over en dat licht daalt van het Licht. Hij, de levende God zelf, is het Licht en straalt dat licht uit. Het is Zijne Schepping. In Zijn licht zien wij het licht.

De laatste oorzaak is God, en dat is Zijne goedertierenheid, dat Hij de laatste oorzaak wil blijven.

Maar gelijk Hij nu in het rijk der natuur het Licht is, zoo is Hij ook in het rijk der genade het Licht.

Niemand zou Hem, die de laatste oorzaak van alle beweging in het rijk der genade is, ook maar eenigszins kennen, indien Hij zich zelven niet had geopenbaard.

Hij heeft zich echter geopenbaard. Hij vertoont den glans Zijner heerlijkheid. Hij zond het afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid. Hij gaf Zijne gelijkenis, en in de duisternis der zonde bracht Hij den Zoon Zijner liefde op deze aarde, opdat wij bij vernieuwing in dat Licht zouden wandelen.

Wanneer het hart duister wordt; wanneer het geestesoog niets meer klaar en onderscheiden ziet; wanneer de dagen des levens nachten van zorgen worden; wanneer zorg en ziekte ons neerdrukken en wij in de wanhoop der ziekte het uitroepen, dat de afgrond roept tot den afgrond” – zie, dan roept het kind des Heeren, dat het door de genade zijns Gods mag weten, dat hij alléén in Zijn licht het licht kan zien, nooit te vergeefs om meer licht en meer genade.

De wolken mogen op zich zelve niet anders dan den hemel des levens verdonkeren – wacht slechts. Er is een hand, die door de donkerste wolken zijne gouden draden stikt en purperranden borduurt om de zwartste gevaarten.

Zijn licht breekt door, ook al duurt soms die ziele-duisternis dagen en weken, en in Zijn genadelicht zien wij weer stralen het licht der vreugde en der zalige blijdschap in het angstige hart. De schemering vangt aan, zoodra wij weer in den donkeren lijdensweg kunnen

bidden: “Uw wille geschiede”, en de schaduwen wijken geheel, zoodra het geloovig, vertrouwend hart weer mag zingen: “’t Is goed voor mij verdrukt te zijn geweest”.

Dat is de morgenure des levens, waarin Hij, die in deze duistere wereld kwam om zondaren te behouden, aan onze zijde treedt met zijne vriendelijke woorden en aan ons oor fluistert: “Ik ben het Licht der wereld, wie Mij volgt zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het Licht des levens hebben”. Dat is onze rijke Heiland, het Licht der wereld, die gekomen is om donkere harten te verhelderen en zondaarsangsten weg te nemen.

In dat Licht zien wij het Licht der eeuwige liefde Gods ons weer helder tegenblinken en mag het hart, dat door Zijne genade geroepen is tot Zijn eeuwig Koninkrijk, zelfs in de donkerste ure, juichen in den morgen des eeuwigen levens.

In Jezus' nabijheid wordt dan het lijden des levens, het zware kruis, zuchtend meegesleurd de gansche levensreize, zelfs de bange doodsure, verhelderd; want in Zijn oog glanst het licht der eeuwige liefde Gods.

DOOR LIJDEN TOT HEERLIJKHEID.

Moest de Christus niet deze dingen lijden en alzoo in Zijne heerlijkheid ingaan?

Luk. 24:26.

Dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods.

Hand. 14:22.

Het is geen grillige greep van spitsvondige godgeleerden, wanneer zij leeraren, dat Christus Jezus, beide, als Borg en Verlosser, voor Zijn volk geleden heeft. Immers de Heilige Schrift leert ons van Zijn lijden op tweeërlei manier.

Onze Heiland heeft den ganschen tijd van Zijn leven op aarde; maar inzonderheid aan het einde Zijns levens, den toorn Gods tegen de zonde des ganschen menschelijken geslachts aan lijf en ziele gedragen” en daardoor voldaan aan de goddelijke rechtvaardigheid, welke der zonde straf en vloek eischte.

Des doods schuldig was sedert den val de gansche menschheid geworden. Als een looden last lag het lot der zonde op heel die menschheid, en aan allerlei ellende in dit leven, ja, aan den dood was zij onderworpen.

Verdriet en zorg, ramp en krankheid, brandend verlangen en zuchtend heimwee vulden het leven van den voelenden mensch, en de warreldans der zonde bracht hem geen levensgeluk. De eerste mensch voelde de onrust van een kloppend geweten en alle kinderen Adams hebben de verontrustingen van het geweten gedragen met steeds klimmende smarte. De weg naar het heiligdom Gods, naar het brandpunt der rust en vredes was versperd; de bron, waaruit de stroom des geluks ontsprong, was verstopt en de stralen van de Zon der liefde waren zonder verkwikking.

Toen kwam de Zone Gods om de bron weer te openen, om de gevolgen der zonde weg te nemen, om de straf der zonde in Zijn heilig lichaam te dragen, om den vloek der zonde op te heffen. Hij droeg de straf van den goddelijken Rechter en de Heilige nam genoegten met deze zelfopofferende liefde van dien Eenigen onder de zonen der menschheid. Door éénen mensch was de zonde en mitsdien de ellende gekomen, door éénen Mensch werd de ellende gebannen. Jezus droeg onzer zonden straf en vloek.

Zóó was Hij onze Borg.

Restte derhalve nog, de menschheid los te rukken uit de ijzige omknelling van den Vorst der duisternis. Satan had zijn hand gelegd op de gevallen menschheid. Zij leefde als in Zijne gevangenis. Met ijzeren boeien had Hij, de gevallen engel, de menschheid gekluisterd. Om haar te verlossen was alléén de hand van den Sterkere instaat. Vorst tegen Vorst.

En Jezus bond dien strijd aan, toen Hij door den Geest werd weggeleid in de woestijn om verzocht te worden.

Die woestijn werd de plaats van het eerste treffen. De Vorst des hemels, de sterke God, de strijdbare held bleef overwinnaar, en in dat eerste ontmoeten lag reeds voor Hem de profetie van lateren zegepraal. Ook later kwam de Vorst der duisternis terug. Toen Petrus, Jezus van Zijn kruislijden wilde terughouden; toen de Joden teeken begeerden te zien; toen Hij aan het kruis hing en de menigte Hem toeriep: Kom af van het Kruis! Maar Hij, onze Jezus, bleef overwinnaar en Hij verlostte Zijn volk uit de hand van den Satan.

Zóó werd Hij onze Verlosser, Jezus.

Maar toen die heilige God dan ook al dat lijden geleden had, stond Hem niets meer in den weg om tot Zijne heerlijkheid terug te keeren.

Hij had de gestalte van eenen dienstknecht aangenomen; maar in die gestalte overwinnaar, mocht Hij het kleed der vernedering afschudden en Zijne glorie terugnemen, waarvan Hij zich den tijd Zijner vernedering had ontledigd.

Wij kunnen ons niet indenken, welk een ure het moet geweest zijn voor de hemellingen, toen Hij in Zijn troonpaleis terugkeerde.

Voor aardsche overwinnaars plaatste de oudheid triumfbogen van blijvende waarde. Jerusalem heeft onder hare bezienswaardigheden nog altijd den triumfboog van Titus; Rome heeft hare oude eerepoorten; en Parijs telt er nog verschillende, waarop vermeld staan de roemrijke daden van den grooten Napoleon. Een reusachtig monument, de Arc de Triumf, staande aan het einde van de Avenue des Champs Elysées, kostte zelfs meerdere millioenen.

Maar geen triumfboog der aarde vermeldt de groote daden van den Vorst des Levens.

Hij ging Zijne heerlijkheid in: ja, Hij moest naar Zijn eigen woord lijden en alzoo door lijden in Zijne heerlijkheid ingaan.

Geen kunstenaarsbeitel, geen penseel van den schilder, geen lied van den dichter is noodig om die eeuwig-heugende gebeurtenis te vereeuwigen – want Hij zelf grift haar in het hart van Zijn volk door de stift des Heiligen Geestes, en Hij zegt tot Zijne kinderen “dat ook zij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods. (Hand. 14:22.)

Achter den verlosser aan, door lijden tot heerlijkheid, is het weemoedig, toch heerlijk wachtwoord voor allen, die den Heiland willen of wenschen te volgen.

Lijden en heerlijkheid zijn dan ook twee op elkaar volgende slingeringen van hetzelfde uurwerk. De overwinning des Vorsten brengt de heerlijkheid van het volk, en wie den Levensvorst in getrouwheid mag volgen, behoeft niet te vreezen, dat hem de heerlijkheid der overwinning zal ontgaan.

Wanneer de Meimaand zelfs kan stormen en den morgen een herfstmorgen doen schijnen; wanneer dan de wind loeit uit het oosten met snerpande kôu; tóch vreest het hart niet meer voor den winter, want het weet, óók de oostenwind heeft een zachten adem, die aan zuiderstreek doet denken, en in den storm ruischt de

zegezing der natuur, dat de lente gekomen is.

Een krijgsman moet zich leeren gewennen aan de ontbering van den krijg, om eerst daarna den zegen te genieten van den vrede.

De pijnlijkste operatie is dikwerf noodig tot behoud van het gansche lichaam, en geen schade lijdt hij, die hier beneden eene hand of een oog verliest, maar geen schade lijdt aan zijne ziel.

Langs den lijdensweg, achter den Heiland, komt de volger van Jezus meê binnen in de Godstad, wier poorten karbonkelen zijn en wier straten louter goud zijn; want lijden heeft Hij beschoren voor dengene, die lief heeft; maar ook dat lijden heeft zachte vertroosting der liefde. Daarom ziet de Apostel Johannes, in hemelsch gezicht, eene schare, welke niemand tellen kan, uit alle geslachten, talen, natiën en volkeren, waarvan de nadere aanwijzing luidt, dat zij uit de groote verdrukking kwamen. Zij hebben het rouwkleed verwisseld met bruiloftsgewaden des hemels en hunne tranen zijn van hunne oogen afgewischt.

De eenige vraag rest u ter beantwoording: of gij reeds weet, dat Jezus uw Borg en Verlosser is; dan, maar dan ook alleen, moogt gij gegronde hoop koesteren, dat ook uw lijden tot heerlijkheid leidt.

Hij ging voor. Zij volgen slechts.

Hij droeg het zwaarste van het kruis; maar door Zijn lijden, geeft Hij hun de overwinning.

DE RUST, DIE OVERBLIJFT.

Er blijft dan eene ruste over voor het volk van God.

Hebreeën 4:9.

Deze aarde is het land der ruste niet. Ons leven is in vele opzichten gelijk aan de reis der kinderen Israëls uit het Egypte onze geboorte, door de woestijn des levens, over den Jordaan des doods naar het land der belofte. Noch in Egypte noch in de woestijn was de rust. Verder en veel verder lag het land, overvloeiende van melk en honig, hetwelk God aan zijn volk had beloofd. Niettemin, ook deze aarde heeft vele schoone Elims. Daar komen oogenblikken, hoogtijden des levens, waarin een overvloeiende beker ons deel is, waarin wij, overstelpt door geluk der liefde, der toewijding, der vriendschap, het zouden willen uitroepen: “het is hier goed, laat ons hier tabernakelen bouwen.”

Maar ook die hoogtijden des levens gaven ons niet alles, wat wij hoopten, en stelden ons straks te leur, meer dan wij verwachtten.

De zorgen des levens komen er ons aan herinneren, dat wij er nog niet zijn; de vreugde keerde zoo spoedig in tranen, de jubel verstomde, en moest wijken voor somberheid.

De jongeling, “die nog zooveel van 't leven heeft te hopen”, werd man, de man grijsaard, en heel zijn leven door hunkerde hij naar 't volgend oogenblik. Hij verlangde naar meer licht, meer reinheid, naar meer liefde, naar meer geluk, naar meer vrede – en wanneer hij al de parelen, welke hij in zijn snoer des levens geregen heeft, natelt, och! dan ontbreken er nog zoovele, welke hij óók nog had willen bezitten.

Zóó is ons leven ééne gestadige ongestadigheid. Ons kompas des levens is voortdurend in trilling. Gelijk een aar des velds steeds geschud wordt door iederen adem des winds, en altijd bloot staat aan gevaar van storm, van regen en van ongedierte, zoo staan ook wij bloot aan allerlei teleurstellingen, die ons de rust der ziele

wegnemen of althans belemmeren.

Maar al ware het mogelijk, dat wij in ons streven naar een hoog levensdoel, den top van dien berg der ruste hadden bereikt, dan nog komen twee dingen die valsche rust verstoren.

Allereerst de gedachte, dat wij daar niet eeuwig kunnen vertoeven; want de levensdraad wordt, zoo wij zeer sterk zijn, toch niet veel langer geweven dan tachtig jaren; zoodat wij niet eeuwig hier kunnen blijven; maar ten anderen deze gedachte, welke den Hebreër in Psalm 38:3 deze woorden in zijn lied deed schrijven: “Ik heb geene rust in mijn beenderen van wege mijne zonden”.

Wie zich in ootmoed neerbuigt voor den heiligen God en Zijne eischen der Wet vergelijkt met de daden, woorden en gedachten zijns levens, zal telkens de woorden van David herhalen en zich zelven beschuldigen van tekortkomingen in liefde jegens den naaste, en ook in de gewettigde zelfliefde.

Een bekend Kerkvader zeide eenmaal “Hij doet eene goede reis, die van arbeid tot rust en van de ballingschap naar zijn Vaderland gaat.” Hier is het een worstelen en strijden; een arbeiden van 's morgens tot 's avonds, den lieven langen dag; een strijd om het bestaan, een strijd tegen allerlei booze neigingen, die den hof onzes levens verwoesten; door voortdurend onkruid er in te strooien; het is hier de ballingschap, elders ligt het Vaderland.

Van dat Vaderland spreekt Hebr. 4:9.

Dat is het land der belofte, waar de rust ligt, die er overblijft voor het volk Gods. Dat is de Hemel. De hemel wordt in de Heilige Schrift vergeleken bij eene korenschuur, een zinnebeeld van rust. De aar, hier geschud, wordt door den sikkels des doods, geveld en door de wagenen der Engelen binnengehaald in de schuur.

Daar kan de ziel niet meer gepijnigd worden door de dingen des levens. Daar is de Eeuwigheid, in tegenstelling met de zeventig of tachtig jaren dezes levens; “daar is de vreemdelingschap vergeten, en wij, wij zijn in 't Vaderland”; daar is reinheid en vrede, eeuwiglijk

en altoos.

Dáár bloeit de witte lelie, ten teeken van vrede; dáár zijn de zwaarden tot sikkelen geslagen. Dáár komt niet iets binnen wat hier de rust in gevaar brengt: dáár is de een den ander geen wolf; dáár zijn de buren Engelen en de vrienden Engelen.

Van Numa Pompilius, een der Keizers van Rome, wordt verhaald, dat in zijn rijk zóó ongestoorde vrede was, dat de bijen hunne korven maakten van de stormhoeden der soldaten; maar al was er ook een langen tijd vrede, die vrede was niet eeuwig. Salomo was een vredevorst, maar reeds in 1 Koningen 11:14 staat, dat “de Heere Salomo eenen tegenstander verwekte.” Hier zijn geheele wolken van bloed, waardoor de zon haar vroolijk schijnsel verliest; maar daar hebben gerechtigheid en vrede elkander ontmoet in storeloos huwelijk.

* * *

De weg nu naar dat land der ruste, waarvan godzalige stervenden de grenzen hebben gezien, zoodat zij, zooals de stam van Dan van Laïs getuigde, verheugd konden uitroepen: “wij hebben dat land gezien, en ziet het is zeer goed, eene plaatse alwaar geen gebrek is van eenig ding”, (Richteren 18:9), leidt over den onaanzienlijken heuvel Golgotha. Die ruste blijft alléén over voor het volk van God. Dien weg vindt de wereld niet buiten Christus. Hij zelf is de weg. Hij heeft zijn bloed gestort, opdat het volk zijner erve, hunne kleederen mochten wasschen en wit maken.

Wie buiten dien weg wandelt, moet in de woestijn omkomen en eeuwig de rust derven. Maar wie gereinigd is van zijne zonden en door den Heere is aangenomen tot kind, hij wordt erfgenaam van de heerlijkheid; van die ruste, die weggelegd is en overblijft.

Ja! reeds in de woestijn des levens heeft hij door de toezegging van die aanstaande rust, meer vreugde dan de wereld ooit aan haar dienaar kan bieden. Hij juicht in verdrukking; hij weet, dat hij op den goeden weg is, wanneer de wereld hem bespot en hare vergiftige

pijlen op hem afzendt en liegende allerlei laster tegen hem uitspreekt.

Hij zingt “vrolijk in verheven psalmen” over de aanstaande rust, en moedigt zijne reismakkers gaarne aan, wanneer hun de reis te lang valt of wanneer zij over de rotsblokken des levens telkens struikelen, en roept tot hen:

“Komt reisgenooten 't hoofd omhoog,
“Voor hen, die 't heil des Heeren wachten,
“Zijn bergen vlak en zeeën droog.”

Wie dit geloof bezit en deze levensbeschouwing, door Gods genade de zijne mag noemen, heeft geen droefgeestige, geene nare levensbeschouwing, maar de meest heerlijke, welke een mensch hier beneden kan bezitten. Immers hij weet het, het gaat altijd van erger naar beter; het rieten dak en de leemen hut is niet zijne eeuwige woning; de doornenkroon en de kelk vol bittere gal orden koningskroon en beker des heils. Welgelukzalig is dat volk, wiens God de Heere is.

VREDE ZIJ ULIEDEN.

Vrede zij ulieden. En dit gezegd hebbende, toonde Hij hun Zijne handen en Zijne zijde. De discipelen dan werden verblijd, als zij den Heere zagen.

Johannes 20:19b en 20.

Reeds enkele weken ligt het Paaschfeest met zijnen geheimzinnigen luister, dat zulk een heerlijk vreugdelied ons toezong, ja, een satire op den verwonnen dood ons deed hooren, achter ons. De Paaschliederen zijn verstomd en het oog van den Christen tuurt reeds naar Hemelvaart en Pinkster.

Een tijd van overpeinzen en gemeenschapsoefening met den Verrezen Heer, mag deze tijd genoemd worden een vindenstijd voor de Liefde. Het hart dat kinderlijk heeft leeren gelooven vindt den Heiland in dezen tijd overal en telkens mag het jubelen als de discipel der liefde, Johannes: Het is de Heere! Telkens hoort het oor van den jonger Zijnen vreugdegroet: Vrede zij ulieden.

Heerlijk voorrecht voor de gemeente van den levenden Heiland te mogen weten, dat Hij leeft. Ach, hoevelen van het huidige geslacht, leeken en leeraars, moeten steeds in Jozefs hof blijven, om voor de spelonk, die het lijkgebeente omsluit, voortdurend lijkredenen te houden over dien grooten Rabbi. Dan wordt als vanzelf de hooge jubeltoon van eene Maria naar beneden getrokken, de verbaasde Petrus wordt als getuige niet gehoord; zelfs de trouwe Johannes wordt gewraakt en het getuigenis van de Emmausgangers blijft geheel buiten het onderzoek.

Maar daardoor mist men dáár ook de gewisse verzekering dat de kwitantie onzer schulden voor God geteekend is; men mist de zekerheid der schuldvergiftenis; men is nog in zijne zonden!

De geest der ontkenning heeft daardoor, o! zoovele bloemen des

vredes geknakt; zoovele hoop den bodem ingeslagen; zooveel onverschilligheid gekweekt, waar hij meende naar waarheid te zoeken.

Hij heeft o! zooveel geroofd, zonder aan de gemeente iets beters te bieden dan de ledige schelp, beroofd van den parel.

De twijfel werd in naam der wetenschap ten troone verheven en de opbouwende wetenschap kwam, helaas! nog niet aan het woord.

De valsche vooropstelling, dat wonderen onmogelijk zijn, heeft velen tot de grootste ongerijmdheid gebracht, zelfs aan den historischen Christus te twijfelen. Daarom gelukkig de gemeente, die den Levenden Heiland zoekt, want het is de vindenstijd der liefde, die tijd tusschen Paschen en Pinkster.

Want waar de discipel (zij het ook in vreeze voor menigen bitteren vijand) den Heiland verwacht, daar treedt Hij, zeer dicht bij het hart van Zijn kind, dat Hem biddend verbeidt.

* * *

Op den eersten dag der week, 's avonds, zijn de jongeren van Jezus vergaderd. Naar het woord van den ouden Hebreër, zullen thans “de uitgangen van den avond juichen”.

Want de gewaand doode vriend zal zich den vrienden vertoonen en de verlatenen zullen vertroost worden. Die vertroosting van Hem, die tot de stormen gezegd had: “Weest stille!” hadden de beangste jongeren bij vernieuwing noodig! Wat waren zij ter neer geslagen; wat waren de golven van hun gemoed in beroering; wat waren zij beangst; zóó, dat zij de poorten van het huis hadden gegrendeld, uit vrees voor de Joden. Zij hadden reeds zoo menig wonder gezien, zóó vele teekenen aanschouwd, – toch, na die bange ure, waarin Hij Zijn hoofd had gebogen, waren zij geheel uit het veld geslagen; zoodat zij geen troost putteden uit de beloften des Heeren reeds bij monde ven Jesaja gedaan: “Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstroomen.”

Wij verstaan dien toestand van hunne zielen. Al liggen ook alle beloften Gods voor ons open, en wij missen de hand om ze te grijpen, welken troost bezitten wij dan.

Wie der menschenkinderen, kan de lamme hand sterken; den moed geven aan de schuchtere duive; troost schenken en opbeuren door zijn woord? De wereld kan zulk een hart, dat klaagt en schreit, niet sterken; de wereld wendt zich ook zelfs liever van zulke angstige zielen af; vindt ze lastig in den omgang; omdat zij dien angst niet verstaat, niet peilt. Wanneer een aangevochtene, die over den onvrede van zijn hart klaagt, er met de familie over zou willen spreken, vreest hij steeds een hard woord te moeten hooren, en daarom zwijgt hij; hij vreest, dat men hem naar den arts verwijst, die door zenuwstillende middelen dat gemoed weer tot rust moet brengen. O! de wereld is soms zoo bitter in haar niet-willen-verstaan, niet-kunnen-begrijpen. Zij legt den armen angstigen discipel op eenen doornheg en biedt geen troost in die ure van zielsangst en foltering en vrees. Maar daarom is het zoo boven alle beschrijving heerlijk, te mogen weten, dat één uw angst verstaat, en tot uwe ziele wil spreken: "Mijnen vrede geef ik u! angstige discipel in de school des lijdens."

Hij, de levende Heiland toont Zijnen discipelen niet slechts de bron, waar het water borrelt; maar Hij schenkt hun het water; den hongerigen biedt Hij het Manna en Hij leidt hen van de bittere wateren van het Mara der troosteloosheden, naar de schaduwrijke Elims, waar palmen groeien en waar Hij hen begroet met Zijn vreugdegroet: "Vrede zij ulieden."

* * *

Dat is het werk van den Heere, den Verrezene. Hij is het zelf. Geen spooksel der verbeelding uit het hart der jongeren opgeklimmen; geen Fata Morgana, dat als een schoon droombeeld opstijgt uit de sombere woestijn des levens, om even geheimzinnig als het kwam te verdwijnen; maar de levende Heiland zelf is het, die tot de Zijnen zegt; Vrede zij ulieden! Zie het aan Zijne teekenen des lijdens; aan de

wonden door de spijker-spitse veroorzaakt. Hij zelf is het – en Hij ook maar alleen is in staat om Zijne jongere te troosten.

Och, dat men toch afzage van andere troostbronnen. Hij alléén kan het hart dien vrede inplanten, waarnaar het angstige hart vraagt. Zonde, wereld, goud, eer, kunnen de slingeren des gemoeds niet tot stilstand brengen, maar wanneer Hij Zijnen vredegroet ons zendt, ja, dan trillen wel de fijnste snaren van ons hart, maar dan is toch de onrust gestild. Zijn morgenure der verrijzenis was eene koninklijke ure in de bedeeing des heils; maar de avondure van dien dag is nauwelijks minder koninklijk. In den morgen veroverde Hij den vrede tusschen God en mensch en in den avond gaf Hij den vrede aan den mensch. En omdat Hij dien vrede gaf, daarom hadden zij ook dien vrede. Ja! Vrede en vreugde zijn tweelingen en daarom staat er van Jezus jongeren, dat zij verblijd waren toen zij den Heere zagen. Maar niet slechts aan dat angstige tiental schenkt Hij Zijnen vrede; aan allen, die Hem in geloof aankleven, schenkt Hij die hooge gave, waarover geen schepsel kan beschikken, welke echter uit Hem vloeit. “Want Hij is onze Vrede”, zegt dan ook Paulus in Efeze 2:14.

Uit Zichzelven baart Hij den vrede voor al de Zijnen, zoodat alle kinderen des Heeren de vreugde hebben, welke de wereld niet kent. “De Discipelen waren verblijd is dan ook slechts het korte voorspel van dien jubelzang van honderden en duizenden, die door het bloed des kruises vrede gevonden hebben. Zelfs in kerkerboeien juicht Paulus, en (zooals Hugo de Groot te recht heeft opgemerkt) juist in zijne gevangenisbrieven spreekt de Apostel het meest over de blijdschap.

Om echter dien vredegroet te kunnen ontvangen moet de zondaar willen luisteren. Helaas, de molens der wereld maken dikwerf zooveel geraas dat men de stem van den Heiland niet kan hooren. Zoolang de mensch alleen bij brood meent te kunnen leven, zal hij ook zelfs niet verlangen naar die hemelsche gave. Er zijn nog altijd velen die den vrede des harten nóch kunnen, noch willen ontvangen, omdat zij luisteren naar het gevedel der wereld, dat het gekir der tortelduive” overstemt.

Men verhaalt dat er ergens aan de Spaansche kust eene bevolking leeft, die zoo lui is, dat zij de visschen die er in overvloed zijn in de zee, zelf niet wil vangen, maar ze van de buren koopt, omdat zulks gemakkelijker is.

Er zijn millioenen van het thans levende geslacht, die liever slapende ter helle spoeden dan werkende hunne zaligheid zoeken met vrees en beving. Zij er echter bij u maar veel gewillig luisteren naar de stem van den Heiland, opdat Hij, onder alle gedreun der aarde, onder alle bruisen der hartstochten, Zijne fluisterstem verstaanbaar kan maken aan uw oor: Vrede zij ulieden!

DANKEN.

Dankende altijd over alle dingen God en den Vader in den naam onzes Heeren Jezus Christus.

Efeze 5:20.

De ware dankbaarheid is het laatste station van den weg, die met ellende begint en over verlossing wordt voortgezet. Vandaar dan ook, dat de ware dankbaarheid zoo schaars gevonden wordt.

Het leven der wereld is een leven buiten God en den Vader; een leven, waarin de arme zondaar niets van zijne ellende gevoelt voor God; een leven, hetwelk hij leeft zonder hope.

Daarom rijst de vreugdetoon niet hooger, daarom gaat een diepe zucht uit veler boezem, daarom prijst men nòch het heden, nòch de toekomst.

Daar zijn dan ook vele lieden, die allerminst naar het uitwendige reden tot dankbaarheid hebben. De arme weduwe, wier kinderen voor haar het brood moeten bedelen; de ouders, wier zonnestraal werd weggenomen uit heur huis; de huisvader, wiens gelaat de diepe sporen draagt van zorg en langdurigen arbeid; de moeder, die met betraand oog staart op de groene zode, waaronder haar dierbaarste schat rust; de arme, die daar huist in de hut der armoede, kortom allen, over wier levenspad geen enkele zonnestraal viel en wier haarlok niet is bekransd en wier levensdraad niet is doorweven met bloemen zij hebben oogenschijnlijk heusch geen reden om altijd dankende te zijn over alle dingen.

En toch van deze uitwendige dingen is de ware dankbaarheid niet afhankelijk.

Paulus had ook geleerd “gebrek te lijden”, en over zijn gebrek beklaagde hij zich niet.

De arme weduwe in hare stille kluis kan dikwerf, waar zij haren

Redder der ziele heeft gevonden, met eene van aandoening bevende stem vroolijk zingen. “k Wil U, o God, mijn dank betalen,” terwijl in de paleizen der grooten ook de vroolijkste muziek niet instaat is de snaar der dankbaarheid, even slechts, te doen trillen.

Ook van de uitwendige dingen des levens staat geschreven: “het is niet in den overvloed gelegen, dat de mensch leeft van zijne goederen.”

Zelfs gelooven velen met ons, dat men den Heere dikwerf nog beter zou kunnen danken voor wat Hij ons in zijne Wijsheid onthield, dan voor wat Hij ons schonk, en wat zoo licht ons ten val kan wezen.

Ook van de rampspoeden, hoe zwaar het ook te verstaan moge wezen, geldt, dat de weg door dezen voert naar den morgen der hope. Jozefs weg tot de zegekar in het rijk der Farao's leidde door Sichems put en de Egyptische gevangenis; de weg naar Daniëls eereplaats liep door den leeuwenkuil, en Paulus en Silas danken en bidden zelts in den nachtelijken kerker.

Het kind des Heeren verstaat het dan ook levendig, wanneer het in de beste oogenblikken zijns levens zich verootmoedigt voor God, dat zijn danklied niet afhankelijk is van de uitwendige omstandigheden dezes levens.

Hij weet het, dat de zon niet ruimer hare gouden stralen kan uitgieten over veld en beemd, dat de winterkoude de laatste rozen hoe schoon ook, doet verkleuren, om aan de aarde rust te schenken; dat er zoete en bittere medicijnen zijn, maar toch dat de bittere somtijds veel beter zijn voor de kwaal dan de zoete.

Er zijn sommige boeken, waarin heele stukken staan, die uiterst vervelend zijn, maar die gij terwille van het verband toch moet lezen. Ondanks de ebbe des levens kan het kind des Heeren der halve toch nog juichen, als de nachtegaal, die zijn schoonste melodiën aanheft als het donker rondom hem is.

Wanneer er derhalve bij den Christen somberheid en dorheid en weinig opgewektheid is, om den Heere te danken over alles, dan

hapert er altoos iets bij hem.

In een bede van den Aartsbisschop Secker lezen wij: “Heere, geef mij een oog om U in alles te zien, geef mij eene hand, waarmee ik u altijd mag dienen, geef mij een hart, dat steeds u kan danken voor alles”.

Dat nu is juist het gebrek van onzen kant.

Wij missen dikwerf het oog en daardoor den kijk op vele dingen. Wij misschen door de schraalheid der ziel den gloed in het dankgebed, omdat onze ziel kleeft aan het stof.”

En toch “voor de ziel die Jezus mint”, voor hem of haar, die door de ellende naar de verlossing kwam, is er altijd en over alles dankensstof te over.

Dat de wereld zulks niet verstaat is begrijpelijk; dat de zondaar, die buiten God leeft, er meê spot verstaan wij volkomen. Hoe zal hij ooit een draad vinden, in de ellendige rampspoeden des levens? Hoe zal hij anders kunnen dan morren, over de toestanden buiten hem, waar deze van dien aard zijn, dat zij zijn oog vullen met tranen en zijn gelaat met groeven en zijnen rug krommen?

Maar heeft de Christen, ook als alles tegenliep, geen rijke dankensstof overgehouden?

Dat God nog bemoeienis met ons wil hebben, is dat op zich zelf al niet veel?

Moest daarvoor is ons hart niet reeds zijn, schier eindelooze jubel? De Heere God heeft ons, die den Zoon hebben, ondanks onze ellende en onze zonden weêr macht gegeven zijne kinderen genaamd te worden.

Boven de poorten des hemels staat voor geredde zondaren het “Welkom” geschreven, en nog roept de Heiland tot alle verlorene zonen en dochteren: “Komt herwaarts tot mij allen, die vermoeid en belast zijt, en ik zal u ruste geven.”

Wij behoeven de woestijnreize des levens niet alléén te

aanvaardden; onze Jozua wil ons over den Jordaan des doods voeren in het land der ruste.

Wij hebben nog altijd de beloften Gods voor de toekomst en voor het heden.

Ja! ook voor het heden.

Al kenterde, bij wien van Gods kinderen ook, van stonden aan het wiel des geluks, dàn nog hielden wij de beloften Gods in onze hand, en behoefde het danklied niet te verstommen. Wanneer het hart maar naar den Heere uitgaat, dan zal het steeds door uit Gods beloften, den honig puren, gelijk de bij doet uit de bloem. Voor onze eerste ouders lag het bezit der gansche aarde, en zij hadden meer kracht om in de verleiding te blijven staan dan wij, maar wij hebben meer beloften dan zij, en daarom heeft bij den geloovige het danklied niet te zwijgen.

Wie door God begenadigd is met de vergeving der zonden door Jezus Christus en van den Heere de beloften des tegenwoordigen en des toekomstenden levens mocht ontvangen, hij zwijge niet, maar zijn lied rijze ook in den nacht, opdat de wereld daardoor tot heilige jaloerschheid worde aangezet. Zóó gaat er door de ware dankbaarheid van den Christen, eene prediking door de maatschappij, waaraan God zijnen zegen niet zal onthouden.

GELEGENHEIDS-MEDITATIËN.

ADVENT.

*En Hij zal zijn gelijk het licht des
morgens, wanneer de zon opgaat.*

II Sam. 23:4.

In de weken voorafgaande aan den Kerstnacht en den Kerstmorgen hield de gemeente van Jezus Christus bij hare openbare prediking des Woords zich gemeenlijk bezig, met in het bijzonder den blik te slaan in hare profetieën omtrent den Messias. Al reeds meer dan 12 eeuwen lang zong zij hare advents-liederen telkenmale wanneer zij in de Decembermaand opging naar hare bedehuizen.

In die maand wordt het licht in het rijk der natuur spaarzaam gestrooid. Matte zonnestrallen glijden, als bevreesd voor de aanraking met de koude aarde, over den bodem. De dag verkeert spoedig in avond, en nauwelijks is het in ons deel der wereld avond, of reeds viert de nacht zijne triumfen.

Korter worden van week tot week de dagen, en spaarzaam wordt het licht ons toebedeeld.

Was het wonder dat men in die duisternis een beeld vond van den toestand der volkeren zonder het licht der kennis Gods? Licht en kennis zijn immers in de Heilige Schrift telkens woorden van gelijke beteekenis, terwijl duisternis, onkunde, zonde wederom bij elkaar hooren.

Toen de zonde haren droevigen intocht hield op deze aarde, verdween die kennis Gods, welke Adam den beelde Gods gelijk deed zijn. Was zijne kennis van God vóór den val geheel volkomen, zoodat hij zelfs den Heere kende in het ruischen van de toppen der boomen; kon hij in zijne reinheid den lofzang beluisteren van de wiegelende kruinen des wouds en herkende hij de nadering van den Heere God, wanneer de vorsten des wouds zich bogen na den val

verloor hij het beeld Gods en zoo ging de kennis Gods te loor.

Toen kwam de duisternis. Zijn *kennen* van God, werd in latere generaties *vermoeden* van God, om ten leste, in de scholen der wereldsche wijsheid, *ontkennen* van God te worden.

Dieper kon en kan de mensch niet zinken. Dàn houdt de mensch op mensch te zijn, en nacht heeft dan ook het hart der volkeren bevangen.

Niettemin bleef God, Die niet kon dulden door de souveriniteit van zijn heilig Wezen, dat de mensch aldoor dieper zou zinken, iets van den glans van Zijn Wezen toonen.

Het geestelijk oog der menschheid mocht verdonkerd zijn – Hij openbaarde zich aan één volk, opdat dat volk het licht der kennis zou verbreiden. Niet in den vollen glans Zijner Majesteit vertoonde (God zich. Dàt sterke licht zou de oogen verblind hebben, zoodat zij nog minder zouden zien. Hij vertoonde zich in schaduwbeelden; en toen Mozes in kinderlijke begeerte vroeg om Hem geheel te mogen aanschouwen, sprak Hij tot Zijnen knecht: “gij kunt mij niet zien zonder te sterven.” Toch was dat volk nooit zonder de belofte, dat er eenmaal weer een morgen zou aanlichten voor die diepgezonken menschheid.

De profetiën van alle eeuwen hebben dien morgen aangekondigd. De donkere adventsdagen zouden weer een Kerstmorgen worden, met vroolijk licht na bangen nacht.

Er zou een morgenster opgaan uit Jacob en deze ster zou al grooter en glanzender worden en eene zon zijn, ja het licht der wereld, en dat Licht zou getuigen: wie in Mij gelooft, zal in de duisternis niet wandelen.”

Dat nu is het wat Advent ons predikt. Er zal weer een einde komen aan allen schaduwdienst; de nevelen zullen opklaren en het hart van den geloovige zal weer mogen baden in de stroomen des geluks en der kinderlijke blijdschap.

Licht is gezaaid voor den rechtvaardige en vroolijkheid voor den oprechte van harte. Tot het volk, dat eerst Loammi (niet mijn volk) genoemd werd, zal weer gesproken worden; Ammi (mijn volk); het Icabod – de eere is weg – zal omgetooverd worden tot een: Eere zij God – in menschen een welbehagen.

De dageraad zal weer aanlichten over de duistere aarde en genezing zal er komen onder de vleugelen van den Messias.

Het groote licht zal rijzen boven de velden van Efrata en het zal zijnen glans zenden, goud en purper, in het hart, dat, van God vervreemd, op deze aarde onder allerlei ellende leeft.

De Heere God zal zich zelven weer een volk verzamelen uit alle geslachten der aarde, een uitverkoren volk, een geheiligd volk, een verkregen volk, een koninklijk priesterdom, dat weer verkondigen mag, met kennis Gods, de deugden Gods tot in eeuwigheid.

En gelijk de zonnestraal boort door het dichte gebladerte en door de opening in de gesloten luik, zoo zal ook dat Licht zijne stralen zenden in het donkere hart en in de eenzame kluis en over het veld der wereld, tot vroolijkheid en leven, tot warmte en groei.

Is de wereld zonder God gemaskerd in hare droefheid... Hij zal de droefheid verkeerden in vreugde; Hij zal door Zijne stralen het blanketsel der ellende toonen en het hart begeerig maken naar den waren vrede, die er alleen is in een leven in Zijne gemeenschap. Zoodra Jezus Christus – want Hij is het Licht der wereld – binnentreedt in een huis, dan wordt de gebroken snaar weer nieuw op het speeltuig gespannen en een loflied rijst er zelfs in den nacht.

Waar Hij komt, daar wordt het maatschappelijke en huiselijke leven als met bezemen gekeerd; daar ontdekt de zondaar in zijn eigen leven hoever hij was gezonken, evenals wanneer eene zonnestraal door de reet uwer luiken valt om u te toonen, hoeveel stof er nog in uwe kamer ligt.

De zon gaat op, de dageraad komt, ja, reeds is het dag. Dat toch die dag der genade niemand onzer ontglijde!

De dag kan zoo kort zijn en de nacht zal zoo lang zijn en zoo donker, voor allen, die de duisternis liever hebben dan het licht. Niemand misleide toch zich zelve! Er is geen ander licht dan Jezus Christus en die gekruisigd. Dwaallicht is er genoeg, maar wie op het schijnsel van dwaallicht voortgaat – voor hem zal geen morgen rijzen.

DE NAAM JEZUS.

*Zoo werd Zijn naam genaamd
Jezus.*

Lucas 2:21.

Het staat daar zoo dood eenvoudig: Zoo werd Zijn naam genaamd Jezus. En toch, welke eeuwigheid van gedachten bergt dat woord!

Immers.

De eeuwigheid had Hem gekend als den formeerder van alle dingen; Engelen hadden Hem erkend als hun hoofd, hunnen legeraanvoerder; Duivelen hadden voor Zijn woord gebeefd; Israëls vromen hadden op Hem gewacht en de Profeten hadden getuurd op den glans Zijner majesteit, waarvan zij iets in de verre toekomst zagen.

En nu keert Hij in, in de gelederen der menschheid. Vóór Zijne geboorte is Zijn naam reeds geboekt en toen Hij acht dagen oud was, werd die korte naam op het voorhoofd gelegd van dat kindeke in windselen. Zijn naam zal zijn Jezus, hulp van Jehova, Verlosser, Zaligmaker.

Daar neemt de stadsschrijver zijne schrijfstift en in de boekrollen der volkeren wordt die ééne naam geboekt. Hij staat er. De wet heeft hare eischen vervuld gezien; ook de wet van den Keizer Augustus. Jezus wordt geboekt als Jezus.

Maar al raakte die boekrol met dien naam ook zoek, al verbleekte ook de inkt op die papyrusrol – die naam stond daar om nooit meer te verdwijnen uit de wereldgeschiedenis.

Dat Kindeke en die naam naar diens aard en diens wezen, zou de wereld redden; dien naam zou de stervende fluisteren in de ure des doods, zou de boetvaardige met trilling uitspreken. Die naam zou het tooverwoord worden der verlossing van duizenden geslachten, gelijk hij voor nog meerdere duizenden een oordeel zal wezen.

Die naam zal het licht wezen in de duisternis van het geweten; zal het licht wezen in de duisternis van het leven; zal het licht wezen in de duisternis van den kerker; zal het licht wezen in de duisternis van het oordeel Gods.

Die naam zal de bron zijn van nieuw leven; een keerpunt in de wereldgeschiedenis; een reddingsanker voor schipbreukelingen op de levenszee; een kruis der hoop voor arme gevallenen; een toevlucht voor verloor'nen; een shelter voor ballingen.

Die naam zal aan andere namen luister bijzetten en weer andere namen der wereldgrooten den luister ontnemen.

In dien naam, en om dien naam zullen wereldsche vrienden uiteen gaan; zullen familiën van elkaar scheiden; zullen koninkrijken gesticht of geslecht worden; zullen tronen vallen of gebouwd worden; zullen landen in eere komen; zullen volkeren zegevieren; zullen de werken van kunst en beschaving bloeien; zal de wereld eenen anderen loop nemen.

Door dien naam zullen slavenketenen verbrijzeld worden; zullen kerkmuren geslecht worden; zal de vrouw de evenknie van den man worden; zal het kind zonder ouders een thuis vinden; zal de weduwe eenen vriend hebben en de parasiet der maatschappij erbarmen vinden.

Door dien naam zal de zwerver rust vinden; de arme zondaar vrede; de mismaakte blijdschap; de blinde troost; de zieke genezing; de gemeente bemoediging en de leeraar kracht tot den arbeid.

Het staat daar zoo doodeenvoudig; Zoo werd Zijn naam genaamd Jezus.

Maar dat ééne vers en dat ééne woord geeft aan de wereld een geheel ander aanzien; evenals wanneer in eene donkere ruimte electrisch licht wordt ontstoken, of wanneer de zon schijnt op marmar, waardoor de harde trekken van het beeld als beginnen te glimlachen, of wanneer na een donderbui de regenboog schijnt in de wolken.

Die naam verdwijnt niet meer van de wereldhistorie. Onze namen verdwijnen. De luister van groote mannen teert in. Ook onze namen worden vergeten. Wellicht worden wij nog genoemd in het levende geslacht; maar als dat geslacht weg is, zijn ook onze namen weg. Daarvoor zijn wij te klein.

Maar die naam verdwijnt niet meer, omdat steeds meerdere duizenden harten dien naam liefhebben en voor Hem, Die dien naam draagt, in het stof zinken en steeds meerdere heilbegeerigen naar Hem roepen.

Die naam is de naam van den Redder, die niet moede wordt bevende handen te sterken, knikkende knieën te stutten, rood bekreten oogen te drogen en zondige gedachten te bannen.

Die naam is de naam van eenen Vriend, die in de wereld kwam om verloor'nen te zoeken, om de schuld der zonde voor zondaren te betalen, om den vloek der zonde voor schuldigen op zich te laden; de naam van eenen Broeder, die zijne broederen in alles gelijk geweest is, uitgenomen de zonde, om de broederen tot den Vader te brengen en tot dien Vader te spreken: "Ik heb hunne schuld op Mij geladen" zie hen aan in Mij. Zij waren verloren en Ik heb hen gevonden en aan Mijne hand breng Ik die gevondenen voor Uwen troon der genade; opdat zij zelven daar mogen uitroepen: "Wij zijn niet waard uwe kinderen genaamd te worden".

O, dien Naam te kennen, lief te hebben, is nu reeds zaligheid voor den ellendigen zondaar!

Maar aan die zaligheid verbindt Hij ook voor u eene heilige roeping.

Vergeet het niet, wie in Hem gelooft als in den Zaligmaker van zondaren, draagt ook zelf dien naam, den naam van volgeling van Jezus.

Wij zullen niet de smart vernieuwen door in herinnering te brengen hoevele Christenen dien naam smaadheid aandoen. Toch brengen wij gaarne in herinnering de hooge roeping, waarmede deze naam

ons roept. Immers volgelingen van Jezus te zijn, roept ons, om mannen en vrouwen in stijl, in den hoogsten en besten stijl te wezen. Die naam roept ons om mensch te zijn, maar meer dan mensch. Hij roept ons om heiligen te zijn in de beteekenis der afzondering van de wereld; engelen in vleeschelijke gestalten; beelddraggers van Hem wiens naam en wezen het licht Gods reflecteert; modellen voor den Hemel.

Laat ons toch niet uitrekenen met hoe weinig Christendom wij kunnen volstaan om den Hemel niet te verliezen. Er zijn zoovelen, die van dien naam zoo schoon kunnen jubileeren, maar die in de praktijk des levens zoo bitter weinig laten merken van hunne heilige liefde voor dien Jezus; zoovelen die Hem wel met den mond belijden, maar Hem nog nooit gevraagd hebben om ééne boezemzonde uit hun hart te bannen, om éénen lust te dooden, om ééne hartstocht te dooven, om één betoon van liefde te verrichten.

Indien wij waarlijk dien naam liefhebben, omdat wij weten door Hem gevonden te zijn en gered voor het eeuwige leven, laat er dan ééne bede in ons hart zijn, dat wij Hem dagelijks meer mogen liefhebben. Dan zijn wij in Jezus en Jezus is in ons. Dan steunen wij op Jezus; dan leven wij bij Jezus; dan wijden wij ons leven aan Jezus; dan strijden wij voor Jezus; dan wandelen wij als Jezus; en hopen eenmaal vereenigd te zijn met Jezus, nadat ons sterven is geweest in Jezus' armen.

OUDEJAARSAVOND EN NIEUWJAARSMORGEN.

Als een moede grijze en als een dartel kind heeft men het Oude en het Nieuwe jaar willen voorstellen. De hulpbehoevende grijze, zwaar leunende op zijn staf, met gebukten hoofde het laatste spoor zoekende, met wankel schreden voortstropelende, moet plaats maken voor een jonger geslacht, dat vlugger voort kan en moedig de toekomst inblijkt.

En toch komt mij dat beeld zeer onjuist voor. Immers dat oude jaar was tot aan zijne laatste schreden even dartel, even vlug, even moedig als het nieuwe het kan zijn.

Het is voorbijgesneld, dat oude jaar, als een pijl aan den pees van den boog ontsnapt, als een adelaar, die zijn prooi in het dal heeft geroofd en er mee voortvliegt over de toppen der bergen. Snel toog het henen voor onzen verbijsterden blik, om in ons hart de vraag te leggen; “hoe is het mogelijk; is er alweer een jaar voorbij?”

En met die vraag komt de ernst des levens bij ons aankloppen. Daarom is het goed, al kunnen deze dagen geene kerkelijke vierdagen genoemd worden, dat men ze viert. Feestdagen zijn het echter niet en mogen het niet wezen.

Toch is het goed, dat men in dit leven luistert naar de tong des tijds en de nachtelijke klokkeslagen op den Oudejaarsavond met meer dan gewone spanning telt. Want zij luiden als eene boetpredikatie. Zij verkondigen ons, dat wij zooveel tijd hebben verspild en dat wij niet mogen meenen, dat wij maar steeds door uit eene eeuwigheid van tijd, een oceaen zonder bedding mogen putten. Aan dien tijd des aardchen levens komt een einde. Over den volgenden dag moge de ijdele mensch telkens beschikken; over het volgende jaar zal niemand den moed bezitten te beschikken.

De oude wordt op zulk eenen avond voorzichtig en legt zichzelf de vraag voor: “zal ik er dan nòg zijn, wanneer het nieuwe jaar ten einde spoedt?” De jeugdige, wien een nieuw jaar eene eeuwigheid schijnt, moge de toekomst dartel ingaan met vèrreikende plannen, ook hij voelt den ernst des levens voor een oogenblik. Voor een

oogenblik! Want wel kwamen de scharen in grooteren getale de bedehuizen vullen, wel kwam ook de lichtzinnige meê tempelwaarts om een goed einde” te maken en daarmee de belijdenis afleggen, dat zijn gansche leven één kerkgang had moeten wezen; wel luisterde men naar eene predikatie, als naar den zang van een lang vergeten lied, maar meestal bleek die ernstige ure des jaars met hare prediking slechts water op marmer, dat niet wordt opgezogen, maar spoedig er weer afleekt. Men heeft zich zelven beschuldigd den tijd verspild te hebben; te kort te zijn gekomen in zijne plichten, te weinig liefde te hebben gezaaid en te veel voor zich zelven te hebben gezorgd; men herinnert zich uren, dagen, ja! maanden van zonden, van dwaasheden en grove overtredingen maar de vogelen kwamen aldra aangevlogen om de korrelen des woords weg te pikken en het nieuwe jaar zag velen met de oude gebreken.

Zóó gaat veler leven naar den avond des levens, naar den morgen der eeuwigheid, waarin zij zullen staan voor den Rechterstoel van Hem, Die ieder uur onzes levens heeft geboekt en ons rekenschap zal vragen, hoe wij met de talenten en ponden des tijds hebben gewoekerd.

* * *

Wij, kinderen van den dag, worden door de klokketonen er aan herinnerd, dat ook wij naar ons eeuwig huis gaan.

“Voorgeslachten kwijnden henen,
“En wij bloeien op hun graf;
“Ras zal 't nakroost ons beweenen,
“‘t Menschdom valt als blaad’ren af”.

Dat is veler oudejaarsavondzang – zucht. Wij bloeien nòg op hun graf maar – hoe lange nog? Zal ook onze bloei niet weldra dorren? Zal onze blos niet dra wijken? Hebben wij niet, als zij, de kiem des doods in ons? Als zij? Wij hadden ze zóó lief en de dood heeft hen niet gespaard. Komt de herinnering, op zulk eenen avond, niet onweerstaanbaar bij ons boven, aan hen, wier blos dorde, hoewel haar bloei onze hoop en vreugde was? Wij missen onze dierbare

dooden op den oudejaarsavond en het nieuwe jaar gaan wij in met heilige herinnering aan hen, maar zonder de spraak hunner oogen en de warme kloppingen hunner harten. Zij kwijnden weg, hoe ijverig wij ook alle middelen, welke kunst en wetenschap bieden, hebben aangewend om heur wegwijning te voorkomen. Daar is eene ledige plaats in ons huis, een ledige stoel in onze kamer, maar ook een band meer aan den hemel in ons hart gekomen.

Zalig de dooden, die in den Heere sterven; zij rusten van hunnen strijd, van hunne moeite. De tranen zijn gedroogd en zij zeggen niet meer: "Ik ben ziek".

Heilige herinnering aan zooveel liefde, zooveel zorg, zooveel zonneschijn, wij laten u niet los, al komt een nieuwe tijdkring ons nieuwe indrukken brengen!

Al breekt ook ons hart ..... de Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd!

Dàt te mogen, dat te kunnen zeggen is de hoogste gunst, welke de Heere God ons op den Oudejaarsavond moge schenken.....

Wat ook kentere, wat ook verkeere, Hij de Eeuwige *blijft*, en *dit* is onze troost, beide in den Oudejaarsavond en in den Nieuwjaarsmorgen; onze éénige troost, dat wij Zijn eigendom geworden zijn. Hij heeft ons geleid door donkere wegen, en over hooge bergtoppen. Hij heeft onze hand gevat in de uren, waarin het ons zeer bange was. Hij heeft tot onze ziele gesproken: "Vreest niet!" Hij heeft ons gevoed en geleid, ja, de zon doen opgaan over boozen en goeden en geregend over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Mogen wij twijfelen aan Zijne leiding voor de toekomst?

Hij blijft eeuwig, onveranderlijk dezelfde en Zijne macht is onverkort. Alleenlijk, *dit* moet *ieder* weten, in welke verhouding hij tot dien Eeuwige staat. Een lichtzinnig gebeuzel over eenen Vader in de hemelen, moge sommigen verbijsteren; wanneer wij niet weten of gelooven, dat Hij alléén onze Vader kan en wil zijn door het geloof in den Zaligmaker van zondaren, dan missen wij nog alle zekerheid voor de toekomst. Wanneer wij boven het geopenbaarde Woord van God,

ons verstand en onze rede plaatsen, missen wij nog steeds die vastigheid, welke Hij in onze ziel wil leggen door den Heiligen Geest, waardoor wij gerust de toekomst tegemoet gaan. Maar is God, door het geloof in Jezus Christus weer onze Vader geworden, dán mogen wij jubelen:

“Snelt dan jaren, snelt vrij henen
“Met uw blijdschap en verdriet;
“Welk een ramp ik moog beweenen,
“God, mijn God verandert niet.”

Zóó kan dan het kind des Heeren het Nieuwe jaar intreden met een blijden glimlach, met een gemoed vol hoop, want zijn Vader verandert niet. De tijden, welke komende zijn, mogen bange tijden zijn – geen nood, Hij heeft het bestuur der wereld in Zijne hand en Hij meet de mate van ons verdriet en van ons geluk. Wij zijn niet overgeleverd aan de handen van een boosaardig noodlot of aan de grillige meeningen van den dag. Onze Vader weet, wat wij van noode hebben en te midden van het rumoer der volkeren kunnen wij rustig zijn. Donkere wolken mogen opdoemen aan den horizont; donkere wolken, die uwe stoffelijke welvaart somber bedreigen of die u, uw gezin of uwe familie dagen van tranen profeteeren, ook zij hebben de hand der Voorzienigheid tot stuurman en geen haar zal van uw hoofd vallen zonder Zijnen wil. Het Nieuwe jaar zal een jaar zijn vol verrassingen en teleurstellingen; het zal een jaar zijn, waarin allerlei meeningen en beginselen tegen elkaar zullen opbotsen; maar het moet voor ons Christenvolk een jaar worden van veel strijds en veel gebeds. De macht des ongeloofs, waardoor ons volk aan den rand van den afgrond is gekomen, moet gebreideld; de twist der broederen moet bijgelegd; de beweging der geesten moet in goede bedding geleid; en algemeene verootmoediging voor den hoogen God moet overal als eerste voorwaarde gepredikt worden.

Wat de toekomst dan ook in zijnen schoot berge – dàn zal het wel zijn. (2 Kon. 4:23b).

HET LIJDEN ONZES HEEREN.

De zoon des menschen zal overgeleverd worden om gekruisigd te worden.

Mattheus 26:2b.

Naar eeuwenoude gewoonte der Christelijke kerk op aarde, herdenkt de huidige gemeente in deze weken het lijden en sterven van Hem, die Zijne heerlijkheid verliet, zich geheel ontledigde van de glorie, waarin Hij straalde van vóór 's werlds aanvang en inkeerde in den tabernakel des menschelijken lichaams.

Duizenden bij duizenden over de gansche aarde volgen den Man van Smarte op Zijnen lijdensweg, en denken zich in, in de diepten des lijdens.

Menschen van allerlei slag en stand, van allerlei schakeering in belijdenis en kerkelijke richting, rijk en arm, koning en bedelaar, allen slaan eenen blik op dien eenigen Zoon des menschen; den lijdenden knecht des Heeren.

Geen wonder! Meer dan 350 millioen van het levende geslacht des menschen op Gods aardbodem, zijn in Zijnen naam gedoopt, noemen zich naar Hem en weten dat Zijn lijden met zoo nauwkeurige, pijnlijke juistheid is beschreven, dat wij van Zijne laatste drie levensdagen meer weten, dan van al de andere levensjaren samen.

Van Zijn leven is Zijn lijden dan ook het voornaamste, en het heeft den Heiligen Geest goedgedacht dat in het bijzonder, duidelijk te doen verkondigen.

Reeds onder het Oude Verbond werd naar dat lijden gewezen. Wel-is-waar waren het nog schaduwbeelden, wier omtrekken echter duidelijker werden, naarmate wij dichter stonden bij den kruispaal.

Heel de dienst des Ouden Verbonds wees op die groote gedachte des lijdens en der bloedstorting tot vergeving der zonden.

De brief aan de Hebreëen (11:4) noemt de offerhande van Abel reeds een schaduw van toekomstige dingen.

De offerhande van Abrahams ram werd een beeld geacht van de offerhande op den heuvel Golgotha. Het dagelijksche offer der Joden; het plengen des bloeds; het sprenkelen voor het aangezicht de Heeren waren allen schaduwen van wat eenmaal zou komen.

Duidelijker komt het reeds uit in het Paaschlam, waarvan Paulus betuigt in 1 Cor. 5:7 “Want ook ons Pascha is voor ons geslacht”. Nog duidelijker in het zoenoffer op den Grooten Verzoendag, waarvan Lev. 16:20 ons leert dat Aäron zijne handen op het hoofd van den levenden bok moest leggen, en “hij zal daarop alle ongerechtigheden der Kinderen Israëls en alle hunne overtredingen overbrengen.”

Al deze handelingen werden door de volgelingen van Jezus dan ook zóó verstaan, dat Hij het offer was, waarop alle vorige offers gezien hadden en waardoor alle andere offers vervallen konden.

Johannes de Dooper noemt Jezus dan ook: “het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegdraagt”. Petrus noemt Hem “het onbestraffelijk en onbevlekt Lam”, en in den hemel, waarin het den banneling apostel vergund was eenen blik te slaan, hoort Johannes het loflied ruischen, “van het Lam, dat geslacht is”.

* * *

Daarvan is Jezus zich volkomen bewust. Hij weet dat Hij de “Man van Smarten” is. Hij weet dat Hij “de lijdende knecht des Heeren” is.

Hij weet, dat Zijn leven dáár zal eindigen, en zóó zal eindigen en dán zal eindigen. Hij ziet het vreeselijke kruis opdoemen uit bloedroode wolken, met zóó stellige wetenschap, dat Hij terstond bij zijn openbaar optreden het reeds meêdeelt aan Zijne jongeren, wier oogen gehouden werden, dat zij het niet zagen. Wanneer een der vurigste discipelen, Petrus, Hem dan ook van Zijn lijden wil terughouden, met pijnlijken angst uitroepende: “Heere, dat zal U geenszins geschieden!” zegt de Heiland, herkende in dezen apostel de stem van den verzoeker in de woestijn: “Ga weg, achter

mij, Satan”.

Wanneer Zijne vijanden met verontwaardiging zeggen: “Wie zoekt U te dooden”, dan weet Jezus, dat zij het tòch zullen doen. En wanneer de schare in geestdriftigen ijver het Hosanna! Hosanna! jubelt, hoort Hij met goddelijke gelatenheid door die juichtonen heen de rauwe kruiskreet reeds opgaan.

Als in een somber verlicht panorama ziet Hij uur na uur traag voorbijgaan, en als uit een boek leest Hij het Zijnen jongeren voor: “Zij zullen Mij bespotten, zij zullen Mij geeselen, zij zullen Mij bespuwen, zij zullen Mij dooden”.

Maar ook als de sterke held staat Hij vol kalmte dat leger der vijanden af te wachten. Vol innige teederheid deelt Hij het Zijnen jongeren meê, alsof niet Hij, maar zij het moesten lijden. In volmaakte gehoorzaamheid onderwerpt Hij zich aan den wil des Vaders, die in Zijnen eeuwigen raad had besloten, dat langs dien weg de vrede tusschen hemel en aarde zou hersteld worden. Het Lam, dat geslacht zou worden, biedt zich zelf aan en loopt vrijwillig zijn beulen in de handen.

Terwijl Zijne jongeren nog droomen van eene kroon en eenen aardschen troon; terwijl zij zich beijveren om in het weldra op te richten Koninkrijk hooge rangen te bezetten, weet Hij één ding met onomstootelijke zekerheid, dat het einde van zijn openbaar leven niet zal zijn een kroon, maar een kruis.

Hoe meer wij ons in dat lijden, dat komen moet, indenken, des te meer diepte krijgt het voor het hart; maar ook des te meer raadselen klimmen op uit de diepte.

Hij, de Vorst des levens, die aan de Zijnen het eeuwige leven geeft, zal sterven? Hij, voor Wien Eng'len en Serafs zich met ootmoed buigen en voor wiens woord zij vaardig zijn tot Zijnen dienst, Hij zal bespuwd worden; eene vernedering ondergaan, waarvan alleen de Jood de volle diepte kan peilen? Hij zal bespot worden, die zich het geen roof behoefde te achten Gode gelijk te zijn?

Nietwaar, verwondering is een slecht gekozen woord voor de aandoening van ons gemoed. Wij staan er voor stil. Wij peinzen ons moede. Wij buigen het hoofd.

Toch belijdt ons geloof, dat Hij voor elke verdichting te hoog staat en dat geen kind des menschen in staat is om ook maar ééne lichtstraal van Zijnen gloriekrans te dooven. Het geloof zegt: Zulk eenen Heiland heb ik noodig, die mij voorgaat in den lijdensweg en mij uit den lijdensweg, waarin de zonde mij bracht, weer uitvoert. Een Heiland, die de straf en den vloek mijner zonde op zich neemt en mij terugvoert naar het Vaderhuis. De zonde, de ellende, welke zij baarde, de krankheid, de dood, hebben ons verre verwijderd van het Vaderhart en geen deugd of werk, geen pogen en streven, brachten de rust terug, waarnaar het angstig hart zoo biddend heeft gezocht. Zelve konden wij den terugweg niet meer vinden. De klove tusschen ons en den heiligen God was te groot geworden, dan dat wij haar konden overbruggen.

Ziet! in de gelederen der menschheid trad de Zoon des menschen en Hij daalde af in de diepte onzer ellende en Hij sprak: “Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, Ik zal U ruste geven!” en Hij bracht het offer, waarop de rechtvaardigheid Gods recht had. Van het lijden brak Hij de spitse; den toorn Gods over de zonde stemde Hij tot mildheid en om Zijntwil schenkt God genade aan den armen, gekwelden, door het geweten gefolterden zondaar.

Vreeselijk kruis! dat daar opdoemt uit donkere wolken – toch óók, heerlijk kruis! waarachter de wolken verdwijnen, waardoor wij den hemel geopend zien, stralende in den gouden zonneshijns van Gods eeuwige liefde, alsof de eerste schepping in ongeschonden reinheid ware neergedaald.

VAN GOD VERLATEN.

Eli, Eli, Lama Sabachtani!

Mattheus 27:46m.

Indien één woord der Heilige Schrift moeilijk te verstaan is, dan zekerlijk staat dit woord bovenaan onder de moeilijkste plaatsen. Geheel onmogelijk is het, ons in te denken in dien zielekreet van onzen Heiland. Hij, die gezegd had: Ik en de Vader zijn één, verliest hier voor één oogenblik den Vader uit het gezicht, voelt in Zijn lijden den Vaderblik niet en mist de zoete liefde des Vaders in Zijn hart. Zelfs de vadersnaam besterft Hem op de lippen. Hij zegt: *Mijn God!*

Zijne menschheid lijdt en in die menschheid voelt Hij den afstand, welke er kwam tusschen den zondaar en den Heilige.

De Heer is zonde geworden.

God heeft Hem zonde gemaakt, en de smart, welke de zonde baart door den mensch buiten het centrum van zijn leven te plaatsen, valt over Hem, die in het centrale heiligdom der liefde en der reinheid altijd verkeerd had. Niet Hij laat los, maar God laat Hem los Hij is zonde gemaakt, zonder ooit zondaar geweest te zijn. Het gansche wicht van de straf en den vloek der zonde wordt op Hem gelegd, en Hij voelt den afstand, de scheiding, welke de zonde veroorzaakt heeft.

Als hoogepriester, als profeet, als koning had de Heiland in Zijne eerste kruiswoorden reeds gesproken, thans lijdt Hij en spreekt hij geheel als mensch, die voor de menscheid lijdt.

Duisternis daalt neer over den kruisberg; duisternis wordt neergegoten over het kruis; duisternis zóó groot, dat zelfs heidensche schrijvers er van gewaagd hebben, zeggende: "Het scheen alsof de God der natuur in lijden was".

De Heiland voelt die duisternis, die verlatenheid. De angstkreet komt over zijne brandende lippen: "Eli, Eli, Lama Sabachtani", alsof Hij antwoord geven wil op de bede van de Joodsche gemeente te

Jerusalem op den Moria, die ook in dienzelfden stond deze sombere klacht uit den 22sten Psalm aanheft. Hij staat alléén met dat volk, Hij lijdt alleen voor die van God vervreemde wereld; Hij sluit zich aan bij die in zonde gezonken wereld, die wel hare vervreemding van God belijdt, maar niet ten diepste gevoelt; en Hij belijdt die verwijdering en peilt de diepe smart ervan ten volle.

Ook die verlatenheid moet Jezus voelen, door-leven, door-lijden. Alles moest betaald worden, er mocht niets resten ter voldoening. Hij droeg de straf der zonde, den vloek der zonde, maar ook de smart der vervreemding van God, opdat Hij door Zijn kruislijden dat alles voor Zijne gemeente, welke Hij zich ten eeuwigén leven heeft verkoren, zou wegnemen.

Dit is dan ook de troostgrond, dien een angstig zondaarshart in dien smartkreet mag vinden. De verwijdering tusschen den zondaar en den Heilige zal ophouden, zoodat het kind des geloofs den triumfzang van Paulus mag aanheffen: “noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen; noch hoogte, noch diepte, noch eenig ander schepsel zal ons kunnen *scheiden* van de liefde Gods”.

Ja, onze vaders verstonen het op gelijke wijs, toen zij in “het formulier om het heilige Avondmaal te houden”, schreven: “Hij heeft zich vernederd tot in de allerdiepste versmaadheid en angst der hel, toen Hij riep met luider stem: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten”? *opdat wij tot God zouden genomen, en nimmer van Hem verlaten worden.*”

Neen! Niet meer verlaten is het angstige hart, dat zijn Messias heeft gevonden; al liet ook iedere hand des menschen los; niet meer verlaten, wie zijn bevende hand gelegd heeft in de hand van Hem, die, toen die bange ure voorbij ging, zijn: “Het is volbracht”! uitriep: niet meer verlaten, de in zorg gedoken eenzame, in sombere uren des levens; de van menschen en maatschappij verstootene, de balling. de vreemdeling op dee'z aard, die naar het vaderhuis hunkert; niet meer verlaten de verlaten zondares, zoodra zij in de

duisternis en den angst, door eene sprekende conscientie, op de knieën is gézonken voor Hem, die hare zonde droeg. De duisternis klaart weer op. Het vriendelijk oog van den Vader blikk weer in uw oog; en zelfs in stervensangst, wanneer de wateren van de rivier des doods klimmen, mag de verlosté voelen, dat hij gedragen, geschoord, getroost wordt, zoodat de steunende stervenskreet omgezet wordt in een hooggestemd lofgezing.

Zoo donker wordt voor den geloovige de weg niet meer, of hij mag het licht der liefde Gods zien; zoo zwaar wordt de levenslast niet meer, of hij voelt dat Een dien last meê draagt; zóó beven zijne knieën niet meer, of hij ervaart, dat hem van zeer nabij hulpe verleend wordt; en zóó eenzaam voelt hij zich niet meer, of hij kan roemen met den Apostel Paulus: “twijfelmoedig, doch niet mismoedig, vervolgd, doch daarin niet verlaten.” (II Kor. 4:9a).

Zeker, ook het volk des Heeren doorleeft, door eigene schuld, ook nà de inenting in Hem, den wijnstok, wel oogeblikken van moedeloosheid, van klein geloof, van twijfelzucht.

De vraag rijst ook dàn nog wel in het geprangde gemoed: Zou God het weten? Weet Hij, dat ik zóó lijd, dat ik zóó zwaren last draag, dat ik bijkans neerzigt op den weg? Is er wetenschap bij den Allerhoogste van mijne zorgen, van mijne armoede, van mijne ellende? Waarom verlicht Hij dan niet mijne moeite; waarom bant Hij dan niet, zoo op éénmaal, de oorzaak mijner tranen?

Maar die toestanden kunnen niet eeuwig duren, al is het ook, dat het vragend hart vooreerst geen ander antwoord ontvangt dan: “Mijne genade is u genoeg.” En dan moet het ook voor u genoeg zijn. God weet het wel en óók wèl, waarom Hij ú den doorn in uw vleesch nog laat. Hij komt, eer ge het vermoedt, tòch weer tot uwe ziel en troost u met zijn oneindig vriendelijk: Vrees niet, Ik ben het.

En wanneer het kind der wereld blijft roepen in troosteloozen angst, heeft het kind van God, den Vriend en Zijnen handdruk, den besten Vriend aan zijne zijde, zoodat de donkerste wolken hem toeschijnen omboord te zijn met de helderste schittering van het

goud der hoop en des geloofs.

Jezus was verlaten, opdat wij nimmermeer van God zouden verlaten wezen; en, al peilen wij niet de diepte van zijne zielesmart, toch mogen wij troost putten uit de wetenschap: ook dát doorleed Jezus voor zondaren.

VOOR PILATUS.

En leidde hem tot Pilatus.

Lukas 23:1b.

“Aan den schandpaal der geschiedenis staat één naam, de naam van den stadhouder van Judea, Pontius Pilatus.” De gemeente van Jezus Christus heeft in hare belijdenis deze woorden opgenomen, dat haar Heer en Heiland “geleden heeft onder Pontius Pilatus”.

Geleden had Jezus aldóór. Heel Zijne indaling in het lichaam van eenen mensch was lijden; een lang lijden vanaf de ure, waarin de Engelen hun statig koorgezang van Eere, Vrede en Welbehagen deden hooren, tot de ure, waarin Hij uitriep: Het is volbracht! Al dien tijd was Hij in Zijne vernedering en droeg Hij het lichaam van den zwakken mensch; had Hij honger en dorst; weende Hij en had Hij rust noodig als ieder onzer.

Sedert Hij op deze aarde was gekomen, was Hij ook in den lijdensweg; was Hij arm, was Hij in eene arme omgeving; was Hij in de duisternis der aarde, in de vernedering. Welk een verschil met den staat van glorie, waarin Hij gehuld was voor Zijne menschwording!

Maar toch staat in die geloofsbelijdenis van alle christenen in het bijzonder, dat Hij onder Pilatus geleden heeft. Dus meer dan elders! Dus meer in het oogvallend! Het staat daar met eene bepaalde bedoeling.

En ja, daar steekt ook inderdaad iets achter, wanneer van Jezus gezegd wordt, dat Hij onder Pontius Pilatus geleden heeft.

* * *

Pontius Pilatus was de bekende stadhouder der Romeinen, die gevreesd en gehaat, méér dan gehoorzaamd en bemind was bij de revolutionaire Judeërs. Hij was een brutaal man, die desnoods de Judeërs durfde tergen. Toen hij het stadhouderschap had aanvaard, was hij met de ontplooide banier van den Romeinschen adelaar Jerusalem binnengetrokken en had hij de borstbeelden van den

Keizer doen plaatsens voor den ingang van den tempel te Jerusalem. Hij wist daarmee het volk te sarren, maar hij durfde wat andere stadhouders niet gedurfd hadden. Door die vermetele daad pijnigde hij met stevigen greep de zenuw van Israëls volksleven. Hij deed hun pijn, zij schreeuwden, maar hij liet niet los. Ja! Hij durfde nog meer. Hij drong den tempel binnen, haalde den tempelschat te voorschijn, en maakte op kosten van dien heiligen schat eene waterleiding te Jerusalem.

Hij durfde nog meer. Eenige Galileërs liet hij dooden bij het altaar. Dat was iets ongehoords! Die daad bracht het land schier tot vertwijfeling. Want op eene heilige plaats iemand dooden, was alle traditie met voeten treden; was in overmoed handelen tegen een onderdrukt volk. En hij kon dat doen zonder hunnen toorn te vreezen; want de burcht Antonia was bezet met krijgslieden en bij de eerste waarschuwing zouden zij Jerusalem tuchtigen.

* * *

Daarom nu is de houding van den trotschen landvoogd tegenover de Joden die Jezus willen dooden, zoo allerzonderlingst. Hij wringt zich in allerlei bochten om aan hunnen eisch te ontkomen. Zijne stoutheid had wel-is-waar van hen eene aanklacht geëischt, terwijl zij hem een vonnis ter uitvoering boden; maar ten slotte was hij toch voor hunne bedreiging gezwicht en had hij het vonnis onderteekend van eenen, van wien hij overtuigd was, dat hij onschuldig was.

Hij, de trotsche landvoogd, wist, dat Jezus onschuldig was en toch ging het koude woord over Zijne lippen: "Zoo neemt Hem dan en doodt Hem"!

Het hoogste wereldlijk gericht sprak eenen onschuldige onschuldig en leverde hem toch over tot de straf voor eenen schuldige. En dat alles heeft de Heilige gezien, gepeild. Hij heeft het onschuldig" hooren uitspreken, maar ook het vonnis zien komen; met heilig beven heeft de Heiland het onschuldig gehoord van den hoog- sten rechter der aarde, maar ook nu verstaan, dat in die ure de schuld van eene, voor God verdoemelijke wereld, op Hem gelegd

werd.

Hij heeft gezien, dat Hij de straf der zondaren zou dragen, en dat, al zag Pilatus in Hem de schuld niet, toch de schuld over Hem viel, loodzwaar, als een centenaarslast over Hem viel, de schuld der zonde, oneindig groote en zware schuld, alle schuld van eene gansche menschenschepping. En in die ure voor Pilatus had die overdracht plaats. Daar had eene handeling plaats, welke wij *notariëel* zouden kunnen noemen.

De overdracht van een ganschen inventaris schuld op eenen onschuldige, die zelf eerst door dien notaris gezuiverd werd van een blaam, alsof hij ook schulden had. En die schuldelooze aanvaardde al den schuldenlast van millioenen en millioenen. Hij werd met schuld beladen, welke Hij zelf nooit gemaakt had en waarvan Zijne heilige natuur geheel vreemd was. Dat drukte den Heilige; daarom beefde Hij, daarom leed Hij, en dat nu was Zijn lijden onder Pontius Pilatus.

Alleen zulk een schuldelooze in het oog van God en menschen kon die hooge schulden aanvaarden. Hij, in Wien de Vader een welbehagen had en van Wien de aardsche rechter moest belijden, dat in Hem gansch geen schuld was, was in staat dien last te dragen.

En Hij heeft dien last aanvaard en Hij heeft de straf gedragen in Zijn heilig lichaam en Hij heeft uitgeroepen: “Het is volbracht!”, de schuld is afgelost voor gaande en komende geslachten, en voor den grootsten der zondaren is er weer een blik van liefde in de oogen van eenen heiligen en rechtvaardigen God, die te rein van oogen is, dan dat Hij onze zonde ongestraft zou laten.

De *gewisheid* dezer schuldenoverdracht heeft de gemeente beleden tot hare vertroosting, in de belijdenis, dat Hij onder Pontius Pilatus geleden heeft; maar de gewisheid der vertroosting ontvangt uw eigen hart eerst dan, wanneer gij zeggen kunt door de werking des Heiligen Geestes: 't Is ook voor mij geschied!

Maar om dát te kunnen, moet gij uwe zonden kennen en uwe

schuld voor den Heilige beweenen en vol berouw neerzinken aan de voeten van dien schuldelooze, die door Zijne straf u den vrede brengt.

AAN DE ZEE VAN TIBERIAS.

Johannes 21:4-19.

Een niet onvermaard kanselredenaar heeft eenmaal gezegd, dat er altijd iets voor zijn hart gemist werd aan de naviering van ons heerlijk Paaschfeest, zoolang hij niet in den geest aan de Zee van Tiberias had vertoefd.

Wij verstaan dat volkomen en voelen hetzelfde. Daarom heffen wij in den geest onze voeten op om ook daar te vertoeven, waarvan de Joodsche Rabbijnen weleer gezegd hebben: Zeven meeren heeft Jehova geschapen, maar slechts één daarvan heeft Hij uitverkoren; het meer van Gennesareth.

Maar toen die Rabbijnen dat schreven was het nog een klein paradijs, die oevers met bergen omzoomd. In het diepe water van die “zee” weerkaatste het helder blauw van den Oosterschen hemel. Flavius Josefus vermeldt deze zee met verrukking. Aan hare oevers groeiden schier alle boomen der aarde. Noot en vijg, palm en olijf, citroen en oranje, suikerriet en rijsthalme plachten er eens in overvloed te staan.

Toen kon de Hebreër nog jubelen van die heerlijke oorden: “mijne snoeren zijn in lieflijke plaatsen gevallen”. De Arabier zegt van die zee, dat zij het oog is van het Joodsche land. Haar water is diep blauw. Haar vorm is eene harp. Een spiegel van gepolijst staal in zwarte lijst gevat.

Dáár heerscht eeuwige zomer. Dáár is de lucht reiner dan op de badplaatsen van Europa. De Hermon blikte met grijzen schedel haar in de diepte; in de diepte, waarin blanke visschen, die veel op tong of karper gelijken, dartel spelen.

Aan hare oevers, tusschen het fluweelen groen der boomen, lagen eertijds de weelderige steden Chorazin, Betsaïda, Kapernaum..... maar reeds het noemen van die namen, brengt ons het ontzettende “Wee U, wee U”! in herinnering over die steden uitgesproken. De snaren zijn van die harp genomen! Daar stond

eenmaal de voet van den Heiland der wereld, ook dáár versmaad en verguisd. Daar had de wonderbare vischvangst plaats (Lukas 5); daar wandelde de Heere over de golven (Matth. 14); daar stilde de Heere den Aprilstorm (Marcus 4); daar vond de Heere Zijnen ontrouwen discipel, Simon den zoon van Jona, eenmaal begiftigd met den eere naam Petrus, terug.

Thans is de glorie van die plaats verdwenen. Geen blank zeil steekt meer vriendelijk af tegen het blauw der wateren. Soms ploegt één schip, een houthaler, de kabbelende golfjes.

Van al de gebouwen en steden rest er niets meer. Bethsaïda aan den oever van die zee, bestaat in het geheel niet meer; van Chorazin resten nog brokstukken van muren en de overblijfsels van Kapernaüm zijn soms onzichtbaar door het hoog opgeschoten onkruid.

Nog dreunt over die steden het onvergeet'lijk “wee” dat de mond der waarheid daarover uitsprak.

Maar niet daarom wordt ons hart geboeid aan die plaats der oordeelen Gods. Daarom althans niet alléén. Want in onzen geest voegen wij ons bij die weinige discipelen van Jezus, die daar aan den oever in liggende of neergehurkte houding rondom een kolenvuur, uitrusten van den arbeid des nachts. Wij beluisteren het gesprek dier twee mannen, die daar bij die, hoog tegen het strand opgeroeide boot staan. De gestalte van dien Eenen, doet ons reeds terstond vermoeden: Het is de Heere! De andere is Simon.

Daar was o! zooveel geschied sedert die bange ure des levens van dien Simon, waarin hij gezegd had en het met zelfvervloeking (de dronkemansbede) had herhaald: Ik kenne dien mensch niet”, èn deze ure. Maar wie ook veranderd was, Jezus niet. Hij zocht het dolende schaap der kudde. Hij, de goede Herder rustte niet voor ook dat schaap gevonden was. O! met welk bitter zelfverwijt was Simon in de nachtelijke ure, waarin de bode van den morgen het krieken van den dageraad had aangekondigd, de donkere straten van Jeruzalem ontvlucht.

Hij had den Heiland verloochend! Toch is hij weer de eerste in het ledige graf. Toch herneemt hij zijne plaats in de rij der discipelen, en had hij reeds enkele malen den verrezen Heer gezien. Jezus had nog met geen enkel woord hem daarover onderhouden. Daarom zat er nog zooveel, dat weggeruimd moest worden. Thans is de ure angebroken; de ure der vereffening zijner schulden.

Petrus hoort zijnen naam noemen. De stem is hem bekend, maar den Petrusnaam mist hij in den aanspraak. Het is weer de oude naam, Simon Jonaszoon. "Simon, hebt gij mij liever dan deze?" Eenmaal had Simon uitgeroepen: "Al werden zij ook allen aan U geërgerd, ik zal aan U niet geërgerd worden"! Zij waren gevloeden, Simon had Jezus verloochend: had hij den Heiland liever gehad? Dat Simon Jezus liefhad, durfde hij bevestigend beantwoorden; maar hij kon daarvan geen bewijs geven; daarom beroept hij zich op de alwetendheid van Jezus. Het was bij hem geen gebrek aan liefde geweest, maar wel gebrek aan moed. De Heere neemt dan ook zonder verwijt dezen ontrouwen discipel weer op onder de jongeren en geeft hem meer vertrouwen dan weleer. Hij mag herder wezen van de kudde der lammeren, der zwakgeloofigen, der kinderen in het geloof; want hij heeft kennis aan dien weg van den kleinmoedige. Toch bleef zijne liefde ongerept. Hij doorstaat de tweede proef. En toen hij ook de tweede proef had doorstaan ontving hij hogere opdracht: "hoed Mijne schapen"! Wees niet slechts herder, ook leeraar der kudde. Hoed ook de ouderen, bewaar ze, leeraar der kudde, tegen het wolvenoog en den tijgerklauw des ongeloofs.

Telkens hooger klimt de heilige taak voor den liefhebbenden discipel. Drie malen had hij den Heere verloochend, ook driemaal moet hij thans betuigen, dat hij den Heere wel liefheeft. En daarom betuigt hij nu met de sterkste betooning der woorden: Ja, Heere! Ik heb U lief. Hij heeft de liefdeproef doorstaan en weinige jaren later zal hij de kroon zetten op deze bevestiging, door de martelaarskroon te grijpen.

Dat echter is het genot en de verplichting der liefde jegens den Heiland. Hij kan niet dulden, dat wij iets boven Hem zouden

plaatsen. Hij kon Petrus niet weer Petrus noemen voor Hij wist dat Simon, Petrus wilde zijn, de oude, trouwe, hartelijk-innige discipel. Daarom gaat de Heiland zoo diep voelen in het gemoedsleven van Petrus om te ontdekken, wat dáár op den bodem schuilt. Niet alsof de Heere dat niet reeds langen tijd wist; maar de liefde heeft ook behoefte aan belijden en daarom zocht Jezus zoo zijnen discipel. Na die belijdenis mag de arme discipel weer bij den Heiland schuilen als de duive in de klove der steenrotsen. Een Petrus' ziel is zulk een duive, die daar vlucht in de de klove der steenrotsen. Dicht bij Jezus blijven is voor haar het beste. Zij heeft geen leeuwenmuil en geen tijgerklauw om te strijden tegen de macht der wereld en des ongeloofs, maar zij heeft het genot dat zij mag schuilen bij den Sterke. Daar is haar veilige til. Dat is haar rondas en beukelaar. De liefde jegens den Heere is de beste schuilplaats, ook als de moed ontzinkt en alles donker wordt. Maar naast dat genot der liefde staat ook de verplichting der getrouwheid. Liefhebben is dikwerf lijden, maar Jezus liefhebben is altijd lijden, hier beneden. “In deze wereld zult gij verdrukking hebben” is nu eenmaal het program voor den Christus-belijder; toch ook is dat lijden niet zonder troost. Want wie waarlijk den Heiland lief heeft, weet ook van Zijne liefde, die nooit passief is, maar altijd actief voor de Zijnen. Daarom, dicht bij Jezus is altijd het beste. In elke verzoeking tot zonde is bij Hem kracht; in elken strijd tegen de wereld, reikt Hij het wapen; in elken bangen nacht, schenkt Hij het Licht; en over elke zonde doet hij verzoening. Dat is het voorrecht van allen die van harte mogen belijden: Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet ook dat ik U lief heb. En al is hier onze liefde nog altijd met smart; dààr is de liefde volmaakt, waar Hij Zijne verlost en leidt, nadat zij hier de liefdeproef glansrijk hebben doorstaan. Dáárheen dan zucht onze ziel. Van de zee van Tiberias voere dan onze weg door het leven naar die eeuwige woning, waar de liefde zonder smart is en waar de Eeuwige Ontfermer ook den zondigen, maar berouwvollen belijder opneemt onder de reijen der verlost en leidt. Dáárheen!

De omvang van dit bundeltje gedoogde niet, dat er nog Meditatiën werden opgenomen over Paschen, Hemelvaart of Pinkster.

De Heer der Gemeente verbindt Zijnen zegen aan dit boekje!
